

Fredag den 24. maj 2024 (D)

1

99. møde

Fredag den 24. maj 2024 kl. 9.00

Dagsorden

1) Forhandling om redegørelse nr. R 11:

Ældreministerens redegørelse om ældreområdet 2024.
(Anmeldelse 29.02.2024. Redegørelse givet 29.02.2024. Meddelelse om forhandling 29.02.2024).

2) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 143:

Forslag til folketingsbeslutning om resultatbetaling til en social effektiv-investering i forebyggelse af recidiv blandt indsatte og varetægtsfængslede.

Af Mai Mercado (KF) og Søren Pape Poulsen (KF).
(Fremsættelse 29.02.2024).

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 187:

Forslag til folketingsbeslutning om at give bolig- og grundejerfor-
eninger og lign. adgang til at hyre indbrudsvagter.

Af Mai Mercado (KF), Steffen Larsen (LA), Betina Kastbjerg (DD)
og Mikkel Bjørn (DF) m.fl.
(Fremsættelse 01.03.2024).

Meddelelser fra formanden

Formanden (Søren Gade):
Mødet er åbnet.

Fra medlem af Folketinget Rasmus Lund-Nielsen (M), der har orlov,
har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 31. maj
2024 atter kan give møde i Tinget.

Lars Arne Christensens (M) hverv som midlertidigt medlem af Fol-
ketinget ophører fra nævnte dato at regne.

I dag er der følgende anmeldelser:

Søren Gade (V), Leif Lahn Jensen (S), Jeppe Søe (M), Karsten
Hønge (SF) og Karina Adsbøl (DD):

Lovforslag nr. L 190 (Forslag til lov om ændring af lov om valg til
Folketinget. (Tildeling af Folketingets boliger til ministre, der ikke
er medlemmer af Folketinget)).

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):

Beslutningsforslag nr. B 207 (Forslag til folketingsbeslutning om
Danmarks tilslutning på mellemstatsligt grundlag til dele af Europa-
Parlamentets og Rådets forordninger vedrørende asylforvaltning og
migrationsstyring, håndtering af krisesituationer og force majeure på
migrations- og asylområdet og om Eurodac).

Titlerne på de anmeldte sager vil fremgå af [www.folketingstiden-
de.dk](http://www.folketingstiden-
de.dk) (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Forhandling om redegørelse nr. R 11:

Ældreministerens redegørelse om ældreområdet 2024.
(Anmeldelse 29.02.2024. Redegørelse givet 29.02.2024. Meddelelse
om forhandling 29.02.2024).

Kl. 09:00

Forhandling

Formanden (Søren Gade):

Da vi skal nu i gang med en redegørelsesdebat, indebærer det, at
ordførerne skal rykke frem på de forreste rækker og logge sig ind, og
det er allerede sket.

Forhandlingen er nu åbnet, og den første ordfører, der får ordet,
er fru Maria Durhuus fra Socialdemokratiet.

Kl. 09:01

(Ordfører)

Maria Durhuus (S):

Tak for ordet. Det er jo altid helt særligt, når man i en sag som
denne får muligheden for at skulle gøre status på, hvad der er sket
det sidste år. Siden den sidste redegørelse er der jo landet en ny
ældreaftale, en politisk aftale, et politisk fokus, og en investering,
der har været længe undervejs. Aftalen har fået en blandet modtagel-
se, den er blevet kaldt lille, ubetydelig, symbolsk, ligegyldig, utopi
og andre ting. Den opfattelse deler vi ikke i Socialdemokratiet. For
Socialdemokratiet er en god og værdig ældrepleje helt centralt.

Det skal være trygt at blive gammel, og man skal ikke miste sin
frihed og selvbestemmelse, bare fordi man bliver ældre. Man skal
have den hjælp, man har behov for, og vi skal som samfund tage os
godt af dem, der har ydet deres tørn på arbejdsmarkedet og været
med til at bygge velfærdssamfundet. Vi skal se vores ældre medbor-
gere som mennesker, hele mennesker, og ikke som 8 minutter til
støttestrømper, 5 minutter til smøring af mad eller robotstøvsugere
som rehabilitering, og vi skal ikke tro på, at de ældre ikke har behov
for kontakt til andre end medarbejdere i de ca. 11 minutter, de kan
få, hvis de både skal have serveret mad og startet robotstøvsugeren.

Derfor er det vigtigt at huske de rigtig mange andre dele af vores samfund, som bidrager til et godt ældreliv, ikke mindst civilsamfundet med de mange frivillige foreninger. De giver os nemlig noget af det allervigtigste uanset alder. Det at være en del af meningsfulde fællesskaber sammen med andre og at dyrke relationer og venskaber mindsker risikoen for, at f.eks. ældre mennesker havner i ensomhed. For i et land som Danmark skal vi ikke se på, at mennesker dør af ensomhed, fordi den eneste værdi, de har, er den støttestrømpe, de skal have, og den frostmad, der skal serveres. I mere end 20 år har ældreplejen i Danmark været at sammenligne med en japansk bilfabrik, hvor fokus var på at driftoptimere og at effektivisere, altså at gøre mennesker til et regnestykke, hvor facit år for år helst skulle blive mindre, og facit blev mindre. Det blev meget mindre, for vi fjernede mennesket fra ligningen, både borgeren, men også medarbejderen, altså mennesket som et fysisk, psykisk, socialt og åndeligt væsen. Vi fjernede alt, der ikke var målbart, inklusive omsorgsbesøgene.

Hvorfor nævner jeg det her? Det gør jeg, fordi en af de største bedrifter i den her aftale er, at vi får muligheden for at begrave BUM-modellen. Aftalen her, som vi lige har indgået, har fået kritik, fordi den ikke indeholder noget om sundhed og forebyggelse, fordi regeringen ikke sad med hænderne i skødet og ventede på Sundhedsstrukturkommissionen. Havde vi gjort det, havde vi ikke fået den samme aftale. Vi havde ikke haft muligheden for at lave en ramme, som vi i forligskredsen skal fylde ud til det maleri, der skal forme ældreplejen omkring mennesket, altså hele mennesket. Men er det nok? Nej, det er det ikke, og Sundhedsstrukturkommissionen og flotte forebyggelsesplaner kan ikke bære det alene. Derfor vil jeg gerne bruge resten af taletiden i min tale i forbindelse med denne redegørelsesdebat på at tale om hverdagens helte, nemlig vores medarbejdere, og manglen på arbejdskraft.

I ældredegørelsen fremgår det, at i perioden marts 2023 til august 2023 blev 13 pct. af social- og sundhedsassistentstillingerne og 16 pct. af social- og sundhedshjælperstillingerne ikke besat. Det er uden tvivl bekymrende, men har vi belyst problemet godt nok? Ville nogen af os løbe sålerne af vores sko og slide dækkene af vores cykel for at gå på arbejde, hvis narrativet om os var, at vi, som vi hører det ude i kommunerne, ikke var fagligt stærke, at niveauet var for lavt, at de ikke kunne rekruttere, og at de ikke kunne fastholde, eller hvis vores faglige vurderinger ikke havde en værdi, fordi dagens køreseddel eller plejeplan var udfyldt som en ydelse?

Derfor er vi i Socialdemokratiet glade for, at en af de bærende værdier i den nye ældrelov er tilliden til medarbejderne. For tillid opstår i en relation, en relation mellem mennesker, og den kan ikke sættes ind i et skema, men den opstår, og den skal holdes vedlige. I januar 2024 indgik et bredt flertal af Folketingets partier en aftale om flere social- og sundhedsassistenter og flere social- og sundhedshjælpere til ældreplejen og sundhedsvæsenet, ligesom også en trepartsaftale om investeringer i voksen, efter- og videreuddannelse er en realitet. Og i ældreaftalen afsatte vi også en pulje til sosu-skolerne til en håndholdt og opsøgende indsats.

Kl. 09:06

Det vil give os en ny måde at tilrettelægge arbejdet på med mere tillid, mere plads til faglighed og mere tid til kerneopgaven, og det vil forhåbentlig gøre sektoren mere attraktiv. Det her er for mig og for Socialdemokratiet en brændende platform. For der er en skævhed. Flere steder styres hverdagen af rigide arbejdsplaner, der kører i faste rul, og fleksibiliteten i arbejdslivet forsvinder for de ansatte i sektoren. De, der er enlige forsørgere, må forlade faget, hvis de ikke kan arbejde hver tredje weekend i stedet for hver anden. De, der har behov for en fuldtidsstilling, er år efter år blevet nægtet det, fordi der, når man ansætter på 32 eller 34 timer, så ikke skal betales for overarbejde, før vi er forbi de 37 timer, og dette på trods af at FOA i årevis har kæmpet for deres medlemmers ret til en fuld arbejdstid.

Derfor har medarbejderne været nødsaget til at tage vikarvagter. For lønnen er heller ikke fulgt med hos dem, der var tættest på borgerne.

Det synes derfor som en ligning, der ikke går op, når både medarbejdere og borgere igennem en årrække har været reduceret til tal i et regneark. Kunne vi forestille os, at hvis vi nu fjerner alt det hverdagsbureaukrati, den manglende tillid til medarbejderen, kontrolbehovet og tanken om, at omsorgsfaget er et kald, så ville tilknytningen og tilhørsforholdet for vores medarbejdere stige? Kunne vi, når vi sikrer medarbejderne videreuddannelse inden for demens, palliation, akutsygepleje og vi viser dem, at deres faglighed har en værdi, så forestille os, at de blev?

Tænk engang, at flere steder blev lageret i bilerne fjernet, så man ikke havde plaster eller andre ting med, fordi man f.eks. ikke skulle påbegynde en sorgbehandling, inden der var sket en revisitering og der forelå en forvaltningsafgørelse på, at ydelsen var bevilget. Som sygeplejerske ville jeg føle mig afmægtig, jeg ville føle mig stresset af at være uddannet til at kunne observere, vurdere og påbegynde en indsats, men uden muligheden for at gøre det. Så det, at personalet, der kommer hos den ældre, får en helhedsorienteret tilgang og gives tilliden til at kunne træffe beslutning om, hvad for en hjælp borgeren skal have fra gang til gang, og at det flyttes ud til borgeren, som sammen med medarbejderen aftaler, hvad det aktuelle behov er, er i sig selv med til at gøre ældreaftalen betydelig. Men det er også et skridt i den rigtige retning for at skabe attraktive arbejdspladser med udvikling, uddannelse og tilknytning til faget. Faglighed er nemlig et gennemgående fokus i aftalen, ligesom kontinuitet også er det, og begge er de med til at sikre en kvalitet. For manglende faglighed og manglende tillid medfører afmægtighed, og afmægtighed fører til en forrålseskultur for overlevelse. Derfor vil jeg sige tak til De Konservative for at have så stort et fokus på at forebygge forråelse med indsatser og faglighed.

Selv om det tyder på, at udfordringerne med at sikre medarbejderne kun bliver større fremover, og der er nogle greb, som vi har taget, så er der altså også nogle greb, som vi skal tage, også selv om løsningen ikke er enkel. Vi har flere gange talt om pårørende, hørt historier fra medierne og set eksempler på pårørende, der oplever, at det er svært at slå til i rollen. Men ingen søn, datter eller barnebarn går jo ind i rollen som pårørende med et regneark og en formel om driftsoptimering, for de pårørende møder deres kære som hele mennesker med en historie, et levet liv på godt og på ondt, og det skal vi som samfund også gøre.

Vi har en ældrepleje, hvor meget fungerer, og vi har dygtige medarbejdere, men vi har også en ældrepleje, der står over for store udfordringer, som vi ikke løser med et enkelt tiltag, en enkelt aftale eller en enkelt ny lov, men som kræver, at vi sætter ind på mange områder. Den rejse er startet, og flere af sporene er lagt, når det drejer sig om uddannelse, løn, arbejdsvilkår, afbureaukratisering og frisættelse. I Socialdemokratiet ser vi meget frem til, at vi for alvor tager fat på det store arbejde, så vi sammen skal sætte retningen på den rejse, vi startede med indgåelsen af ældreaftalen, og så vi i fremtiden i Danmark ikke vurderes på vores evne til at føre en proces igennem en proces, men at vi kan vurderes på vores evne til at vægte og give værdighed og omsorg og Tak for ordet.

Kl. 09:11

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er foreløbig tre korte bemærkninger. Først er det fru Pia Kjærsgaard, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 09:11

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak. Det var jo en lang oplæst tale. Jeg fandt bare lige fra begyndelsen anledning til at spørge ordføreren: Mener ordføreren, at det med den her ældreaftale – jeg vil ikke kalde det en reform, for det har intet med en reform at gøre – vil forbedre sig så meget,

at vi ikke fremover, når den på et tidspunkt træder i kraft efter et folketingsvalg, vil se de her forfærdelige ting, som vi har været vidne til igennem en lang årrække? Der er ældre, der har oplevet omsorgssvigt, ældre, der føler sig fuldstændig ladt i stikken, og der er desværre nogle steder, hvor det sejler alt for meget. Tror ordføreren virkelig på, at der med den her aftale – ud fra det, ordføreren har sagt – vil være en løsning på de problemer?

Kl. 09:14

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 09:11

Maria Durhuus (S):

Jeg ville ønske, at jeg kunne stå og love fru Pia Kjærsgaard, at verdens problemer er løst. Det tager lang tid at gøre op med over 20 års svigt af en hel sektor. Det tager lang tid at gøre op med, at ældre i vores samfund har været reduceret til regneark og ydelser, og flytte fokus til helhedsorienteret pleje.

Så at det er løst om 2-3 år, vil jeg ikke stå og love her på talerstolen, men jeg vil som sygeplejerske igennem en hel del år efterhånden sige, at det er et skridt i den rigtige retning at give dem, der er uddannet til det, fagligheden tilbage og gå ind og turde at se på faglig ledelse og faglighed i forhold til de ældre, og jeg mener, det er et stort skridt i den rigtige retning, at vi tør at gøre op med new public management og redueringen af omsorg til regneark.

Kl. 09:11

Kl. 09:12

Formanden (Søren Gade):
Fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 09:12

Pia Kjærsgaard (DF):

O.k. Nu er det et skridt i den rigtige retning og ikke en reform. Så er vi da nået så langt. Jeg vil godt forholde mig til noget, som jeg synes er meget, meget væsentligt, nemlig den kritik, der har været, bl.a. fra Ældre Sagen og også mange andre steder fra – ordføreren nævnte det også lidt i ordførertalen – og det handler om den forebyggende indsats, som ikke længere er obligatorisk. Det synes jeg er et kæmpe fejlskridt, må jeg sige. For der er ingen tvivl om, at den forebyggende indsats, der hidtil har været, virkelig har været god, i forhold til at man kunne tage hånd om problemerne, inden de i virkeligheden opstod. Hvad er ordføreren holdning til det?

Kl. 09:13

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 09:13

Maria Durhuus (S):

Jeg mener, at der ligger noget om forebyggelse og sundhed i det, som vi afventer fra Sundhedsstrukturkommissionen. Jeg mener også, at der i fagligheden og uddannelsen hos de ansatte, vi har derude, ligger det at forebygge. Men jeg mener, at vi skal kigge på det på en anden måde. Jeg mener, at vi i den grad skal give civilsamsfundsorganisationerne en meget større værdi, i forhold til hvordan vi forebygger ensomhed. Kunne vi forebygge fald på en anden måde, f.eks ved at sætte gang i bevægelse? Så jeg er ikke overbevist om, at forebyggelse er ude, og det er i hvert fald noget, vi kommer til at følge meget nøje.

Kl. 09:14

Formanden (Søren Gade):
Fru Marlene Harpsøe, Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Marlene Harpsøe (DD):

Tak til fru Maria Durhuus for en rigtig fin tale. Der er jo ingen tvivl om, at vi i Danmarksdemokraterne jo gerne havde set, at ambitionsniveauet for regeringens udspil og også den endelige aftale havde været større, end det blev. Nu er jeg også selv sygeplejerske ligesom ordføreren, så man bliver ekstra faglig og ambitiøs på de ældre vegne, når man ved, hvad det er derude, der kan gøres bedre. Og der er en hel del.

Der er også mange ting, der går godt, og det er jo det, som ældreaftalen her bygger videre på. Men vi synes jo ikke i Danmarksdemokraterne, at vi er færdige endnu. Altså, der er meget mere, vi kan gøre. Derfor vil jeg høre den socialdemokratiske ordfører, om man er enig i det, altså at der stadig væk er meget, vi kan gøre herindefra, og at vi kan sætte os til forhandlingsbordet igen på et senere tidspunkt.

Kl. 09:15

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 09:15

Maria Durhuus (S):

Nu er jeg jo ikke minister for det her ressortområde, så forhandlingerne kan jeg ikke indkalde til. Jeg deler ordføreren tanker om, at det her er et område, der forandres over tid, og derfor er det jo også en stedmoderlig behandling, at man har lavet en regnemodel for 20 år siden og tror, at vi kan køre videre. Det er også en smule naivt, når man ser, at medarbejderne år efter år forsvinder, at tro, at vi som offentlig arbejdsplads er så lækre i os selv, at der bare kommer flere medarbejdere, og at vi ikke er stoppet op og har tænkt over, hvorfor de ikke vil arbejde hos os.

Så der er også en debat, som vi bliver nødt til at tage med de ansatte derude. Lige nu har debatten kørt mellem os politikere. Den kører mellem direktører. Den kører mellem ledere. Men vi bliver nødt til også at snakke med de ansatte om, hvordan de kan se, at rammen kan fyldes ud. Så nej, vi er ikke færdige på det her område.

Kl. 09:16

Formanden (Søren Gade):
Fru Marlene Harpsøe.

Kl. 09:16

Marlene Harpsøe (DD):

Jeg synes da ellers, at de omsorgs- og sundhedsansatte i mange år har været rigtig gode til at råbe højt om, hvad det er, der er på spil derude, og hvad det er, der kan gøres anderledes. Så det er jo sådan set bare at slå lyttebøfferne ud så at sige og lytte til, hvad de har på hjerte. Men jeg er i hvert fald glad for anerkendelsen af, at vi ikke er færdige. Jeg er jo en af dem, der har sagt det, som det er. Det er en fin lille aftale. Det er ikke en reform, men en fin lille aftale og et skridt i den rigtige retning. Derfor var vi i Danmarksdemokraterne i hvert fald med.

Kl. 09:16

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 09:16

Maria Durhuus (S):

Tak. Jeg vil sige, at det godt kan være, at vi har slået lyttebøfferne ud i 20 år – jeg har selv været derude i 20 år og råbt, dels i ældreplejen, dels på hospitalerne, dels i psykiatrien – men på et tidspunkt råber man jo ikke mere, for så finder man noget andet at lave, hvis der ikke bliver lyttet. Så det handler om at følge det her område rigtig,

rigtig nært og hele tiden have for øje, at vi også skal fremtidssikre den her sektor.

Kl. 09:19

Kl. 09:17 **Formanden (Søren Gade):**
Ordføreren.

Formanden (Søren Gade):

Fru Kirsten Normann Andersen, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 09:17

Kl. 09:19

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det, og tak for en rigtig god tale. Især tak for fokus på faglighed, for det er noget af det, der kan gøre en forskel i ældreplejen. Men det forudsætter også tid, og i den forbindelse hæfter jeg mig lidt ved ordførerens kategoriske opfattelse af, at vi har fjernet BUM-modellen. BUM-modellen er jo stadig væk en forudsætning for, at man kan lave aftaler med private leverandører om, hvad der skal laves, hvad det koster, og hvor meget tid der er til det. Så at sige et opgør med regneark og ydelser er det ikke at tage munden en lille smule for fuld? Det er jo trods alt også der, hvor man skruer på tiden, hvis det er sådan, at der mangler ressourcer i kommunerne eller for den sags skyld hos de private leverandører. Både Dansk Erhverv og kommunerne gør jo netop gældende, at tid eller penge nok til at løse de mange flere opgaver, som følger af, at vi bliver flere ældre, er en mangelvare.

Kl. 09:18

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Maria Durhuus (S):

Jeg deler ordførerens opfattelse af, at tid er en mangelvare derude, men tid er jo også en mangelvare, fordi der ikke er nogen, der har lyst til at arbejde i sektoren, fordi mennesker bliver trætte, fordi de arbejder for hårdt, og fordi vi på en eller anden måde har formået at ændre regnestykkerne, sådan at køretiden forsvinder fra sedlerne, fordi den er indregnet. Så har man bildt personalet ind, at nu har du din selvbestemmelse over, hvor meget tid du vil bruge på at cykle eller spise din madpakke. Der er brug for, at vi tager et opgør, og ja, det er rigtigt, at der kommer til at være noget transparens og noget afregning i forhold til private aktører, men det bliver svært at sætte den ældres selvbestemmelse over, om jeg i dag gerne vil have en kop kaffe, inden du skal give mig et bad, og alt andet, der ligger i den relation, ind i et regneark. Det opgør bliver vi jo nødt til at kigge ind i hvordan vi tager.

Kl. 09:19

Formanden (Søren Gade):

Fru Kirsten Normann Andersen.

Kl. 09:19

Kirsten Normann Andersen (SF):

Det er svært at sige, om det er hønen eller ægget, der kom først jo. Hvis der ikke er ressourcer nok, er det også svært at ansætte personale nok, og rigtig mange kommuner har jo altså været nødt til at skære i deres ældrebudgetter, fordi de ikke har haft ressourcer nok til at løse de opgaver, der skal løses. Så det hænger vel ubetinget sammen.

Men lidt tilbage til fagligheden også. Vi skal jo videre, og det er også en del af aftalen, at der skal aftales andre ting, og at vi skal løse nogle af de andre udfordringer, der fortsat udestår, sundhed og alt muligt andet. Hvad tænker ordføreren om, at vi også løfter fagligheden for eksempelvis social- og sundhedshjælpere ved at give dem autorisation, så de kan have deres faglighed i egen ret?

Maria Durhuus (S):

Jeg mener klart, at det at give social- og sundhedshjælperne en autorisation er en af de ting, vi skal drøfte sammen. Jeg mener, det er vigtigt, at man anerkender deres fag på niveau med andre, og jeg mener også, det er vigtigt, at vi sikrer den her mulighed for at bevæge sig længere op fagligt, hvis man har lyst til det. Jeg mener også, at det er et rigtig, rigtig godt skridt, at vi har afsat penge til og givet muligheder for, at man som ufaglært kan blive hjælper eller assistent, uden at man skal ned på en elevløn, og uden at man på den måde skal gå ned i indtægt.

Kl. 09:20

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Maria Durhuus fra Socialdemokratiet, og jeg byder nu velkommen til hr. Hans Christian Schmidt fra Venstre.

Kl. 09:20

(Ordfører)

Hans Christian Schmidt (V):

Tak, formand. Tak for ordet. Dette års redegørelse på ældreområdet gør os jo bl.a. klogere på, hvor tilfredse ældre, der modtager hjælp fra vores ældrepleje, er med den hjælp, de modtager. Vi skal nok hele tiden for at se det i det rette lys huske på, at det altid er lidt afgørende, om man er afhængig af en hjælp, når man skal svare på, om man er tilfreds, eller om man ikke er afhængig af den hjælp. Altså, det påvirker jo nok undersøgelsen.

Uanset hvad viser rapporten, at et betydeligt flertal af de ældre er tilfredse med hjælpen, de modtager. Faktisk, og det synes jeg vi skal glæde os over, er det hele 81 pct. af hjemmehjælpsmodtagerne, som er meget tilfredse eller tilfredse med den hjælp og støtte, de modtager. Det synes jeg er flot. Men jeg synes selvfølgelig også, at vi ikke må glemme de sidste 19 pct., som ikke har været tilfredse med den hjælp, de modtager. Det er i svingende grad, men de har dog ikke sat kryds ud for, at de er tilfredse eller meget tilfredse.

Det har vi jo en forpligtigelse til at gøre bedre, og jeg håber derfor, at vi med den nylig indgåede aftale om en ny ældrereform alle sammen vil medvirke til, at vi får de sidste 19 pct. med. I hvert fald er tanken om, at det er der, vi skal hen, jo som hovedreglen en start, hvor man kan sige til sig selv: Jamen så er vi da begyndt. Det håber jeg at vi er enige om. Hvis det lykkes at fremme det frie valg og derved lykkes, at den enkelte ældre får større indflydelse på, hvilken hjælp den enkelte skal have, så håber og tror jeg på, at den enkelte også vil få mere tilfredshed med den hjælp, som man modtager.

Nu viser den undersøgelse eller den redegørelse, vi har, desværre ikke overraskende også de rekrutteringsudfordringer, der er i ældreplejen, og dem skal vi jo tage alvorligt, og det synes jeg også vi har gjort. Sektoren står over for problemer, ikke kun nu, men også i fremtiden, og jeg hæfter mig ved, at den redegørelse igen illustrerer de velkendte problemer med rekruttering og fastholdelse af ansatte i ældreplejen, som vi alle kender, hvilket jo er et enormt problem, som området står over for nu, og som kun bliver værre i fremtiden, hvis ikke vi gør noget.

Jeg er derfor, ligesom ordføreren var det lige før, glad over, at vi sammen har aftalt konkrete initiativer, som skal øge antallet af sosu-medarbejdere. Der er bl.a. indgået en aftale om bedre kvalitet på sosu-uddannelserne, og sosu-assistenten og -hjælperen får nu også del i det lønløft, som er aftalt ved trepart. Jeg synes, det er den

rigtige vej at gå. Man kan sagtens sige, at det er et lille skridt, og at man kunne tænke sig et større, men altså, mange års erfaring inden for Folketinget har i hvert fald lært mig, at man skal være glad, når man starter med at gøre *noget* rigtigt. Man kunne jo også i mange år have gjort noget forkert, men ved det, at man gør noget rigtigt, er man da begyndt på noget, og det synes jeg man fortjener ros for.

Det synes jeg også ministeren fortjener ros for. Det synes jeg. Det vidner om, at ministeren godt kender til, hvordan forholdene er ude omkring. Jeg ved også, at ministeren gør meget for at tage ud og omkring og også prøve at følge med i det, og det vil jeg også gerne rose. Altså, én ting er, hvad vi kan lave herinde i Folketinget – det kan jo være imponerende – men vi er nødt til at huske den rigtige verden, og det synes jeg ministeren er kendetegnet ved, altså at komme meget ude i den rigtige verden, og det bliver bemærket, og det vil jeg også gerne kvittere for.

Hvis man kigger på redegørelsen, er der selvfølgelig også nogle andre ting, som jeg er nødt til at sige at vi er nødt til at være opmærksomme på, men det føler jeg altså også at alle er, og det ligger jo lidt i det spørgsmål, som fru Pia Kjærsgaard også stillede den tidligere ordfører, nemlig hvordan det i grunden ser ud med de her ældretilsyn. Der må vi sige, at det jo ikke er noget at prale af. Altså, det er jo ikke godt, når så mange tilsyn efterlader problemer. Nu kan jeg godt se, at langt det største tal er om mindre problemer, og at der er 17 pct., hvor det er om større problemer, men jeg er også nødt til at sige, at det jo er det, vi vil blive målt på. Det er jo: Tager vi hånd om de her problemer, eller gør vi ikke?

Der er det mit indtryk, også når jeg har hørt reformpartierne sidde og snakke med hinanden og drøfte forhandlingerne, at det gør de, og at det gør vi, og at det gør ministeren og ministeriet, og jeg mener – så er vi trods alt startet på noget godt. Og jeg håber og tror på, at det vil ende på den rigtige måde, men vi vil være meget opmærksomme på det, og vi vil selvfølgelig også følge op på det, og det tror jeg ikke vi vil være ene om; det tror jeg vi alle sammen vil gøre meget for at være sikre på, altså at de her tilsyn også viser bedre resultater, end de har gjort i redegørelsen.

Kl. 09:25

Så konklusionen på dette års redegørelse må derfor være, at man for alvor sætter lys på, hvor vigtigt det er, at vi tager handling og sammen sikrer, at ældreområdet får det kvalitetsløft, som vi alle ved at området har brug for, og at vi jo så heldigvis sammen i et bredt flertal her i Folketinget har indgået en aftale, som skal være med til at rette op på problematikkerne og ikke mindst sikre, at fremtidens ældrepleje fortsat kan levere høj kvalitet.

Jeg må sige, at som en, der har fået lov til at følge det her, ikke som uddannet – jeg skal med det samme sige, at jeg intet med sygeplejerskeuddannelse eller noget, der ligner det, gøre, selv om det sikkert kunne være sundt at vide noget om det, men det gør jeg nu ikke – i mere end 30 år, er det er godt, at vi vender tilbage til noget, som har været dengang. Men man skal bare huske, at det jo ikke altid er sådan, at vi opfinder de nye ting. Jeg har haft en mor, der selv var hjemmehjælper, og jeg kan jo godt huske, hvordan de håndterede alle de her ting, og hvordan de fordelte dem mellem hinanden. Som jeg kan se i reformen eller aftalen – kald det, hvad I vil – er vi på vej til lidt af det samme igen, og det tror jeg sådan set er meget sundt. At tro på medarbejderne og give dem den mulighed for selv at øve indflydelse på deres job plejer at vise sig at være godt, og det gør det sikkert også på det her område. Så jeg er fuld af fortrosthed. Tak for ordet.

Kl. 09:27

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er foreløbig to korte bemærkninger. Først er det fru Pia Kjærsgaard, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 09:27

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for det. Først og fremmest vil jeg sige, at det altså er rart at se en mand på talerstolen i den her debat. Jeg savnede det lidt den 18. maj, da aftalen blev præsenteret kl. 19.30 eller 20 – på et tidspunkt, hvor muren faldt ovre ved Børsen, og der var måske ligesom andre ting, der interesserede mere, desværre. Men det er rart. Og så synes jeg, det er helt lige meget, om hr. Hans Christian Schmidt har en sygeplejerskeuddannelse eller ej. Jeg ved, at når man som politiker interesserer sig for det her område, interesserer man sig virkelig for det, og det tror jeg på at hr. Hans Christian Schmidt gør.

Men jeg vil bare sige, at jeg lige bemærkede det sidste – og jeg har jo også selv for mange år siden, og som jeg plejer at sige, kan jeg ikke prale med det mere, fordi det er så mange år siden, jeg selv har været ude som, nu hedder det social- og sundhedsassistent, dengang hed det hjemmehjælper – altså det, ordføreren lige sagde, nemlig at det nok var ved at komme tilbage. Og det må jeg bare afvise. To gange 2 timer om ugen tror jeg aldrig vi når, og slet ikke med den her aftale.

Så er jeg bare lidt ærgerlig over det lille beløb, der er sat af. Det er *alt* for lidt. Det var egentlig bare det, som aftalepartierne opnåede i sidste instans, da flertallet smuttede for regering, for ellers havde regeringen nok bare gennemført det uden, og så fik man lidt flere penge og noget med nogle teams. Kunne man ikke have gjort det bedre efter ordførerens mening?

Kl. 09:28

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 09:28

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg tror bestemt, at alt – det har et langt liv lært mig – kan forbedres. Og det vil jeg sige at det her område også vil kunne. Men jeg glæder mig også over det, når man starter med noget, som jeg synes trods alt går i den rigtige retning, og det synes jeg at det her gør.

Jeg har været lidt upræcis, når jeg har sagt, at vi vendte tilbage til det gamle. Det var ikke i forhold til antal timer, for der deler jeg fuldstændig fru Pia Kjærsgaards holdning om, at det er helt vildt, hvor få timer de ældre får stillet til rådighed til det, de skal. Jeg tænkte mere på, at det var organiseringen af arbejdet, hvor hjemmehjælperne, eller hvad de nu hedder, og hvad de hed engang, i langt højere grad selv er med bestemmende i, hvordan man tilrettelægger arbejdet. Det var noget, som, tror jeg, man jo gjorde, helt uden at man havde nedsat nogle store komitéer eller noget til det. Det var bare noget, man gjorde, for sådan gør man det jo. Og det glæder mig, at vi er lidt på vej tilbage til det.

Kl. 09:29

Formanden (Søren Gade):

Fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 09:29

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak. Jeg vil stille det spørgsmål, som jeg stillede til den forrige ordfører: Tror ordføreren, forventer man, at når det her – og jeg er glad for, at ordføreren ligesom mig kalder det en aftale og ikke en reform, for lad os nu blive ved jorden, for det har intet med reform af gøre; det er en lille fin aftale, som der blev sagt fra Danmarksdemokraterne, som jo også er med og heller ikke har forlangt særlig meget, synes jeg – træder i kraft om nogle år efter et valg, og det er jo også sådan lidt ærgerligt, men sådan er det, at vi så vil slippe for bare nogle af de grimme historier, som vi har været vidne til igennem meget lang tid i forhold til omsorgssvigt over for ældre?

Kl. 09:30

Kl. 09:32

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 09:30

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg håber det, men jeg vil på ingen måde garantere det. Men jeg føler mig ikke mere overbevist om, at jeg har tvivlens nådegave.

Kl. 09:30

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Så er det fru Marlene Harpsøe, Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 09:30

Marlene Harpsøe (DD):

Tak for en rigtig fin tale, og tak for godt samarbejde i forhandlingerne, hvor jeg egentlig også har følt, at Venstres ordfører har været meget lydhør, på trods af at man selvfølgelig ikke har den faglighed, som andre har på området. Men ordføreren har et vigtigt drive på området, det kan man mærke.

Noget af det, der skete under forhandlingerne, var, at der blev afsat midler, og der blev også afsat flere midler, end udgangspunktet var, til ældreområdet i forhold til det, man kalder et kvalitetsløft. Der vil jeg bare gerne høre ordføreren, om man sådan har ro i maven, i forhold til at de her penge reelt kommer til at gå til ældreområdet ude i kommunerne. Når jeg spørger ind til det, handler det primært om, at kommunerne sådan set virkelig har det svært i forhold til det specialiserede socialområde. Så man kunne godt gå og have en frygt for – det har jeg i hvert fald – at de her penge, som vi har afsat til ældreområdet, reelt ikke kommer til at komme ældreområdet til gavn, i hvert fald ikke alle steder.

Kl. 09:31

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 09:31

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg vil kun meget enkelt sige, at jeg ikke føler mig sikker på det eller er overbevist om det, og derfor vil jeg også følge det nøje. Jeg så jo sidste gang, hvor vi afsatte penge på finansloven til ældreområdet, at der viste en undersøgelse bagefter, at de ikke var gået til de ældre og for den sags skyld børnene, for dem afsatte vi også penge til over folkeskolen. Så jeg tror, at der skal man være meget opmærksom, men det tror jeg også er det, som bl.a. er jobbet, når man er folketingsmedlem, for så skal man huske hele tiden at lægge mærke til, om de aftaler, vi laver, også bliver sådan, som vi havde aftalt. Jeg tror også, man vil komme til at opleve, at Statsrevisorerne vil gå meget ind i det og prøve at kigge godt efter, om det kommer til at gå, som det gør, og hvis ikke, skal vi i hvert fald have det fåtal, så alle ved, hvad det drejer sig om. Men jeg forventer det, for jeg synes, at man har en forpligtelse til det som kommune. Jeg ved godt, at man er presset på økonomien derude, men ikke desto mindre har man jo givet som argument, at man mangler penge på ældreområdet, og hvis det så bliver afsat, har jeg en forventning om, at man så også bruger dem på det.

Kl. 09:32

Formanden (Søren Gade):

Fru Marlene Harpsøe.

Marlene Harpsøe (DD):

Det glæder mig meget, at Venstres ordfører vil følge det her meget nøje og tæt, og jeg håber da også, at vi fortsat kan have en god dialog i forhold til at sikre endnu flere midler på det her område. Vi er i hvert fald i Danmarksdemokraterne indstillet på, at der skal bruges flere midler, også på ældreområdet. Nu sidder Venstre jo i regering, og er man også i Venstre indstillet på at finde flere midler til ældreområdet?

Kl. 09:33

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 09:33

Hans Christian Schmidt (V):

Det er man jo, for vi mener, at ældreområdet er et højt prioriteret område. Nu er det Danmarksdemokraterne, der siger det, og jeg synes, vi havde et godt samarbejde med alle, men jeg synes også, at vi havde et godt samarbejde med Danmarksdemokraterne, og det vil jeg gerne kvittere for i dag. Jeg håber bestemt ligesom ordføreren, at det vil fortsætte. Jeg tror, alle har behov for, at vi får det der med at samarbejde udviklet. Så jeg både håber og tror på, at det kommer til at gå sådan i fremtiden, og jeg tror, at de udfordringer, vi har på ældreområdet, kalder på, at vi er nødt til at finde flere penge.

Kl. 09:33

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Hans Christian Schmidt fra Venstre. Jeg byder nu velkommen til den næste ordfører, som er fru Marlene Harpsøe fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 09:34

(Ordfører)

Marlene Harpsøe (DD):

Jeg er en meget positiv type. Jeg går meget op i at møde alle, jeg møder på min vej, med venlighed, men også at tage imod politiske kollegaer med et positivt sind. Jeg er generelt ikke en negativ type. Det bryder jeg mig faktisk slet ikke om. Men da regeringen præsenterede sit ældreudspil, blev jeg negativ. Jeg havde det slet ikke godt inden i med den følelse, men jeg sad og tænkte: Var det det? Var det det paradigmeskifte, som statsministeren havde lovet danskerne 2 år tidligere? Det var min umiddelbare reaktion på det udspil til en ældrereform, som regeringen fremlagde tidligere i år. Jeg var faktisk rigtig skuffet, helt oprigtigt skuffet. Regeringen kaldte ellers deres udspil for historisk, for en reform og for et paradigmeskifte. Jeg vil ikke medvirke til at stikke landets danskere, men også de ældre blår i øjnene, for det var og er ingen af delene. Derfor var udspillet også en mavepuster for både mit, men også Danmarksdemokraternes ambitionsniveau for ældreplejen. Men vi gik selvfølgelig til forhandlingsbordet, og der lykkedes det at få aftalen i en rigtig retning. Det er ikke blevet en reform, og det er heller ikke et paradigmeskifte, men det er blevet en fin lille aftale.

Ældreaftalen byggede videre på de gode ting, der sker i ældreplejen allerede i dag. Vi skal nemlig gøre mere af det gode og mere af det, der virker, f.eks. i form af faste teams. Særlig to ting har været vigtige for os i Danmarksdemokraterne i forbindelse med forhandlingerne, dels at faste teams blev udbredt til alle kommuner, dels at der blev afsat flere midler til ældreplejen rundt omkring i kommunerne. Vi så et udspil fra regeringen, hvor man sagde, at man ville udbrede faste teams, men man ville ikke gøre det til et lovkrav, og man havde heller ikke øremærket penge til det. Det skulle bare stå i lovgivningen, at man skulle sikre kontinuitet. Det var ikke ambitionstøst nok, men det lykkedes, bl.a. i form af et samarbejde med både

SF og resten af de partier, som sad med ved forhandlingsbordet, at få afsat flere midler, og det lykkedes også at få øremærket 376,1 mio. kr. til etablering af faste teams ude i kommunerne. Faste teams er helt afgørende for en mere værdig ældrepleje. Det er et fast team af medarbejdere, som kommer hos de samme ældre mennesker, og som kender dem, kender deres rutiner, og hvor det er relationerne og menneskerne, som er i centrum, og også så de ældres hjem ikke skal føles som at bo midt på Helsingør Station i myldretiden.

Jeg har selv arbejdet ude i ældreplejen. Jeg ved, hvad der er på spil. Det er ikke rart at komme i et hjem, man ikke kender, og hvor man tydeligt kan mærke, at her er der brug for noget helt særligt, at det er et ældre menneske, som har brug for stor hjælp, og hvor man ikke kender deres rutiner og ikke kender deres vaner, og det er på ingen måde i orden over for de ældre. Der er brug for, at der kommer de samme kendte ansigter – nogle, der kender dem, kender deres rutiner, og som også hurtigt kan reagere, hvis der er en ændring i den ældres tilstand. Hvis man pludselig kommer ud en dag og den ældre person virker lidt forvirret, skal man som faglig medarbejder tænke: Hvad sker der her? Er det en blodprop? Er det en urinvejsinfektion? Man skal tænke, hvad det er, der er på spil lige nu og her, og så reagere og agere i forhold til det.

Jeg er også glad for, at der er afsat midler til et demensrejseshold, som jo er rigtig vigtigt for at øge fagligheden og sikre større værdighed for mennesker med demens i ældreplejen. Vi kan i hvert fald se, at de demensrejseshold, der er i dag, har en rigtig god faglighed i forhold til at sprede og udbygge mulighederne for at være noget godt for mennesker med demens. De kræver noget helt særligt, og derfor er det vigtigt at kompetenceudbygge og kompetenceudvikle de medarbejdere, som arbejder helt tæt på mennesker med demens.

Kl. 09:39

Der er også taget fine initiativer, der skal sikre, at der etableres flere friplejehjem i landdistrikterne, og at de ældre i højere grad får et frit valg mellem et kommunalt plejehjem, et privat plejehjem eller et friplejehjem. Det er positivt. Men sundhedsområdet er slet ikke en del af ældreaftalen, og det, selv om alle, der kender området, ved, at man ikke kan skille ældre- og sundhedspolitik ad i praksis. Det har vi i Danmarksdemokraterne problematiseret flere gange. Men det allerstørste problem er jo, at vi på sigt mangler uddannet arbejdskraft til ældreplejen. Vi havde i Danmarksdemokraterne gerne set, at regeringen havde været mere ambitiøs i forhold til at nedbringe unødvendig dokumentation og bureaukrati, at implementere velfærdsteknologi og at anvende andre faggrupper til at udføre sundhedsfaglige opgaver som f.eks. dosispakket medicin m.m. Det er alt sammen noget, som har meget stor betydning for at frigive ressourcer og frigive medarbejders tid, som de derved kan bruge til at være sammen med de ældre.

Ældreaftalen er et skridt i den rigtige retning, men for os i Danmarksdemokraterne er det kun et første skridt, og der er således brug for, at vi de kommende år fortsat arbejder for, at der sker positive fremskridt i ældreplejen. Noget af det, som vi i Danmarksdemokraterne gerne havde set havde fyldt mere i aftalen, handler bl.a. om de pårørende – de pårørende, som i dag tager et stort slæb for at sikre, at de ældres dagligdag kan fungere. Det handler ikke kun om kørsel til lægen eller kørsel til det nærmeste sygehus. Det handler i høj grad også om dagligdagen med rengøring, indkøb osv., hvor mange pårørende påtager sig et rigtig stort arbejde, men hvor det også slider på de pårørende. Man skal jo tænke på, at når man er 90 år og har et barn, der hjælper til i hjemmet, en pårørende, så er de her pårørende jo også ofte godt oppe i alderen efterhånden. Så det slider på dem, og dem skal vi gøre noget særligt for at sikre har det godt.

Vi så også gerne i Danmarksdemokraterne, at man havde gjort mere for at udbrede ordningen med fritidsjob i ældreplejen, for vi kan se rundtomkring i landet, at de steder, man sikrer, at der er unge, som rent faktisk bidrager til f.eks. livet på et plejehjem, har det en

stor betydning, ikke kun for det sociale, men også for, at man kan gå til hånd med nogle småting, som aflaster resten af personalet. Det skaber også glæde rundtomkring. Nogle steder kalder de det endda en solstråleordning, og det ord kan jeg så godt lide.

Der er også behov for, at vi sikrer mere nærhed i ledelse rundtomkring i de forskellige ældreplejeenheder. Det er ikke kun på plejehjem, men også i hjemmeplejen. Lederne skal tæt på dagligdagen, tæt på medarbejderne, og de skal tæt på den virkelighed, der er ude i de enkelte ældres hjem, så de ved, hvad der rører sig, og så de hurtigt kan agere, og så de hurtigt kan være til stede og være der for både medarbejdere og borgere. Jeg blev lidt stødt her, lige efter aftalen blev indgået, fordi jeg læste noget, en minister skrev på X, som det hedder nu, omkring minutyran i ældreplejen. Man skulle tro, at det nu nærmest blev afskaffet med den her aftale, og jeg var nødt til at gå i rette med den pågældende minister og skrive, at det simpelt hen ikke passer, og at pas på, du ikke lover for meget. For det er ikke et opgør med minutyran. Det er ikke et opgør med stramme køreplaner. Vi har stadig væk et stort arbejde at gøre.

Som en sidste ting vil jeg nævne, at noget af det, der også har ligget os i Danmarksdemokraterne rigtig meget på sinde, er hele området omkring palliation. Det handler om en værdig sidste tid. Vi skal jo alle sammen den vej en dag, men noget af det, vi i Danmarksdemokraterne har kunnet se, er, at der mangler hospicepladser rundtomkring i hele landet. Vi har jo selv fremlagt et finanslovsudspil, hvor vi rent faktisk sætter penge af til flere hospicepladser, for det er der også brug for.

Jeg kunne komme ind på mange flere ting, men jeg vil sige, at ældreaftalen er et første lille skridt, og jeg er slet ikke færdig med at forhandle om ældrepolitik. Tak for ordet.

Kl. 09:44

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er foreløbig tre korte bemærkninger. Først er det fra fru Pia Kjærsgaard fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 09:44

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg må sige, at det meget lød som en utrolig utilfreds aftalepartner, jeg hørte her. Der var virkelig nogle ord, hvor jeg tænkte: Hvorfor er Danmarksdemokraterne overhovedet gået med, når ikke de har fået noget igennem? Som jeg sagde til Venstres ordfører, var det, der ligesom brød det lidt, at regeringen mistede sit flertal. Jeg havde sådan set på afstand en klar fornemmelse af, at man bare ville trumfe det igennem, hvis ikke man makkede ret i de partier, man havde indkaldt. Så smuttede der lige et par stykker eller i hvert fald et flertal i forhold til regeringens opbakning. Og så fik man noget med faste teams, og man fik lidt flere penge. Det var ikke meget. Og det er også det, som ordføreren giver klart udtryk for.

For mig at se prøver man at lægge lidt positive ting ind, men hold da op, det er godt nok en utilfreds aftalepartner. Og jeg forstår det godt. Jeg forstår det godt, men mit spørgsmål er om de penge, der er afsat. Det er for mig et kardinalpunkt, for jeg har været med til så mange gange – også i forbindelse med finanslovsaftaler – at afsætte penge til kommunerne, som målrettet skulle bruges på de ældre. Har ordføreren her en holdning til, at det denne gang vil lykkes eller det denne gang vil gå, som det plejer, altså at kommunerne ikke kan finde ud af at bruge pengene til de ældre?

Kl. 09:45

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 09:45

Marlene Harpsøe (DD):

Kommunerne er stærkt pressede derude, særlig på det specialiserede socialområde, på handicapområdet. Hvis det her skal lykkes, skal vi derfor også have en finansminister, som ikke er fedtet ved de kommende økonomiaftaleforhandlinger, men rent faktisk også sætter penge af til handicapområdet. Ellers er jeg bange for, at vi kommer til at se, at kommunerne derude vil tage penge også fra ældreområdet, som de altså får ekstra penge til nu, og så give dem til handicapområdet, som jo også er et vigtigt område. Det er et svært dilemma; det medgiver jeg. Men jeg håber bestemt ikke, at finansministeren er i sit fedtede hjørne omkring handicapområdet. Så kan vi rent faktisk sikre, at ældreområdet får lov til at beholde deres penge.

Kl. 09:46

Formanden (Søren Gade):

Fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 09:46

Pia Kjærsgaard (DF):

Jo, jo, men der hører jeg igen en utilfredshed og en mistanke om, at ikke alt er, som det burde være. Så må jeg bare sige noget. Nu nævner ordføreren handicapområdet, og det kan vi være fuldstændig enige om, men hold det ligesom udenfor. Det, vi ser mange gange, netop fordi kommunerne mangler penge, er, at man tænker, at det er huller i vejene eller noget kultur eller et eller andet. Det er jo fuldstændig omsonst, sådan som det har været igennem rigtig mange år. Jeg har selv været med til det så mange gange og sidet glad efter en finanslovsaftale og sagt, at de ældre får det her beløb, som kommunerne skal bruge, og så er de bare forsvundet. Og det er jeg stærkt nervøs for også vil ske med den her aftale.

Kl. 09:47

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 09:47

Marlene Harpsøe (DD):

Men det er et dilemma, som vi nok ikke kommer til at gøre op med lige nu og her. Men jeg er da villig til, at vi prøver at gøre alt, hvad vi kan, for at sikre, at det netop ikke sker fremadrettet. Når det så er sagt, synes jeg, at den her aftale er et skridt i den rigtige retning. Jeg prøver at være positiv, for jeg er ikke blevet valgt til Christiansborg for at skulle sidde nede i et hjørne og skælde ud og bare være sur. Jeg vil faktisk rigtig gerne bidrage positivt, og jeg synes, at vi i Danmarksdemokraterne har formået at rykke aftalen i den rigtige retning, bl.a. i forhold til at sikre penge til faste teams.

Kl. 09:47

Formanden (Søren Gade):

Fru Rosa Eriksen, Moderaterne. Værsgo.

Kl. 09:47

Rosa Eriksen (M):

Tak. Ordføreren beskriver sig selv som positiv og optimistisk. Der må jeg være enig med fru Pia Kjærsgaard: Jeg hører en meget, meget utilfreds aftalepart.

Ordføreren nævner rigtig mange gode ting og taler også om en lille, fin aftale; om, at vi ikke skal stikke blå i øjnene på folk, at ordføreren vil indføre fritidsjob, og at vi skal tage os af pårørende. Så tænkte jeg, at det her er noget, der virkelig betyder noget for Danmarksdemokraterne. Det er vigtigt; det er så vigtigt for jer. Men jeg må sige, at jeg blev skuffet, for jeg gik ind på hjemmesiden for at se, hvad det er for strukturelle forandringer, Danmarksdemokraterne vil. Hvad er deres vision for det her område?

Der står 11 linjer, og der står ovenikøbet, at Danmarksdemokraternes vision er at afsætte 1 mia. kr. til ældreområdet. Så jeg er lidt i tvivl om, hvad Danmarksdemokraternes politik er her. For strukturelle forandringer er ikke godt nok, flere penge er ikke godt nok, selv om I faktisk får mere, end I selv siger I vil give.

Kl. 09:48

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 09:48

Marlene Harpsøe (DD):

Nu har vi jo efterhånden sidet rigtig meget sammen i forhandlingsrummet, så jeg er ikke i tvivl om, at jeg har brugt rigtig meget taletid, hvor fru Rosa Eriksen også har været til stede, og hvor fru Rosa Eriksen har hørt, hvad vores visioner er.

Men når det så er sagt, må jeg indrømme, at udgangspunktet her jo også var, at SMV-regeringen havde fremlagt et udspil, som jeg må sige var utrolig uambitiøst. Det var, til trods for at statsministeren 2 år før havde stået og sagt, at nu kom der et paradigmeskifte.

De her positive gloser, der kom frem, var simpelt hen så store, at man sad der og forventningerne ligesom blev banket op til, at der nu skulle ske noget rigtig stort, og jeg havde virkelig glædet mig til de her forhandlinger og forberedt mig til fingerspidserne. Og da det her ældreudspil så kommer frem, synker man sammen, og så tænker man: Var det dét? Har regeringen tænkt sig at lyve over for befolkningen? For det er jo lige præcis det, den risikerer at gøre, når den siger et, men kommer med noget så uambitiøst.

Kl. 09:49

Formanden (Søren Gade):

Fru Rosa Eriksen, værsgo.

Kl. 09:49

Rosa Eriksen (M):

Lyve over for befolkningen? Hvordan skal danskerne vide, hvad Danmarksdemokraternes ældrepolitik er, når der står 11 linjer på hjemmesiden? Ordføreren gør det godt, men ordføreren svarer ikke på mit spørgsmål, for jeg spørger: Hvad er Danmarksdemokraternes vision for ældreområdet? Hvad er det for strukturelle forandringer, I gerne vil have, så det ikke er en lille aftale?

Der er ingen tvivl om, at det her er en kæmpeaftale, og det kommer til at have betydning for medarbejderne ude i ældreplejen, fordi vi netop gør op med minuttyranni. Så jeg spørger en gang til: Hvad er Danmarksdemokraternes vision for ældreplejen?

Kl. 09:50

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 09:50

Marlene Harpsøe (DD):

Det er umuligt at svare på på så kort tid. Jeg har 30 sekunder. Men jeg kan love fru Rosa Eriksen, at noget af det, som man er i gang med lige nu og her fra Moderaternes side, med at sige, at det her er et opgør med minuttyranni, er at stikke folk derude blå i øjnene, og jeg synes simpelt hen ikke, det er rimeligt eller ordentligt at sige, at det her er et opgør med minuttyranni, for det er det ikke. Så lad være med at sige noget, der ikke passer.

Kl. 09:50

Formanden (Søren Gade):

Fru Maria Durhuus, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 09:51

Kl. 09:54

Maria Durhuus (S):

Tak. Jeg hører ordførerens tale, og jeg har set ordførerens tweets og indlæg og opslag, og jeg sidder egentlig stadig væk tilbage efter at have brugt mange timer i forhandlingslokalet og tænker: Hvad ville ordføreren ud over en konsistent, konstant mistænkeliggørelse og kritik af regeringens udspil? Hvad var ordførerens vision, da ordføreren gik ind i rummet?

Nu er ordføreren og jeg selv uddannet sygeplejersker. Ordføreren er uddannet i 2023, kan jeg se på cv'et, og jeg har været sygeplejerske siden 2006, men i ældreplejen stort set siden 1996. På den rejse, jeg har fulgt, er det her et paradigmeskift, og det der ord kan vi så blive ved med at diskutere. Men kan ordføreren ikke sætte nogle ord på, hvad det var, ordføreren ville. Hvad var det, ordføreren gik ind i rummet med?

Kl. 09:52

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Marlene Harpsøe (DD):

Jeg har 1 minut til at svare på det, og det er jo fuldstændig umuligt. Men vi har jo siddet til forhandlinger igen og igen, og når ordføreren tilsyneladende har læst alle mine indlæg, og hvad jeg ellers har skrevet rundt omkring, tænker jeg, at ordføreren er godt klædt på. Jeg har også haft 10 minutter til at udfolde alt det, vi vil på ældreområdet, både i forhold til faste teams, i forhold til palliation, i forhold til mange andre ting, som er utrolig vigtige, for at vi kan have en sammenhængende ældrepleje. Så det tænker jeg at man allerede har hørt.

Jeg bed mærke i under forhandlingerne, at noget af det, der virkelig betød noget for at få en mulighed for at forhandle og for rent faktisk at kunne få noget igennem, var en dag i marts, hvor jeg lige fik to personer som kollegaer i min folketingsgruppe, som ikke var der før. For den dag mistede regeringen sit indenrigspolitiske flertal. Så sad viovre ved forhandlingsbordet, og lige pludselig blev man lidt mere lydhør fra regeringens side.

Men er det det, man får ud af en SVM-regering, at der bliver fremlagt noget så uambitiøst? Jeg synes, det er pinligt. Jeg vil ellers gerne være meget positiv, men jeg er også nødt til at være ærlig.

Kl. 09:53

Formanden (Søren Gade):

Fru Maria Durhuus.

Kl. 09:53

Maria Durhuus (S):

Jeg skal ikke kunne komme med nogen som helst fortælling om, hvad der er sket, før jeg trådte ind i forhandlingsrummet. Jeg kan forsikre om, at jeg på intet tidspunkt er gået ind i det forhandlingsrum uden et ønske om reelt at forhandle.

Men kunne ordføreren ikke prøve at sige lidt om, hvad ordføreren tænker om det kommende samarbejde? For vi har rammen nu. Tænker ordføreren, at der er et reelt samarbejde? Eller tænker ordføreren, at vi skal blive ved med at køre fronterne op og egentlig bare sidde og bidrage til at tillægge hinanden eller os i regeringen og forligsparterne dårlige hensigter og udygtighed?

Kl. 09:54

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Marlene Harpsøe (DD):

Jeg tror hverken at regeringen eller ordførerne har dårlige hensigter eller lignende. Det tror jeg ikke der er nogen der har, heller ikke fru Maria Durhuus.

Men jeg tror, at fordi man i den her konstellation, der hedder en S-SF-RV-regering, som var en flertalsregering, men nu i hvert fald indenrigspolitisk ikke længere er en flertalsregering, netop er nogle partier, som har nogle meget forskellige holdninger, og som skal sætte sig sammen og blive enige om et udspil, bliver det mere uambitiøst end det, der egentlig var lagt op til fra starten fra statsministerens side, fordi man simpelt hen er for uenige om det, der skal fremlægges. Derfor bliver det uambitiøst, og det er jeg rigtig ked af. Jeg tror, det kunne have været meget bedre. Men jeg vil meget gerne samarbejde, også med Socialdemokraternes ordfører, for det synes jeg er godt.

Kl. 09:54

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Marlene Harpsøe fra Danmarksdemokraterne. Jeg byder nu velkommen til fru Kirsten Normann Andersen fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 09:55

(Ordfører)

Kirsten Normann Andersen (SF):

Mange tak for det. Også tak til ministeren for den redegørelse, som ligger til grund for punktet her, og som indeholder mange vigtige oplysninger om situationen i ældreplejen.

Værdig ældrepleje er jo et godt, rigtigt og vigtigt mål, som ethvert parti med respekt for sig selv jo kan stå inde for, men udfordringerne opstår under alle omstændigheder, når vi skal blive enige med hinanden om, hvad det så er, og hvordan vi gør. Der er ældreaftalen et skridt på vejen, og jeg vil især fremhæve faste teams som helt afgørende for, at man kan sikre ældre værdighed i hverdagen, altså at det er det samme faste personale, som kommer ind i borgerens hjem og dermed også kan være med til at sikre, at der er kontinuitet i hverdagen, at man kan holde øje med, at ting ikke udvikler sig negativt, eller kan reagere i tide i forhold til det. Så vil jeg selvfølgelig heller ikke undlade at bemærke, at flere penge til faste teams afgjort også var en medvirkende årsag til, at ældreaftalen blev et vigtigt skridt på vejen.

Der er bare stadig væk rigtig meget, der skal gøres. Mennesker er forskellige, og det er vi også, når vi bliver gamle. Mange vil i høj grad være i stand til at klare sig selv, og det vil vi også helst. Derfor er vi i SF også optaget af, at vi fortsat skal sikre gode muligheder for forebyggelse af sygdom og for at forebygge, at der opstår et behov for hjælp, altså at vi kan undgå at nogle skulle få brug for hjælp. Jeg har totalt tabt mit hjerte til folkehusene, hvor ældre mødes og er sammen om at definere en god hverdag. Der er så meget forebyggelse i de her ældrehuse, hvor ældre laver motion sammen, hvor de forebygger demens, har demensfællesskaber, spiller banko, laver læseklubber, strikkeklubber, værksteder og alt mulig andet helt på deres egne præmisser. I virkeligheden kan de her folkehuse ofte drives stort set uden kommunal hjælp; det kræver blot nogle rammer. Det vil jeg gerne have noget mere af.

Andre får brug for mere hjælp i hverdagen, men vi vil stadig væk ofte have stærke holdninger til, hvad for en hjælp vi skal have, og hvordan vi modtager hjælpen, og det var netop også omdrejningspunktet for regeringens ældreudspil. Jeg synes, det lød godt, at ældre er gamle nok til selv at bestemme. Men fakta er desværre også, at vi ikke selv er herre over sygdom, så nogle gange er det bare svært selv at bestemme, hvad der skal ske. Derfor vil jeg ikke så meget

tale om, hvad vi allerede har gjort, men i højere grad pege på nogle af de udfordringer, som jeg mener vi stadig væk ikke har adresseret.

Behovet for hjælp har ofte stor sammenhæng med vores helbredssituation. Det er ofte sygdom, som er årsagen til svækkelse, og derfor er det også helt afgørende, at det personale, som vi rekrutterer til ældreplejen, har stærke sundhedsfaglige kompetencer. Jeg begræder stadig væk, at ældreaftalen, som vi indgik for nylig, desværre er rensset for alt, hvad der handler om sundhed. Men jeg er glad for, at vi fik indskrevet, at sundhed skal drøftes, når Sundhedsstrukturkommissionen snart kommer med deres overvejelser. Det er afgørende vigtigt for, at vi kan levere en god ældrepleje i fremtiden.

Når sundhed dominerer ældreplejen, stiller det også større krav til personalet, og jeg er glad for, at vi i ældreaftalen fik aftalt at give flere penge til de faste teams, som jeg også har nævnt, men jeg vil fortsat kæmpe for, at vi arbejder videre for at få faste tværfaglige teams, for det får vi brug for. Vi får brug for, at flere kan mere, når det bliver svært at rekruttere personale i fremtiden. Konkret mener jeg fortsat, at social- og sundhedshjælperne skal have en sundhedsfaglig autorisation, så de kan stå i deres egen ret og også have ansvar for det arbejde, de udfører i ældreplejen. Det er rent ud sagt en katastrofe, at flere og flere ansatte i ældreplejen ikke har en faglig uddannelse, for de borgere, som i dag modtager ældrepleje, er både mere svækkede og mere syge, og det forudsætter også, at det personale, der kommer i hjemmene, kan se det, kan reagere på det, kan handle på det og ved, hvem de skal trække på. Det kræver kontinuitet, fast personale og gode faglige kompetencer, hvis man skal sikre den helt rigtige hjælp og forebyggelse, og hvis man også skal forebygge forebyggelige indlæggelser, som jo er en ting, som vi alle sammen skal være optaget af til gavn for borgerne og til gavn for sundhedsvæsenet.

Kl. 10:00

Da jeg i sidste uge besøgte et friplejehjem i Aarhus, var den største bekymring faktisk to ting: at levetiden på plejehjemmet var alt for kort, altså som i nogle gange mindre end 7 dage og ofte under 3 måneder, og så at der mangler plejehjemspladser, som egner sig til borgere med svær demens. Tilstrækkelig udredning, de rigtige boliger og de rette faglige kompetencer er nemlig helt afgørende for, at vi kan forebygge eksempelvis unødigt magtanvendelse. Jeg bliver bekymret, når jeg lytter mig til, at flere og flere borgere med demens ender med tvangsindlæggelse på et psykiatrisk hospital.

De tre emner, som jeg nævner her, har imidlertid også det tilfældes, at de sorterer under forskellige ministerier. Når vi eksempelvis lige har aftalt selvbestemmelse til ældre i ældreaftalen, er det lidt absurd, at socialministeren i en anden aftale lemper vilkårene for magtanvendelse, mens sundhedsministeren jo faktisk kunne være med til at forebygge magtanvendelse, hvis borgere med demens kunne udredes og behandles i tide. Det er som bekendt finansministeren, som har ansvaret for, at kommuner og regioner i den sidste ende har den nødvendige økonomi til at gøre tingene.

Vi taler så meget om bureaukrati herinde på Christiansborg. Måske starter silotænkningen bare her hos os. Vi i SF er i hvert fald klar til at arbejde videre med, at vi får nedbrudt siloerne og også i højere grad begynder at tænke tværfagligt, sådan at vi kan løse de rigtige opgaver, der skal løses ude i hverdagen, på tværs af ressortområder til gavn for borgerne. Tak for ordet.

Kl. 10:01

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er foreløbig tre korte bemærkninger. Fru Pernille Vermund, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 10:01

Pernille Vermund (LA):

Tak for ordet, og tak for en rigtig fin tale, og også tak for et rigtig godt samarbejde i forhandlingerne. Det er jo ikke så ofte, at Liberal

Alliance og SF står så tæt, som vi har gjort i de her forhandlinger sammen med bl.a. Konservative og Danmarksdemokraterne. Det har været en glæde, og jeg har jo hørt og fulgt debatten – jeg var desværre forhindret i at komme herved med det samme – på tv og kan konstatere, at den aftale, vi har indgået, har fået lidt knubbede ord med på vejen. Der er selvfølgelig meget mere, der skal gøres på ældreområdet, men noget af det, der gør mig optimistisk, er jo for det første, at vi har taget et første skridt i den rigtige retning, og for det andet, at jeg synes, at vi har formået at binde enderne sammen fra SF til Liberal Alliance på noget, som man ellers ikke ville tro man kunne være enige om.

Ordføreren nævner selv sundhed, og det er jo et af de områder, hvor det er afgørende, hvem der sidder med i aftalen nu her. Kan ordføreren sætte lidt flere ord på, hvad ordføreren gør sig af tanker om, hvordan sundhed skal implementeres i aftalen?

Kl. 10:02

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 10:03

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det, og selv tak for et meget fint samarbejde. Jeg synes selv, at emner som transparens og gennemsigtighed, i forhold til hvad det er, vi får for pengene, og hvordan vi lykkes med at løse de opgaver, som borgerne selv synes det er vigtigt at få løst, har været gode temaer at tage med i det her arbejde.

Når jeg nævner sundhed her, er det, fordi sundhed er så afgørende en del af ældreplejen. 80 pct. af det arbejde, der bliver lavet i ældreplejen, er sundhed, og jeg synes selv, det er et paradoks, at man som en dygtig social- og sundhedshjælper kan risikere at komme ind og skulle hjælpe en borger i bad, og der så lidt senere kommer en sygeplejerske og skal tage tøjet af borgeren igen for så at skifte et sår på en tå. Hvis man kunne lære det som social- og sundhedshjælper, så man ordnede det, mens borgeren alligevel havde tøjet af, og inden vedkommende fik tøjet på, så sparer vi jo både ressourcer, kørsel og alt muligt andet, og det giver god mening at øge den tværfaglighed, og derfor er jeg optaget af tværfaglighed.

Kl. 10:04

Formanden (Søren Gade):

Fru Pernille Vermund.

Kl. 10:04

Pernille Vermund (LA):

Det er jo så endnu et punkt, hvor vi er enormt enige, og jeg håber selvfølgelig også, at det gode samarbejde, der har været undervejs i forhandlingerne, kan føre til, at vi får implementeret sundhed fornødt i ældreaftalen.

Et andet område, som jo er ret vigtigt, er visitationen, og det er, hvordan de her visitationspakker kommer til at blive udmøntet ude i kommunerne. Vi har jo diskuteret det i forhandlingerne og også i pauserne i forhandlingerne, hvor vigtigt det er, at visitationen foregår på en måde, så der er noget rummelighed, men så man også som borger kan føle sig sikker på og tryk ved, at uanset om man har en privat eller en offentlig leverandør, er der et minimumsniveau, som man kan forvente af service. Det er jo sådan et sted, som vi i hvert fald kommer til at følge tæt, og som jeg også ved ligger ordføreren på sinde. Kan ordføreren sætte ord på visitationen?

Kl. 10:04

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 10:04

Kl. 10:07

Kirsten Normann Andersen (SF):

Noget af det, der har været afgørende, er også at have fokus på faglighed, som jo også blev et tema i forhandlingerne, for jeg vil gerne være med til at stille krav til, at leverandører har de nødvendige kompetencer.

En anden ting, jeg synes har været interessant at se, er, at det jo ikke kun er kommunerne og de offentligt ansatte, der siger, at vi mangler ressourcer til at løse opgaverne inden for et rummeligt tidsforløb; det er faktisk også de private leverandører, som gør opmærksom på, at der nogle gange mangler ressourcer.

Kl. 10:05

Formanden (Søren Gade):

På Maria Durhuus, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 10:05

Maria Durhuus (S):

Tak, og tak til ordføreren for en rigtig god tale. På trods af at jeg tilhører et regeringsparti, vil jeg gerne takke ordføreren for et rigtig godt samarbejde og nogle virkelig, virkelig gode samtaler under hele forhandlingsforløbet. Det er værdsat, fordi det med så stor en aftale er vigtigt, at vi samarbejder bredt.

Jeg har et spørgsmål til ordføreren. Ordføreren nævner i talen boliger. En af de ting, vi ikke er lykkedes særlig godt med i Danmark, er det projekt, vi har kørt over de seneste mange år, der hedder »længst muligt i eget hjem«. »Længst muligt i eget hjem« er jo godt, hvis du har nogle omkring dig, hvis du kan kigge på de der familiefotoer, hvis der stadig er liv omkring dig. »Længst muligt i eget hjem« er ikke godt, hvis du sidder alene og hjemmeplejen er det eneste besøg. Vi har talt meget sammen om de her leve-bo-miljøer, og hvordan vi bliver gamle, og hvordan vi kan bo der. Har ordføreren nogle tanker om, hvordan vi kan komme videre med det i aftalen?

Kl. 10:06

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 10:06

Kirsten Normann Andersen (SF):

Jeg ved ikke, om det er aftalen, der kan det her, for den fokuserer meget på plejeboliger, men jeg tror faktisk, der er et potentiale i at tænke i en anden type ældreboliger i fremtiden – steder, hvor vi kan bo sammen med nogle andre eller i nærheden af nogle andre, og hvor vi kan være fælles om nogle ting. Jeg har selv været ude at se på nogle af de her steder, hvor der også er fælles spisning og andre ting, som gør, at man kan være sammen på forskellig vis. Jeg har f.eks. noteret mig, at Hus Forbi i Aarhus, som sørger for, at der er middagsmad til borgere, som er hjemløse, også bliver opsøgt af andre borgere, som bare er ensomme eller alene, alene fordi det der med at spise sammen bare gør noget ved appetitten, og det er noget, der kan være med til at eliminere ensomhed. Jeg tror jo selv, at ensomhed ofte er årsag til, at vi for hurtigt får brug for en plejebolig. Så jeg tror, at de færreste borgere egentlig synes, det er fedt at skulle flytte på et plejehjem, men jeg kan også se, at der er nogle, der venter for længe og dermed i virkeligheden får et meget svært liv.

Kl. 10:07

Formanden (Søren Gade):
Fru Maria Durhuus.**Maria Durhuus (S):**

Tak. Et andet spørgsmål, jeg tænker på, er det her med økonomien ude i kommunerne. I Danmark har vi jo kommunalt selvstyre, og det skal vi selvfølgelig værne om. Det er også til dels set, at ældreplejen ikke altid er det, der prioriteres i de kommunale budgetter, for der er flere stemmer i en kunstgræsplæne eller andre tiltag. Hvad tænker SF om det, hvis man i højere grad skal til at styre, at penge til ældreplejen blive i ældreplejen?

Kl. 10:08

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 10:08

Kirsten Normann Andersen (SF):

Jeg holder mig meget af det kommunale selvstyre, også fordi der faktisk er meget stor forskel, også demografisk forskel, på, hvad ældre efterspørger. Vi kan jo se, at der i Vestjylland ofte er ledige plejehjemsboliger, fordi borgerne flytter til Østjylland, fordi deres børn bor dér. Så det er ikke nemt at sætte sådan en fast grænse for, hvad man skal, men det skal jo ikke være usagt fra en SF'er fra talerstolen i dag, at skattelettelser er en prioritering af nogle midler, som man i stedet for kunne have anvendt til at lave nogle budgetter, der var holdbare, sådan at ældre eksempelvis kunne få den nødvendige hjælp.

Kl. 10:08

Formanden (Søren Gade):

Fru Pia Kjærsgaard, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:08

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for det. Jeg må også sige, at ordføreren er rigtig god til at holde en tale, og jeg ved, at ordføreren mener det, der bliver sagt, helt ind i hjertet. Men jeg synes jo, og det ved ordføreren også, at der er store, store mangler i den aftale. Og der må jeg sige, at noget, som ikke har været så berørt, jo er manglen på plejehjemspladser. Altså, der er ca. 20.000, der står på venteliste, og – det nævnte ordføreren også selv – der er meget, meget kort tid, når man så endelig kommer på et plejehjem. Jamen det er jo simpelt hen grotesk, at man skal vente på den sidste station i livet.

Der må jeg så spørge: Hvad vil der blive gjort fremover i forhold til det? Altså, det er 20.000, og antallet er stigende. Og der er jeg så utrolig skuffet over, at Dansk Folkepartis forslag, som vi jo fik fra pensionskasserne, der simpelt hen ville finansiere omkring 5.000 ekstra pladser, blev afvist. Men der er vi jo igen, som ordføreren også var inde på, inde i det der miskmask med så mange ministre. Det er så her boligministeren, så der kan ældreministeren, hvis hun bliver spurgt om det, bare afparere. Det er jo utilfredsstillende, for manglen er der, og hvad vil man gøre ved det?

Kl. 10:09

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 10:09

Kirsten Normann Andersen (SF):

Lige præcis plejehjemspladser er faktisk adresseret i ældreaftalen – ikke nødvendigvis sådan, som jeg godt kunne have tænkt mig det, men med mulighed for, at man også kan bygge flere plejehjem. Det synes jeg er rigtigt, og det synes jeg er godt. Og der er også sørget for, at man kan give statsgaranterede lån til kommuner, hvor det er svært at have økonomi til at bygge de nødvendige plejehjem. Jeg tror til gengæld stadig væk, at der kunne være et potentiale i også at se

på noget andet, altså at vi kan komme til at bo på nogle andre måder end nødvendigvis på et plejehjem, altså ældreboliger, bofællesskaber eller andet.

Så vil jeg blot understrege her, som jeg også sagde indledningsvis, at jeg ikke synes, at vi har et fast bud på, hvordan vi sikrer plejehjemspladser, som er egnede til borgere med demens. Og jeg tror i virkeligheden, at det er det, der kommer til at presse os rigtig meget i fremtiden; det er, at vi kommer til at mangle nogle egnede plejehjemsboliger til borgere med demens.

Kl. 10:11

Formanden (Søren Gade):
Fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 10:11

Pia Kjærsgaard (DF):

Jamen det er fuldstændig rigtigt, og det var også det, jeg ville rejse i det næste spørgsmål, for der er jo virkelig en mangel på netop demensplejehjemspladser og – jeg tager ordet i min mund – alderdomshjem. Altså, det er jo det, vi har behov for: gammeldags gode alderdomshjem, hvor man kunne komme hen og blive plejet og passet, også på et tidspunkt, hvor man kunne være nærværende, og netop ikke alene skulle vente på et demensplejehjem.

Der må jeg sige, at det, der er i aftalen, tror jeg ikke på er tilstrækkeligt. Og der er jeg simpelt hen så undrende, virkelig oprigtigt, i forhold til at det forslag fra pensionskasserne blev afvist på den måde; det var uden udgifter for os herinde, for kommunerne osv. Jeg forstår det simpelt hen ikke.

Kl. 10:11

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 10:11

Kirsten Normann Andersen (SF):

Jeg tror, at fru Pia Kjærsgaard henviser til Herlevmodellen. Jeg tænker ikke, at man er færdig med at diskutere modeller for, hvordan man kan få flere interessenter med ind i overvejelserne i forhold til at bygge de rigtige ældreboliger i fremtiden eller plejehjem i fremtiden. Jeg synes måske også, at der er brug for nogle anlægsplaner, der sikrer, at vi ikke får bygget flere plejehjem, end vi også skal bruge i fremtiden, eller at de kan bruges til noget andet, når vi bliver færre ældre i fremtiden. Så det er lidt en gordisk knude, der skal løses på det område.

Kl. 10:12

Formanden (Søren Gade):
Fru Marlene Harpsøe, Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 10:12

Marlene Harpsøe (DD):

Tak for en rigtig god tale, og tak for et utrolig godt samarbejde under ældreforhandlingerne, men selvfølgelig også i dagligdagen. Jeg må sige, at jeg bliver så glad og positiv, når man kan samarbejde så godt, som vi har kunnet – Danmarksdemokraterne, SF, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Radikale Venstre, som jo ikke er til stede her i dag, men som også er indgået i en stærk opposition i de her forhandlinger. Det, at vi har kunnet stå sammen, har virkelig ført forhandlingerne i den rigtige retning, så det vil jeg virkelig gerne takke for.

Noget af det, som vi jo sådan set stadig væk mangler at forhandle om så at sige, og som vi jo behøver at lægge et større fokus på, er bl.a. hele ernæringsområdet, også i forhold til mennesker med det, der hedder dysfagi, dvs. synkebesvær. Der tænker jeg i hvert fald,

at vi også sammen kan løfte det område fremadrettet. Hvad tænker ordføreren om det?

Kl. 10:13

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 10:13

Kirsten Normann Andersen (SF):

Først også tak fra mig for samarbejdet generelt og i arbejdet for at nå frem til den aftale, vi lavede her. Jeg nævner jo også i min ordførertale, at jeg synes, der er områder, der stadig væk skal arbejdes videre med, og det synes jeg heller ikke vi har lukket døren for. Jeg har også lyttet mig til, at ældreministeren lover os, at vi får lejlighed til at tage fat på nogle af de ting, der ikke er en del af det. Der synes jeg selv, sundhed er ret vigtigt, og det indebærer også et fokus på ernæring, på dysfagi og i det hele taget på, at kost har betydning for vores sundhed generelt. Der synes jeg, der er et forbedringspotentiale, og jeg er lidt bekymret, når jeg kan se på høringsportalen, at der er et lovforslag på vej omkring, at borgere risikerer at skulle købe deres mad i fremtiden – deres morgenmad, deres frokost og også deres aftensmad. Det tror jeg ikke nødvendigvis er den rigtige vej at gå. Jeg tror virkelig, ernæring og den enkeltes egen appetit er helt afgørende, og der har vi jo noget, som jeg siger mere om om lidt.

Kl. 10:14

Formanden (Søren Gade):
Fru Marlene Harpsøe.

Kl. 10:14

Marlene Harpsøe (DD):

Tak for et rigtig, rigtig fint svar. Hele ernæringsituationen er jo så underprioriteret i dag, synes jeg. Vi kan jo se, at der er mennesker, som sidder alene derude og ikke rigtig får den ernæring, de har behov for. Det er egentlig ikke, fordi de ikke bliver motiveret til at spise, men det der med at sidde alene og indtage et måltid mad er bare ikke det samme, som hvis man er i et fællesskab. Der sidder mange enlige derude, og de har behov for noget fællesskab, men også for, at vi har et meget større fokus på ernæringsområdet.

Kl. 10:15

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 10:15

Kirsten Normann Andersen (SF):

Jeg er helt enig. Altså, fællesspisning er godt, det er godt med lækkerier, og det er godt med livretter. Min gamle far var meget lettere at få til at spise lidt frokost, hvis det var sådan, at det var et lunt blødkogt æg, eller hvis der var en lun fiskefrikadelle til. Så det betyder i virkeligheden rigtig meget, at man kan det. Måske kan jeg bare skynde mig at sige, at vi jo i Ældreudvalget også har en høring på vej omkring ernæring, og det ser jeg frem til, for der får vi lejlighed til at folde emnet ud.

Kl. 10:15

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Kirsten Normann Andersen fra Socialistisk Folkeparti. Jeg byder nu velkommen til fru Pernille Vermund fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 10:15

(Ordfører)

Pernille Vermund (LA):

Tak for ordet. Med hænderne smurt ind i afføring sad deres far på sin seng på plejehjemmet. Foran ham stod en bakke med mad, som han skulle spise. Han var overladt til sig selv – uværdigt og umenneskeligt. Sådan fortalte de to voksne døtre til den 77-årige demente mand, som vi for nylig kunne læse om i medierne. Følelsen af magtesløshed hos de pårørende var åbenlys. Det er en følelse, jeg desværre kender alt for godt fra dele af min egen mors tid på plejehjem, før hun i sommer gik bort. Vi har et af verdens højeste skattetryk, og alligevel frygter mange af os at ende vores dage på et plejehjem. Store dele af ældreområdet er som andre områder i vores velfærdssystem blevet umenneskeligt og umyndiggørende, marineret i love og regler er det sandt til i bureaukrati, detailstyring og ensretning. Alt for ofte oplever man som pårørende, at både kompetente og fagligt engagerede medarbejdere sidder på et lukket kontor bag en skærm frem for at bruge tiden sammen med de ældre. Det er ubærligt at være vidne til.

Et opgør med det regeltyranni, der stjæler medarbejdernes dyrebare tid fra borgerne, er en helt afgørende prioritet for Liberal Alliance, og det har det været i ældreforhandlingerne. Vi skal give heden og ansvaret tilbage til de ansatte, der leverer vores kernevel-færd, og vi skal give selvbestemmelsen tilbage til borgerne. For selv om vi skal sikre flere penge, når vi bliver flere ældre, er det ikke kun penge, der mangler. Der mangler også sund fornuft. Pengene bliver mange steder prioriteret forkert, og fjernelse af unødvendige dokumentationskrav kan spare os for meget. Det samme kan kompetent og ansvarlig ledelse. Aktuelt ser vi, hvordan stigende udgifter til vikarer på de offentlige plejehjem presser kommunerne. Automa-treaktionen fra lokalpolitikere har længe været at kræve flere penge. Skatteborgerne må igen til lommerne.

Men hvor er ansvaret for at nedbringe sygefraværet og derved behovet for vikarer? Tal fra Dansk Erhverv viser, at medarbejdernes sygefravær er mere end dobbelt så højt på offentlige plejehjem som på private. På landsplan ligger sygefraværet på det offentlige plejehjemsområde på 7 pct., mens det private kun er på 3 pct. Hvis det offentliges fravær blev nedbragt til at være på niveau med det private, vil det svare til 1.422 flere fuldtidsansatte på de danske plejehjem. Tænk, hvor meget overskud der ville være til omsorg for de ældre, hvis alle plejehjem blev drevet som de private. Potentialet er enormt. Halvdelen af landets kommuner har udelukkende offentlige plejehjem, og selv om antallet af private plejehjem generelt er stigende, er det kun ca. 5 pct. af alle danske plejehjemspladser, der er private. I forhandlingerne om en ny ældrereform har det været vigtigt for Liberal Alliance at sikre, at langt flere plejehjem fremover opføres og drives som de private. Den lokale ledelse og de faglige medarbejdere skal sættes fri af de snærende kommunale bånd, og borgerne skal have et reelt frit valg og dermed den bedst mulige service for de skattekrone, vi afsætter.

Med ældreaftalen har vi sikret en fælles politisk ambition om, at 3.000 pladser frem mod 2030 skal være friplejehjem eller lokalplejehjemspladser. Og ja, der vil altid være risiko for, at der begås fejl, eller at der er ældre eller pårørende, der føler sig dårligt behandlet, også på private plejehjem. Men ikke mindst derfor er det så afgørende, at borgerne kan vælge dårlige tilbud fra og gode til. Ideologisk modstand mod private leverandører og en elendig information om valgmulighederne for de ældre gør det i dag alt for svært for borgerne at tage magten over situationen og stemme med fødderne, når velfærden svigter. Kun tre ud af ti ældre ved, at de har ret til et frit valg af plejebolig. Derfor ser vi gang på gang sager, hvor borgerne føler sig magtesløse over for systemet, som vi så det i den ulykkelige sag med den demente 77-årige mand, der var overladt til sig selv.

Informationsniveauet skal op, og der skal langt mere gennem-sigtighed i økonomien. Derfor er jeg glad for, at vi med den nye ældreaftale sikrer, at plejehjemsoversigten udvides og forbedres, og at det bliver lovpligtigt at informere om plejehjemsoversigten, når kommunerne visiterer borgerne til pleje. Ældre, som får brug for praktisk hjælp i hverdagen, bliver plejekrævende eller får brug for en plejebolig, skal i langt højere grad end i dag oplyses om, hvilke muligheder der er, og hvad kvaliteten er af det enkelte tilbud. Det er tid til at tage et opgør med det regeltyranni og den ensretning, der gør borgerne magtesløse over for systemet, og den nye ældreaftale er et skridt i den rigtige retning.

Kl. 10:20

Tusind tak til de ældreordførere, der har forhandlet, dem, der er med i aftalen, og også til ministeren for en god aftale og godt samarbejde. Vi ser frem til i Liberal Alliance at udmønte aftalen og også følge området tæt. Det er, som jeg har sagt i et spørgsmål til SF, en debat i dag, hvor der har været nogle knubbede ord om den aftale, vi har indgået. Med en aftale, der spænder så bredt som fra SF til Liberal Alliance, er der ikke nogen tvivl om, at vi alle sammen tænker, at den kunne have været langt bedre, hvis bare vi havde haft 90 mandater.

Men det, som jeg trods alt er optimistisk over, er, at det samarbejde, vi har haft i forhandlingerne, har været både ærligt og indimellem råt, men også meget godt. Jeg synes, at det vidner om, at der er mulighed for, hvis vi ellers fortsætter det gode samarbejde og bevarer tilliden iblandt os, at der er en vej frem for de ældre som er bedre, end den har været i mange, mange år. Så med den optimistiske tone vil jeg afslutte og sige tak for ordet.

Kl. 10:21

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er foreløbig en enkelt kort bemærkning. Fru Maria Durhuus, Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 10:21

Maria Durhuus (S):

Tak for en rigtig, rigtig fin tale. Jeg vil også kvittere for et godt samarbejde under forhandlingerne og nogle virkelig gode saglige og skarpe indspark fra ordføreren om rammen, vi diskuterer i dag. Noget af det, jeg personligt er glad for, på trods af at jeg er socialdemokrat, er, at man går ind og kigger på det her med, at den private sektor også kan komme ind og understøtte. Noget af det, der har været problemet tidligere, har jo været, at vi ikke stillede lige krav til det samarbejde. Noget af det, vi så tidligere, var jo så, at vi som kommunalt ansatte måtte kæmpe en kamp, fordi vi ikke måtte ansætte ufaglærte, og de ufaglærte kunne så gå over i den private sektor, som kunne underbyde den offentlige, og så havde vi ligesom kampen dér.

Hvad tænker ordføreren dér? Er det muligt at stille de samme krav ude i den private sektor om, at hvis man skal byde ind, skal man have x antal procent faglærte eller have uddannelseskrav til dem, der er ufaglærte?

Kl. 10:22

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 10:22

Pernille Vermund (LA):

Jeg og vi i Liberal Alliance synes i virkeligheden, man skal gå den anden vej. Vi synes i virkeligheden, man skal sætte den offentlige sektor fri og de offentligt ansatte fri. Det er også noget af det, som har glædet mig i samtalerne og diskussionen med bl.a. Kirsten Normann Andersen fra SF, nemlig at vi har været enige om, at vi er nødt til at ligestille det her område. Selvfølgelig skal der være

et højt fagligt niveau, men der er også en begrænsning i, at man har så, hvad skal man sige, topstyret og også ofte kommunalpolitisk styret en ledelse på de kommunale plejehjem, og at man derfor har medarbejdere, som ikke synes, det er rart at være ansat, fordi de ikke kan få lov til at udfolde deres faglighed, eller medarbejdere, som ikke er fagligt uddannet, men som er virkelig dygtige og ikke kan få lov til at udføre det arbejde, som de har, hvad skal man sige, tillært sig kompetencer til, men ikke har uddannet sig til kompetencer til. Så vi vil hellere sætte den offentlige sektor mere fri og sikre, at borgerne får mest kvalitet for pengene og også, at de medarbejdere, der er derude kan bruge deres faglighed.

Kl. 10:23

Formanden (Søren Gade):

Så giver jeg ordet til fru Rosa Eriksen fra Moderaterne. Værsgo.

Kl. 10:24

Rosa Eriksen (M):

Tak, og tak for en god tale. Jeg er vild med det, du står og siger nu. Altså, jeg er sådan *helt* vild med det, fordi det er hele kernen i det her. Det er en tillidsreform. Det handler om faglighed. Det er okay, hvis ordføreren ikke kan svare, men jeg bliver en smule forvirret, for jeg sidder også på socialområdet, og der er det i hvert fald en helt anden retorik end den, ordføreren bruger nu. Der er det bodsordninger, og det er, at man skal følge reglerne, og der er ikke så meget tale om godt arbejdsmiljø og at sætte fagligheden fri. Så jeg vil egentlig høre: Er det kun på ældreområdet, Liberal Alliance mener, at vi skal sætte fagligheden fri?

Kl. 10:24

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 10:24

Pernille Vermund (LA):

Vi skal sætte fagligheden fri, men der er jo en enorm forskel på, om man sidder som medarbejder og har borgernes, hvad skal man sige, fremtidige skæbne i sine hænder i f.eks. sagsbehandlingen vedrørende borgere, som søger en førtidspension eller andet, og ikke forvalter det arbejde tilstrækkelig godt, eller man sidder som medarbejder på et plejehjem og ikke har den tilstrækkelige uddannelse, men er enormt dygtig og under ledelse af en dygtig faglig ledelse kan udføre et større stykke arbejde end det, som man ville kunne, hvis man sådan overholdt alle de krav, der er til de kommunalt ansatte, men ikke nødvendigvis til de private. Så for os er det enormt vigtigt, at man skelner mellem, hvad det er for nogle opgaver, man sidder med meget. Hvis man overfører det til ældreområdet, kan man jo også sige, at når det gælder dem, der sidder og visiterer borgerne til forskellige ydelser på ældreområdet, er det jo også vigtigt, at vi er skarpe på, at man gør det objektivt, og at man ikke sidder og skalter og valter med fagligheden. Så der er enorm forskel på, hvad det er for nogle medarbejdere, der sidder, og hvor meget vi skal kvalitetssikre oppefra, og hvor meget man kan lade den faglige ledelse nede på gulvet få lov til at styre.

Kl. 10:25

Formanden (Søren Gade):

Fru Rosa Eriksen.

Kl. 10:25

Rosa Eriksen (M):

Tak. Det var godt svar. Det giver mening. Men jeg kan simpelt hen ikke dy mig for at drille en lille smule: Ønsker Liberal Alliance så, at der skal være en bodsordning for visitatorer i ældreplejen?

Kl. 10:26

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 10:26

Pernille Vermund (LA):

Det håber vi ikke bliver nødvendigt, men det er ikke nogen hemmelighed, at selve visitationen er noget af det, som vi er ret opmærksomme på. Det var også derfor, jeg spurgte ind til SF og spurgte, hvad det er, kommunerne kommer til at lave af visitationsordning, for det bliver jo lagt ud til kommunerne at lave de her pakker nu. Og hvis det bliver sådan, at borgerne ikke får den hjælp, som de i dag er berettiget til, og hvis vi kan se, at kvaliteten alder, at serviceniveauet falder, at man skal købe sig til flere og flere ydelser, som i dag er noget, som vi betragter som en del af vores kernevelfærd, så er det jo ikke godt nok. Og om det så er kommunalbestyrelsen eller den enkelte medarbejder, må vi jo se på.

Kl. 10:26

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Pernille Vermund fra Liberal Alliance. Jeg byder nu velkommen til fru Rosa Eriksen fra Moderaterne.

Kl. 10:26

(Ordfører)

Rosa Eriksen (M):

Tak for ordet. Ældreministeren har i dag fremsat redegørelsen om ældreområdet for 2024. Redegørelsen belyser, hvordan alle ældre mennesker er forskellige, ligesom vi er herinde. Derfor skal vi indrette vores ældrepleje fleksibelt, sådan at den enkelte borger kan realisere den alderdom, de har lyst til. Hertil er omsorg, selvbestemmelse og betydningsfulde, nære relationer et centralt fundament, som vi skal sikre rammerne for. Det er et fundament for livsglæde til alle ældre. Det skylder vi de ældre, der igennem et helt liv har bidraget til vores samfund.

Regeringen har for nylig indgået en bred reformaftale med en række af Folketingets partier. Det er en aftale, hvor civilsamfundet i højere grad inddrages, og hvor man tænker mere i helhedspleje. Det er også en aftale, der sikrer flere af de centrale mærkesager for Moderaterne. Det er en aftale, der tager ansvar for området og sikrer rammerne for et godt og værdigt ældreliv. For Moderaterne er det helt centralt, at vi tager opgøret med minuttyranni og unødigt bureaukrati. Med reformen gives tilliden tilbage til medarbejderne, tilsynet forenkles, og der skabes meget mere frihed og selvbestemmelse til de ældre.

Lokalplejehjemmene var en lokal mærkesag fra starten og er en idé, som vi har fået, lavet og haft samtaler om i det politiske mødested. Det kan vi nu realisere igennem ældrereformen. Det er en aftale, der giver ældre mulighed for at vælge den plejehjemsform, som passer til dem. Lokalplejehjemmene er offentligt ejet, men har samme frihedsgrader som friplejehjem med deres egen bestyrelse. Det er en frisættelse af den offentlige sektor, som vi tror at vi kan få rigtig god effekt af ude blandt de ældre.

Reformen med et udtryk for et behov – et behov, som årets redegørelse understreger helt utvetydigt. For demografien ændrer sig. Siden 2010 er antallet af ældre på 67 år eller derover steget med hele 41 pct.! Det svarer til 312.000 personer. Det er en udvikling, som forventes at fortsætte frem mod 2070, hvor der vil ske en stigning i aldersgruppen på 44 pct. i forhold til 2023.

Redegørelsen peger også på, at ældre lever længere, og at der er væsentlige rekrutteringsudfordringer blandt social- og sundhedsfagligt personale. På trods af at de ældre overordnet set er tilfredse med den hjælp, de modtager, er der en stigende utryghed i befolkningen

om, om de vil få en tilstrækkelig pleje, når de bliver ældre. Der tegner sig ligeledes et billede af, at flere af landets ældre lever med social isolation og ensomhed. Mange af os har oplevet ensomhed eller utryghed på nært hold i større eller mindre grad. Det er særlig vigtigt, at vi gør, hvad vi kan, for at hjælpe danskere, der går med de følelser. Jeg er derfor glad for, at vi med reformen sætter relationerne i centrum. Vi skal skabe rum for stærke fællesskaber, også i alderdommen.

Aftalepartierne bag ældreformen har også fokus på rekruttering, og man vil bl.a. arbejde for at styrke de social- og sundhedsfaglige uddannelser. Det er et fokus, som jeg glæder mig rigtig meget til at arbejde videre med. Derudover glæder det mig, at ældreformen er med til at ruste ældreplejen til fremtidens udviklinger. Og jeg er særlig glad for, at vi med lokalplejehjem, bureaukratisk oprydning og øget tillid er med til at sætte tydelige moderate aftryk på ældrepolitikken. Det er til gavn for den ældres livsglæde og pårørende og ældreplejens medarbejdere.

Så vil jeg gerne knytte en kommentar til debatten om sundhed. Nu har jeg hørt flere tale om, at det ville være smart, hvis en social- og sundhedsassistent lige kunne ordne et sår, når de alligevel er i hjemmet. Jamen sådan er det i dag. Sygeplejersker kan uddelegere den opgave til en social- og sundhedsassistent. Og vi taler om sundhed i den her debat, som om sundhed er fuldstændig fraværende i den her reform og der intet sundhed er ude ved de ældre. Det er simpelt hen forkert.

Det tager lang tid at blive social- og sundhedsassistent, og det gør det, fordi de uddanner sig i den grundlæggende sygepleje. Altså, de uddanner sig i den grundlæggende sygepleje. Det er dem, der observerer borgerne, og det er dem, der skal reagere, hvis de opdager, at der er noget, der ikke er, som det skal være. Og det er jo derfor, de faste teams er enormt vigtige, så medarbejderne faktisk kender borgerne.

Jeg har hørt flere historier om borgere, som skal have foretaget en procedure på et sygehus – når man skal det så ofte, skal man holde pause med noget medicin, for det kan øge risikoen for blødning eller lignende – og hvor det må aflyses på dagen, fordi det ikke var den rigtige medarbejder, der var der. Det er skrækkeligt for borgeren, og det koster vores samfund rigtig mange penge.

Så det her er et paradigmeskifte, fordi vi stiller krav og opfordrer til, at man har faste teams. Og i Odense Kommune, hvor jeg kommer fra, gør man det allerede. Man triagerer borgerne, så man hele tiden er på forkant, og det har haft helt vildt gode resultater. Så jo, det her er et opgør med minuttyranni. Det er en stor reform, og i Moderaterne er vi rigtig stolte af den. Tak for ordet.

Kl. 10:32

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der er ingen korte bemærkninger, så tak til ordføreren fra Moderaterne. Den næste ordfører er fru Mette Abildgaard fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 10:32

(Ordfører)

Mette Abildgaard (KF):

Man skulle tro, fru Rosa Eriksen havde siddet i Folketinget i mange år, med den enorme rutine, hun lige lagde for dagen der, nemlig ved at sige det mest kontroversielle i den allersidste sætning, for så er der ingen, der kan nå at trykke sig ind, når der bliver proklameret, hvor stor en reform det her er. Det var et meget rutineret trick, ordføreren havde i ærmet der.

Nå, jeg har glædet mig til den her redegørelsesdebat. Jeg er lidt udfordret på stemmen, men skal forsøge at komme igennem så godt som overhovedet muligt. Jeg synes, jeg har brugt de sidste par redegørelsesdebatter på ældreområdet til at efterspørge, hvornår der ville ske noget i forhold til det, statsministeren annoncerede den 1.

januar 2022, det her store paradigmeskifte på ældreområdet: Hvornår ville der ske noget, hvornår ville der komme forhandlinger osv.? Det er jo skønt ikke at skulle bruge den her tale på det, fordi vi har haft et fint forløbovre i ministeriet.

Nu har der været rigtig mange diskussioner i dag om: Er det en stor aftale? Er det en lille aftale? Er det en reform? Er det ikke en reform? Helt ærligt – jeg tror faktisk, de ældre er ligeglade med, hvordan vi definerer det. Jeg tror, de ældre går op i de ting, vi har besluttet, og de skridt, vi har taget, som alle sammen går i den rigtige retning, og det synes jeg egentlig er det, vi skal bruge vores krudt på.

Er vi så i mål? Nej, det er vi ikke. Vi kommer til at justere den her aftale hen ad vejen, vi kommer til at lave nye tilføjelser og alt muligt andet. Men jeg synes jo helt grundlæggende set, at vi gør meget, der er fornuftigt, med den her aftale. Så jeg vil også godt takke for et godt forhandlingsforløb, både med ministrene og med ordførerne, men også med de partier, Liberal Alliance, Danmarksdemokraterne, SF og De Radikale, som vi havde et meget tæt parløb med undervejs i de her forhandlinger.

Det er klart, at den her aftale da havde været endnu bedre, hvis vi havde kunnet få hele sundhedsdelen fuldstændig inkorporeret. Der venter vi på en Sundhedsstrukturkommission, men vi fik skrevet ind i aftalen, at når vi får viden derfra, og når der bliver truffet beslutninger derfra, kommer vi til at kigge på den her aftale igen og i et eller andet omfang at genbesøge den og se, hvad der kan være behov for at justere.

Jeg er sådan set også enig i det, der er blevet sagt, i forhold til at det udspil, regeringen oprindelig kom med, lod noget tilbage at ønske. Altså, der var rigtig fine tanker om det her med faste teams eksempelvis. Der var også en tankegang bag, hvordan man kunne indrette ældreplejen på en måde, der skabte rammerne for de faste teams. Det anerkender jeg sådan set, men vi var bare en del partier, der syntes, at økonomien manglede. Der synes jeg, vi er nået langt. Vi har fået afsat de her 376 mio. kr., og det er jo rigtig godt, at de penge kommer allerede nu. Det er ikke noget, der skal vente til næste valg, som der er blevet sagt tidligere; de penge kommer nu og kan udmøntes over de kommende år.

De her faste teams var for mig nok det allerallervigtigste i forhandlingerne, fordi det var det, der gjorde, at jeg troede på det, ministeren beskrev som et paradigmeskifte – det synes jeg nok stadig væk er et lige stort nok ord, men det er dog det skifte i tilgangen på det her område – i forhold til at vi netop skulle kunne udvise den tillid til vores medarbejdere, som jeg rigtig gerne vil være med til, og som der også er brug for. Men for at man skal kunne udvise den tillid, bliver rammerne også nødt til at være på en måde, hvor medarbejderen kan føle tilliden, og jeg tror i særdeleshed, man føler et ansvar, når man kommer hos de samme borgere.

Så det med at sikre den her genkendelighed og de faste teams gør vi først og fremmest for de ældres skyld, men jeg tror også, det har en kæmpe betydning for medarbejderne og for det at føle ansvar hos de ældre, man kommer hos, at man kan følge op på det sår, der måske udvikler sig, og kan se de små tegn i hverdagen, der får en til at overveje, om der er brug for yderligere behandling på den ene eller den anden måde. Så de her faste teams har været helt afgørende for os Konservative i de her forhandlinger, for hvis de fine tanker og den øgede tillid, vi gerne vil vise, den øgede fleksibilitet, vi gerne vil give med de her rummelige pleje- og omsorgsforløb, og hele tanken omkring den her helhedspleje skal realiseres, var det for os en forudsætning, at vi når i mål med de faste teams.

Derfor er vi også rigtig glade for, at vi kommer til at følge op på de faste teams og på, om de ældre oplever den medarbejderkontinuitet, som det har været vores håb. Nu var Socialdemokratiets ordfører sød at nævne det her med forræelse, som også har fyldt meget for os Konservative i forhandlingerne. Der tror jeg også, at de faste teams er en helt afgørende faktor, for jeg tror helt grundlæggende ikke,

der er nogen medarbejdere, der på nogen måde har lyst til at ende i den situation, men det er jo et udtryk for en frustration over ikke at kunne løfte de opgaver, man er blevet bedt om at løfte, og der tror jeg også, vi kommer et godt skridt med den her aftale.

Jeg kan heller ikke garantere, og det kan jeg sige til fru Pia Kjærsgaard på forhånd, at der aldrig nogen sinde vil komme en sag på TV 2 igen, hvor der er et eksempel på en ældre, der ikke er blevet behandlet værdigt. Det ville være utroværdigt, hvis nogen politiker påstod det på noget velfærdsområde, om det så er på ældreområdet, daginstitutionsområdet eller andet, men jeg synes, at vi eksempelvis går ind og så markant styrker de her rejseshold på det her område, som netop udbreder den gode faglighed, som skal være med til at forhindre, at det her sker.

Kl. 10:37

Det afsætter vi yderligere penge til, hvilket også var en vigtig konservativ prioritet i de her forhandlinger. Det synes jeg er et rigtig godt skridt på vejen.

Man kan sige, at den redegørelse, vi behandler i dag, sådan set er udmærket. For at være helt ærlig er det jo lidt et koldt stykke papir med en hel masse tal. Man kan kigge ned i de her tal, og så kan man overveje, hvad det giver anledning til af refleksioner. Ja, der er en åbenbar konstatering af, at der kommer flere ældre. Det kommer på mange måder til at stille krav til vores samfund.

Grundlæggende er der en relativt pæn tilfredshed både hos hjemmeplejmodtagerne og på plejehjemmene, men som også Venstres ordfører var inde på, spørger vi nogle mennesker, der står i en situation, hvor de er afhængige af hjælp fra andre, og så bliver man nok også mere tilbøjelig til bare at være taknemlig for at få den hjælp. Jeg tror også, at vi skal huske på, at vi taler om en generation, som nødig vil være til besvær, og som hele deres liv har levet med den indstilling.

Derfor er jeg også rigtig glad for, at vi med vores ældreaftale er blevet enige om at udvide mængden af parametre, som vi måler på, og som er kvalitative og kan sige noget om kvaliteten, og at vi også kommer til at offentliggøre det inde på plejehjemsoversigten. Det synes jeg giver et rigtig godt udgangspunkt for både medarbejdere, pårørende og de ældre i forhold til at følge kvaliteten – ud over at man selvfølgelig fortsat skal spørge åbenlyst.

Et andet tal, man kan se ud af den her redegørelse, er det her med, at der er kommet lidt færre private leverandører af hjemmepleje. Det har der været over en årrække. Det er blevet nogenlunde stabiliseret. Men det er klart, at det er sådan noget, jeg kommer til at følge nøje. Det er ikke, fordi det for mig er et mål, at der skal være mange private leverandører i sig selv, men fordi det er et mål for mig, at så mange ældre som muligt skal have mulighed for at træffe et valg.

Det forudsætter jo, at der er nogle private leverandører på det her marked. Vi har siddet lidt med en bekymring, da vi lavede den her ældreaftale, om, hvad det her vil betyde for antallet af leverandører. Det har vi haft nogle meget gode og ærlige snakke om. Vi er også blevet enige om, at når vi indfører den her helhedspleje, kommer vi til at følge tæt, hvordan udviklingen bliver på det her område, for det må ikke gå ind og underminere det frie valg. Det tror jeg heller ikke at det kommer til med den måde, vi har skruet det sammen på. Men det var en af de ting, jeg også bed mærke i i den redegørelse, vi behandler i dag.

En anden ting, som jeg også bemærkede, er det her med plejehjemspladserne og ventetiderne til plejehjem. Jeg kan huske, at noget, der gjorde sådan ret stort indtryk på mig, da jeg var relativt ny ældreordfører, var en eller anden gang, hvor vi havde en debat her i salen, og hvor jeg virkelig hyldede det frie valg, også hvad angik retten til selv at vælge plejehjem. Jeg var ret ny på det her område. Og så kan jeg huske, at SF's ordfører, fru Kirsten Normann Andersen, stillede mig et spørgsmål, hvor hun bare meget nøgternt

konstaterede: Jamen med de ventelister, der er på det her område, er der jo ikke noget reelt frit valg. Rigtig mange ældre har ikke andre muligheder end at sige ja til en garantiplads, som de kan få inden for 2 måneder, og så er der ikke ret meget frit valg at tale om. Så har det ikke ret stor betydning, om der er et friplejehjem i ens kommune, eller om man gerne vil hen på det der specifikke plejehjem, fordi man synes, at de har en eller anden god værdighedspolitik. Så må man tage det, man bliver tilbudt.

Den problemstilling kommer jo kun til at blive større, i takt med at vi får flere ældre. Så det er helt afgørende – og det vil jeg gerne rose fru Pia Kjærsgaard for at have haft et rigtig godt fokus på – at vi får øget antallet af plejehjemspladser for både at sikre, at der er til de ældre, der har behov for det, og at der er et reelt frit valg, men jo også for at sikre, at man ikke skal være så dårlig, når man bliver visiteret, at det er tæt på at være ligegyldigt – for at sige det ligeud. Så det var et af de tal, jeg også bed mærke i i forbindelse med den her redegørelse.

Selvfølgelig er der også mængden af rekrutteringsforsøg, som er forgæves, på det her område. Vi er så afhængige af at have dygtige medarbejdere på det her område, og at det er et attraktivt fag at komme ind i. Jeg har fulgt med ret stor interesse det, man har gjort i Rudersdal Kommune. Det er slet ikke, fordi man nødvendigvis har knækket nødden dér endnu, men man har lavet sådan et fastholdelses- og rekrutteringsudvalg – det hedder et § 17, stk. 4-udvalg eller sådan noget – i kommunen, som har arbejdet ret specifikt med det her område. De har f.eks. set på de mange, de har, der er på deltid på området. Hvordan kan man gå ind og arbejde med vagtplanlægning på en måde, der gør, at de er interesseret i at tage flere vagter? Det er man kommet rigtig, rigtig langt med. Så jeg tror også, at kommunerne kan lære meget af hinanden på det her område.

Jeg kan se, at tiden er ved at være udløbet. Stemmen har holdt endnu. Men jeg vil blot sige tak til mange dedikerede ordførere for engagementet i den her sag.

Kl. 10:42

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Stemmen skal også lige holde til fru Maria Durhuus, Socialdemokratiet.

Kl. 10:42

Maria Durhuus (S):

Tak, og tak til ordføreren for en rigtig, rigtig god tale. Jeg hæfter mig ret meget ved det her med forrælsesforebyggelsen, fordi vi jo netop går ind med nærhed og faglighed og prøver at bekæmpe en kultur, som udvikler sig over tid, fordi ingen italesætter det, og det bliver meget, meget spændende at følge.

Forleden dag snakkede jeg med nogle unge elever, som sagde: Vi gider ikke at blive rekrutteret, og vi gider ikke at blive fastholdt; vi vil have tilbud, og så vil vi kunne udvikle os. Det får mig til at tænke tilbage på den høring, fru Kirsten Normann Andersen tilrettelagde, om det her med, om vi i stedet for skulle tale tilknytning, tilhørsforhold og meningsdannelse i forhold til at være et sted. Næstved Kommune har lavet det, der hedder rising star, hvor du følger en karriere. Tænker ordføreren ikke, at vi også skulle sætte os sammen og finde ud af, hvor best practice er derude? Hvor er det, det fungerer, og er der noget af det, vi kan hive ind i aftalen som et fundament?

Kl. 10:43

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 10:43

Mette Abildgaard (KF):

Det synes jeg lyder sindssygt interessant, og det er virkelig rigtigt, at der er meget med ord i det her i forhold til at blive rekrutteret

og blive fastholdt. Hvem har lyst til det? Det er i hvert fald ikke noget, jeg selv sådan lige umiddelbart føler mig super fristet af. Men sådan er det faktisk generelt på det her område. Der er rigtig meget, der handler om den måde, vi taler om tingene på, og vi politikere kan helt sikkert tage mange initiativer, der kan være med til at understøtte det her. Det har vi også gjort. Men den måde, vi taler om det på, skaber også en virkelighed.

Vi har fra Konservatives side de sidste par gange, vi har forhandlet satspuljemidler, haft fokus på at få afsat midler til bl.a. at udbrede erfaringer i forhold til den her forrælseskultur. Jeg har besøgt plejehjem, som har benyttet sig af coaching eller fællessamtaler, alle mulige forskellige virkemidler, for at prøve at tage den her kultur tidligt i opløbet. Vi har også haft et stort fokus på ledelse, som helt sikkert spiller en meget stor rolle i forhold til det her. Så jeg tror, der er ret meget, vi kan gøre i fællesskab, og som vi fortsat skal gøre i årene, der kommer.

Kl. 10:44

Anden næstformand (Jeppe Søe):
(Talen er under udarbejdelse)

Kl. 10:44

(Ordfører)

Pia Kjærsgaard (DF):

Jeg må jo sige, at jeg har siddet her og været vidne til, at man har brugt rigtig meget taletid til at klappe hinanden på skulderen og sige: Tak for en god tale; tak for et godt samarbejde; ih, hvor er det godt, det hele. Så har jeg i allerhøjeste grad også oplevet, at nogle ordfører har siddet og rystet lidt på hovedet af hinanden, så jeg ved ikke lige, hvor stor den der enighed er. Men så langt, så godt.

Den 1. januar 2022 bekendtgjorde statsministeren under nytårstalen, at nu skulle der komme en ny ældrelov, altså en lov, der skulle sikre ældre de helt basale rettigheder. Så langt, så godt. Der er nu gået 2½ år, og mange skåltaler har vi fået og alvorlige panderynker har vi set på regeringens ministre, når de skulle forsikre om, at en ny ældrelov nok skulle blive ordentlig og seriøs. Der er nu landet en ældreaftale, som aftalepartierne selv kalder en ældrereform. Der er også andre partier, som er med i aftalen, som i nogen grad sætter spørgsmålstegn ved det, og det synes jeg faktisk er meget fornuftigt, altså at man ikke overvurderer det her.

Reform er altså et alt, alt for voldsomt ord at bruge, for den reformer ikke ret meget. Jeg vil nærmere betragte det som en mindre aftale, eller, som Danmarksdemokraterne, som jo har tilsluttet sig det her, kalder det, en lille fin aftale. Det lyder jo positivt, som fru Marlene Harpsøe så gerne vil være. Vi er slet ikke i mål, eller er det vitterlig regeringens holdning, at de ældre nu har fået det, de fortjener? Det håber jeg virkelig ikke. Det er for useriøst at kalde disse ændringer på ældreområdet for en ældrereform. At kalde det en reform, vidner om, at aftalepartierne ikke vil særlig meget på ældreområdet, og at ambitionerne er ganske ringe.

Hvis Dansk Folkeparti havde været med i det, havde det set anderledes ud, og måske derfor blev vi, allerede inden forhandlingen begyndte, bedt om at forlade forhandlingerne, da ministeren udmærket godt vidste, at vi ville stille mange flere og større krav, end ministeren kunne honorere, ja, formentlig så mange, at ministeren på forhånd slet ikke var interesseret i at imødekomme vores krav.

Hvor er der f.eks. noget om at forbedre forholdene for demente? Det er en meget, meget vigtig prioritet for Dansk Folkeparti. De demensplejehjem, der er, er for få, og de har for få beboere – ikke fordi jeg synes, der skal være mange beboere, for jeg synes, det er rigtig godt, at netop demensplejehjem ikke er overbefolkede, men der skal mange flere demensplejehjem til. De obligatoriske forebyggende hjemmebesøg er fjernet, altså de hjemmebesøg, som kunne tage meget mere i opløbet. Og selve den service, den ældre får, er

der ikke rigtig gjort noget ved. Den er stadig væk lige så ringe som før. Nu slipper de ansatte for at sætte nogle flueben her og der.

Et af aftalens meget, meget store salgsnumre var, at den enkelte ældre ville få større medbestemmelse. Skal den ældre f.eks. have bad om tirsdagen og have skiftet sengetøj om torsdagen, kan den ældre selv vælge, om de to dage skal byttes rundt. Så hvis den ældre har tisset i sengen om tirsdagen, kan man nu vælge, om man vil vaskes eller have skiftet sengetøj den ene dag frem for den anden dag. Er det virkelig det, som aftalepartierne er så stolte af med den her aftale? Og det handler altså ikke bare om at få skiftet sengetøj eller om personligt vask – robotstøvsuger summer i baggrunden, hvis ellers man har råd til at betale for den, og madbuddet banker på med den vacuumpakke, forbehandlede mad.

Og hvor er de flere ressourcer og flere timer? For det er det, der er behov for. Der er behov for flere timer til den ældre. Hvor er omsorgen og den personlige kontakt? Hvor er tiden til at sætte sig ned og høre, hvordan fru Jensen har det? Og hvor er tiden til at vise omsorg og bare være menneskelig, frem for at der kommer nogen, som skal ordne noget på stadig væk alt, alt for kort tid? Man bliver altså nødt til at indrømme, at der stadig væk er alt for kort tid. En kommer med maden, en anden med medicinen, en tredje skal ordne såret på benet, en fjerde skal gøre rent, og sådan er jeg bange for det vil fortsætte i en uendelighed.

Jeg vil sige, at jeg er glad for, at der er blevet indført mere om faste teams, og jeg håber virkelig, at man kan leve op til det, som aftalepartierne siger. Det har været en af Dansk Folkepartis mærkesager. Lad os se, hvordan det ender, hvordan det går, når aftalen bliver implementeret – der er jo et stykke tid til – men jeg synes, det er godt, hvis det kan lykkes.

Når man ikke længere kan bo i eget hjem, skal man på den ene eller den anden form for plejehjem, og der har vi i den her debat været meget inde på, at der går al for lang tid. Jeg synes virkelig, det gør ondt at vide, at man skal vente på en plejehjemsplads, at der er 20.000 på venteliste, og at antallet er stigende., og, som det også er blevet fremført, at det kan ende med, at man er der i meget, meget kort tid på det plejehjem, fordi man simpelt hen er så dårlig, når man endelig kommer ind.

Kl. 10:49

Ifølge aftalen er det aftalepartiernes ambition at opføre 3.000 flere plejehjemspladser. Og der står stadig væk så mange på venteliste til en plejebolig. Hvad skal vi så gøre med resten? Jeg er ked af at sige det, men den her aftale er altså ikke noget at råbe hurra for – slet ikke.

Jeg synes, at man skal skrue hurraråbene ned, for det ender med, at der danner sig et oprør, hvis ikke man lever op til alt det, som selvfølgelig ministeren, men specielt Moderaternes ordfører siger. Og det er jo fair nok, at man bakker op om ministeren, sådan er det. Men ellers må jeg sige, at jeg har luret lidt på, at der også har været sådan lidt utryghed, vil jeg kalde det, i forhold til aftalepartierne. Går det nu så godt, som der er lagt op til?

Den er uambitiøs og gør ikke den store forskel for den enkelte ældre, der sidder derude og havde håb om, at når vedkommende blev gammel, var der et system, der trådte i kraft. Lur mig: Jeg tror, at der vil være mange vanvittige historier, som kan læses om i aviserne og vises på tv, om, at ældre medborgere bliver udsat for det ene eller det andet, og om svigtet, der vil fortsætte – også selv om denne aftale er landet med et bredt flertal af Folketingets partier.

Altså, jeg har lidt indtrykket af, at bare man er enig, er man glad. Det er ikke så meget det, det går ud på. Bare man er enig, er man rigtig glad. Det undrer mig egentlig, at partier, der normalt bryster sig af at ville de ældre noget godt, er gået med til så slatten en aftale uden mærkbare ændringer for den ældre. Tak.

Kl. 10:51

Kl. 10:54

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Der er et par enkelte korte bemærkninger. Den første er fra fru Rosa Eriksen, Moderaterne.

Kl. 10:51

Rosa Eriksen (M):

Tak, og jeg ved ikke, om jeg skal sige tak for talen. Jo, det vil jeg rigtig, rigtig gerne. Og selvfølgelig bakker jeg op om ministeren, men det er ikke mit hovedfokus. Jeg bakker op om den her aftale. Jeg bakker op om de ældre. Jeg bakker op om de strukturelle forandringer.

Jeg hører, hvad ordføreren siger, og jeg ville også ønske, at vi bare kunne love alle ældre mere tid – mere tid med medarbejderne. Men som ordføreren nok godt ved, lever vi jo i et land, hvor der er en pose penge, og de skal prioriteres. Jeg hører fru Pia Kjærsgaards forslag, og jeg hører egentlig, at det også lyder ret dyrt. Det, jeg så har lidt svært ved at kæde sammen, er, at jeg ved, at Dansk Folkeparti ikke ønsker, at social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere må bære tørklæde på arbejde. Det er jo en del af DF's politik, at det vil de ikke have, og som det er nu, kommer en del af de penge, vi har i statskassen, fra international arbejdskraft. Hvordan vil ordføreren få det til at hænge sammen?

Kl. 10:52

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 10:52

Pia Kjærsgaard (DF):

Jo, men international arbejdskraft betyder jo ikke nødvendigvis, at man skal bære tørklæde. Det var da en mærkelig fremstilling, der kommer her. Så ved vi det: International arbejdskraft betyder, at man skal have tørklæde på. Jo, det er jo det, ordføreren siger.

Der må jeg sige, at ja, jeg synes, det er utidigt, hvis man kommer ud i de ældres liv og hjem og bærer et religiøst symbol, for det er jo det, der sker. Jeg tror, der i forvejen er stor utryghed ved folk, der ikke kan tale dansk, folk, der ikke forstår den kultur, den ældre har, og samtidig kan komme med et tørklæde på. Det ønsker jeg ikke. Der skal være meget mere dansk arbejdskraft.

Der må jeg så sige, at vi jo er med i den aftale, som handler om sosu-aftalen, og det synes jeg er godt, men jeg tror bare stadig væk, det er for lidt. Men vi er med i den, og det er godt, og vi bakker det op, helt sikkert. Men ja, altså, jeg synes, det er lidt risikabelt i denne tid, at Moderaterne stiller sådan et spørgsmål, men det må Moderaterne jo selv om. Pas på, at man ikke bevæger sig alt for meget ud i den der islamisering af samfundet.

Kl. 10:53

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 10:53

Rosa Eriksen (M):

Jeg taler om substans her. Jeg tænker, at det så også er en del af DF's partiprogram, at man heller ikke må bære et dagmarkors.

Jeg vil til gengæld gå over til noget andet og spørge, hvordan det kan være, at der ikke er sket noget på det her område før. Så vidt jeg er orienteret, har Dansk Folkeparti haft en meget stor indflydelse på dansk politik op gennem, ja, hele mit liv. Hvorfor sker der først noget nu? Det, der sker, er så noget, som ordføreren åbenlyst ikke er enig i, men vi prøver faktisk, og vi skal nok lykkes med at lave nogle strukturelle forandringer i vores ældrepleje.

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 10:54

Pia Kjærsgaard (DF):

Først vil jeg sige, at det ikke er en del af Dansk Folkepartis program, at man ikke må bære dagmarkors. Altså, lad os tage den diskussion en anden gang.

Men hvorfor er der ikke sket noget? Hver evig eneste gang Dansk Folkeparti har siddet med ved bordet i en aftale – om det har været aftaler direkte møntet på de ældre, forslag i Folketingssalen eller en finanslov – er vi aldrig gået derfra, medmindre der har været en god bid til de ældre, aldrig nogen sinde. Det, der bare er problemet, er, at tingene er blevet fjernet, og det er det, jeg har været ude og sige lidt før over for de andre ordførere: at når man har afsat flere penge til kommunerne, så bruger kommunerne dem til noget andet. Det har vi oplevet den ene gang efter den anden, hvor Dansk Folkeparti har været med til at afsætte penge, og det er det, jeg frygter sker igen.

Kl. 10:55

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak for det. Fru Maria Durhuus, Socialdemokratiet.

Kl. 10:55

Maria Durhuus (S):

Tak. Op igennem 00'erne, hvor vi i Danmark så new public management-tankegangen overtage den offentlige sektor og overtage omsorgsfagene, og hvor alt skulle være målbart, regulerbart og optimerende, var DF jo egentlig støtteparti til VK-regeringen. Så vil ordføreren ikke sætte nogle ord på, hvad der dengang var tanken med den her new public management-driftsoptimeringstanke, hvor det hele skulle kunne måles og optimeres som en japansk bilfabrik? Hvad var tanken fra DF dengang at det skulle have løst, som det ikke har løst?

Kan ordføreren ikke sætte nogle ord på, hvad det så er, vi skal gøre alligevel? Hvordan er det, vi får den større værdighed? Hvad er det, penge alene kommer til at kunne redde derude? Hvordan er det, at vi i det hele taget sikrer helhedstanken i ældreplejen, hvis det ikke er med elementer fra en aftale som den her?

Kl. 10:56

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 10:56

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak. Jeg er absolut ikke og har aldrig været tilhænger af bureaukratisering i nogen form, ikke alene i forhold til ældre, men ikke i nogen form i det danske samfund – overhovedet. Jeg har aldrig ønsket det, og jeg har aldrig været med til det.

Må jeg sige i forhold til det med, hvad der skal til, at vi bare må erkende, at der først og fremmest skal flere penge til. Det er alt for lidt penge, der er afsat i den her aftale – alt, alt for lidt. Som bekendt har Dansk Folkeparti afsat 6,5 mia. kr. underbygget i et økonomisk forslag, som vi lagde frem for kort tid siden. Der skal mange flere penge til. Der skal meget mere forebyggende til. Hvorfor har man forladt det? Hvorfor har man ikke langt flere plejehjem i den her plan? Hvorfor i alverden har man ikke, som vi f.eks. har ønsket, en klippekortordning? Det kan jeg også bare nævne har været en del af de aftaler, som Dansk Folkeparti har indgået i tidens løb. Det har man fjernet. Der er utrolig mange ting i forhold til det, vi har

foreslået og fået gennemført, som den her regering, siden vi havde indflydelse, har fjernet.

Kl. 10:57

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kl. 10:57

Maria Durhuus (S):

Jeg vil rigtig gerne kvittere for klippekortet. Jeg har haft æren af at samarbejde med en rigtig, rigtig god kollega fra Dansk Folkeparti i Hvidovre Kommune om særlig klippekortet. Så det vil jeg gerne kvittere for.

Mit spørgsmål til ordføreren er: Er ordføreren dér, hvor der tænkes fra Dansk Folkepartis side, at vi lige på ældreområdet afskaffer det kommunale selvstyre, sådan at de penge, som budgetteres, skal gå til ældreplejen og ikke kan rådes over ude i kommunerne?

Kl. 10:57

Pia Kjærsgaard (DF):

Det vil ikke være fremmed for os. Det kan jeg da roligt sige. Det synes jeg er et fair spørgsmål, og jeg giver et svar, som er ærligt. Det er ikke første gang, at jeg og andre fra mit parti er blevet stillet det spørgsmål på Folketingets talerstol. Hvis ikke kommunerne kan forstå, at de penge, der bliver afsat i en finanslov og er møntet på de ældre – det er jo ikke bare nu, men igennem en årrække, at kommunerne har svigtet – vil jeg faktisk være indstillet på at sige: Ved I hvad, 98 kommuner, hvis ikke I selv kan finde ud af det, bliver vi nødt til at finde ud af det herindefra.

Kl. 10:58

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Dermed er der ikke flere spørgsmål til ordføreren fra Dansk Folkeparti. Så er det ældreministeren.

Kl. 10:58

Ældreministeren (Mette Kiergaard):

Tusind tak for ordet, formand. Også tusind tak til ordførerne for gode taler, for dedikerede taler, og det er jo også sådan, jeg har lært jer alle sammen at kende af flere årsager, tænker jeg, men først og fremmest sikkert, fordi det for jer alle sammen vidner om, at I har en stor viden omkring det her område.

Da jeg stod her sidste år, tror jeg, vi alle sammen delte bekymringerne for ældreplejens udfordringer og et fælles ønske om nytænkning, så Danmark også fortsat er et både godt og trygt sted at blive gammel, og i dag drøfter vi så redegørelsen for 2024, som viser, at ældreområdet fortsat er ramt af en række udfordringer, som med tiden også vil vokse, hvis vi ikke griber ind. Så jeg er, når jeg står i her i dag, derfor også enormt glad for, at vi i regeringen sammen med en bred aftalekreds hen over midten har indgået en aftale om en reform af ældreområdet, som virkelig trækker nogle helt nye løsninger på udfordringerne frem. Før jeg sådan går i detaljen, vil jeg gerne lige komme med en lidt personlig bemærkning. For jeg blev faktisk ked af det, da jeg i redegørelsen læste, at halvdelen af os mellem 18 og 65 år ifølge den måling, der er fra TrykFonden fra 2023, erklærer, at vi er meget eller noget utrygge ved, om vi vil få en tilstrækkelig pleje i vores alderdom.

Jeg synes ikke, at vi kan leve med, at halvdelen af os er bange for at blive gamle, og efter min mening er den bekymring fra befolkningens side sikkert et udtryk for flere ting. Jeg tror både, det er et udtryk for, at alt, alt for mange af dem og os, der bliver fremtidige brugere af ældreplejen, primært hører de dårlige historier, der nu engang er mediernes gode historier. Men det er selvfølgelig også et udtryk for, at der er udfordringer i ældreplejen, og det er nogle af de udfordringer, vi adresserer, og som vi håndterer i ældrereformen,

og jeg er både fuld af stolthed, og jeg er også fuld af tiltro til, at vi, når vi igennem en god og konstruktiv forhandlingsproces, som jeg jo mener at vi har haft, når i mål, nok skal nå de resultater, som vi har sat os for. Og her vil jeg også gerne igen benytte lejligheden til at sige tusind tak for det forhandlingsforløb, der har været, og som har været åbent og ærligt, og jeg tror også, at Konservatives ordfører, fru Mette Abildgaard sagde, at vi jo nogle gange heller ikke var enige. Men ikke desto mindre er det jo også sådan, det skal være, når det er åbent og ærligt, og i hvert fald vil jeg gerne takke for forhandlingsforløbet og ikke mindst også for, at man tager et ansvar for den ældrepleje, vi ser ind i. Jeg tror og håber på, at ældrereformen, ud over at den vil give bedre vilkår for de ældre, men også for de pårørende og for medarbejderne, også vil give medierne lejlighed til at fortælle os de gode, gode historier, som der trods alt er, og som jeg håber at vi får flere og flere af. Jeg tror også, at noget af det, der skal til, er, at vi herindefra, i forhold til med reformen at imødekomme den utryghed, der er blandt kommende brugere af ældreplejen, har en langt mere spørgende og lyttende tilgang til den bekymring, som danskerne jo åbenlyst har.

Derfor vil jeg faktisk også gerne igen, frem for at jeg blot vil stå herinde og forklare og forklare, drage med ud i landet og spørge nysgerrigt ind til, hvad det er, der gør, at vi har sådan en stor frygt for ældreplejen, og jeg håber også, at vi måske er flere, der kan tage af sted. Så jeg vil gerne tage med ud og fortsætte den rejse rundt i landet og høre, hvad det egentlig er, som ældre er bekymrede for, og også komme i en dialog om, hvordan ældrereformen faktisk er kommet med nogle bud på nogle løsninger. På rundturen vil jeg også gøre mit bedste for at udbrede, at vi med ældrereformen skaber rammerne for, at medarbejderne og ledelsen i ældreplejen i højere grad kan imødekomme den enkeltes behov, så tillid, relationer og tværfaglighed bliver ensbetydende med kvalitet, og at vi får en ny ældrelov, der har fokus på de tre bærende værdier, nemlig selvbestemmelse for den ældre, tillid til medarbejdere og ledelse og et tæt samspil med de pårørende, de lokale fællesskaber og civilsamfundet.

For mig at se er den største udfordring, vi står over for på ældreområdet, manglen på arbejdskraft. Det fremgår af ældredegørelsen, at i perioden fra marts 2023 til august 2023 blev 13 pct. af social- og sundhedsassistentstillingerne og 16 pct. af social- og sundheds-hjælperstillingerne ikke besat. Derfor er tillid til medarbejderne en bærende værdi i den nye ældrelov. For relationen mellem medarbejdere og borgere er helt essentielt, for at vi kan lykkes med en god ældrepleje med fokus på pleje og omsorg for det enkelte menneske.

Kl. 11:03

Derfor er jeg også rigtig glad for, at regeringen i januar indgik en aftale med et bredt flertal af Folketingets partier om flere social- og sundhedsassistenter og -hjælpere til ældreplejen og til sundhedsvæsenet. Derudover arbejder arbejdsmarkedets parter og sosu-skolerne i forlængelse af trepartsaftalen om langsigtede investeringer i vokseneruddannelse og videreuddannelse i forhold til at gøre det muligt at tage en social- og sundhedshjælperuddannelse via pakker og amu-kurser. Det arbejde styrker vi også i ældrereformen ved at afsætte en pulje til sosu-skolerne til en håndholdt opsøgende indsats.

Samtidig er det også vores klare ambition med ældrereformen, at vi får ny måde at tilrettelægge arbejdet på med mere tillid, mere plads til faglighed og mere plads til kerneopgaven og at gøre det attraktivt at komme på arbejde i sektoren. Det gør vi f.eks. ved at indføre helhedspleje, ved at understøtte udbredelsen af faste teams, og vi gør det også ved at udbrede brugen af velfærdsteknologi. Jeg tror, at det alt sammen er med til at skabe nogle bedre arbejdspladser, fordi medarbejderne får større indflydelse på deres opgaver, de får en tættere relation til arbejdet med de ældre, og de får bedre muligheder for at gøre en forskel, og det styrker det tværfaglige samarbejde, som vi ved rimer på arbejdsglæde.

Ældredegørelsen viser, at godt og vel 185.000 ældre over 67 år i 2022 modtog hjemmehjælp og/eller rehabilitering. Det er en pleje, som rigtig mange steder er præget af standardiserede og minutøst udspecificerede enkeltydelser. Samtidig oplever de ældre, at de skal revideres ved selv de mindste justeringer i den hjælp, de modtager, fordi der skal træffes en ny forvaltningsretslig afgørelse om hjælpen.

Med ældrereformen indfører vi helhedspleje, som betyder, at hjælpen tilbydes som et sammenhængende og rummeligt pleje- og omsorgsforløb, som gør det muligt at tilpasse hjælpen løbende ud fra den ældres aktuelle behov. Det skal være sådan, at både offentlige og private leverandører kan levere hele pakken, altså hele forløbet. Det betyder, at det personale, der kommer hos den ældre, får et helhedsorienteret blik på den enkelte ældres hele livssituation. Og beslutningen om, hvilken konkret hjælp borgeren skal have fra gang til gang, flyttes ud til borgeren frem for at blive taget inde bag skrivebordene, så det er borgeren, der sammen med medarbejderne skal aftale, hvad der aktuelt er behov for. Det tror jeg også vil gøre det langt, langt mere attraktivt at arbejde i ældreplejen.

Hertil kommer, at VIVE, som jeg er sikker på alle er bekendt med, jo lige har offentliggjort en evaluering af 25 kommuners erfaringer med forsøg fra faste teams i ældreplejen. Resultaterne er overvejende positive og viser, at faste teams både gavner medarbejderne og gavner borgerne. Lederne og medarbejderne, viser undersøgelsen, oplever i stort omfang, at arbejdet bliver mere meningsfuldt med faste teams, og at fokus netop skiftes fra at være på kontrol og effektivitet til at være på kontinuitet, relationer og faglig stabilitet.

Evalueringen viser også, at borgerne og deres pårørende netop forbinder kvalitet og tilfredshed med det, som flere af ordførerne også har været inde på, nemlig at det er det faste personale, der leverer hjælpen. Derfor er jeg også rigtig glad for, at vi med ældrereformen understøtter en organisering af ældreplejen i faste teams, hvilket har været vigtigt for mange af aftalepartierne og også for regeringen. Det er netop med til at sikre kontinuitet, fleksibilitet og selvbestemmelse, hvilket vi løfter med de her målrettede midler for 376,1 mio. kr. For det er sådan – og det er et kerneelement i helhedsplejen – at ældre skal blive mødt af kendte ansigter. For vi ved, at det hjælper i forhold til de ældres tryghed, og det giver også medarbejderne nogle langt bedre muligheder for at bruge deres faglighed. Det vil forbedre kvaliteten af plejen og omsorgen, når hjælpen skal organiseres med udgangspunkt i kontinuitet og sammenhæng, og igen vil det også medvirke til at skabe nogle attraktive arbejdspladser.

Kl. 11:08

I forhold til velfærdsteknologi viser ældredegørelsen, at en række kommuner allerede arbejder med velfærdsteknologi. KL har spurgt 71 repræsentanter fra 61 kommuner om deres anvendelse af velfærdsteknologi. I forhold til brugen af f.eks. skærmbesøg er der 46 pct., der svarer, at de har haft teknologien i drift. Nogle har afprøvet det, men der er faktisk også nogle, der kun har overvejet at afprøve skærmbesøg. For mig at se, og det synes jeg hele afsnittet omkring velfærdsteknologi i ældredegørelsen viser, viser det, at der er et kæmpe potentiale for både at udbrede og skalere velfærdsteknologi på ældreområdet.

For tænk engang, at noget, der så oplagt er en win-win-situation for såvel de ældre som medarbejderne, men også for alle de danske leverandører af velfærdsteknologi og ikke mindst den danske samfundsøkonomi, slet ikke udnyttes fuldt ud, tilmed når det faktisk er noget af det, der også kan være med til at skaffe noget mere arbejdskraft. Det skal vi udnytte, og det er også derfor, vi i aftalekredsen har sat os for at udarbejde en national strategi for udbredelse af velfærdsteknologi i plejen, som også skal bidrage til at skabe et bedre arbejdsmiljø.

I forhold til frit valg fremgår det af ældredegørelsen, at andelen af hjemmeplejemodtagere, der benytter en privat leverandør, er steget siden 2010, nemlig fra 31,5 pct. af hjemmeplejemodtagerne

til 40,4 pct. i 2022. Med ældrereformen, og det er jeg virkelig glad for, styrker vi det frie valg, ved at de ældre bl.a. får frit valg på helhedsplejen, for det er jo sådan, og jeg tror, det var fru Kirsten Normann Andersen, der indledte med det, at alle ældre er forskellige, og derfor er det rigtig positivt, at vi udvider og videreudvikler det frie valg. For frit valg er med til at understøtte den enkelte ældres selvbestemmelsesret og valgmuligheder, hvilket jo er hele kernen i ældrereformen.

Vi sætter også fokus på ligestilling af de offentlige og private leverandører. De private leverandører får muligheder for at levere en fleksibel og sammenhængende hjælp på lige fod med kommunale leverandører, så kvalitet og innovation også bliver løftet ind på området. Samtidig vil der være flere muligheder for friplejehjem, både fordi vi hæver kvoten i forhold til støtte eller opførelse af friplejeboliger, men også fordi vi skaber bedre, mere gennemsigtig og fair afregning i forhold til bl.a. takster og i det hele taget gør det mere strukturelt holdbart at etablere friplejehjem.

Ældredegørelsen viser, at hele 14.400 ud af 20.100 ældre var på venteliste. Det var til de plejehjemspladser, der skal gøre brug af det frie valg. Der er også flere af ordførerne her i dag, der har været inde på det med ventelisterne. Jeg tager det som en indikation på, at plejehjemsbeboere og deres pårørende ønsker at have indflydelse på, hvor de vil bo, og det synes jeg er helt i takt med den grundlæggende værdi, vi har i ældrereformen, nemlig at vi skal styrke det frie valg, og at vi skal have flere plejehjemspladser.

Min drøm er et landskab fyldt med forskellige plejehjem, så plejehjemmene passer til de ældre og ikke omvendt, og det er lige præcis det sigte, vi har med ældrereformen, hvor vi giver kommunerne mulighed for at omlægge kommunale plejehjem til en ny type plejehjem, nemlig lokalplejehjemmene. Lokalplejehjemmene skal være med til at styrke det lokale ansvar og den lokale forankring af plejehjem, og jeg er sikker på, at det vil være med til at højne kvaliteten af velfærden i ældreplejen, for lokalt har man et langt bedre boldøje i forhold til områdets kendetegn og beboernes behov.

Lokalplejehjemmene skal understøtte, at ledere og medarbejdere bruger deres tid på plejehjemmet. Plejehjemslederne skal have et større ledelsesrum, så plejehjemmene i langt højere grad kan formes efter den enkeltes ønsker og behov. Medarbejdere og ledere skal have snuden vendt ud mod plejehjemmene og ikke op mod kommunens systemer. Vi ønsker, at lokalplejehjemmene skal være et hjem frem for en umyndiggørende institution. Samtidig skal lokalplejehjemmene være med til at styrke medborgerskab og understøtte bevægelsen fra en velfærdsstat til et velfærdssamfund, hvor vi løser velfærden sammen.

Derfor er jeg også virkelig glad for, at vi udvikler plejehjemsoversigten – og tak til aftalepartierne, der har været meget optaget af det – så det, der er aftalt i finansloven for 2024, kommer til at indeholde leverandører af pleje i eget hjem, men også sådan, at vi, som fru Mette Abildgaard, tror jeg det var, var inde på, netop kommer til at putte flere indikatorer ind på plejehjemsoversigten, samtidig med at vi også skaber en mere brugervenlig brugerflade på plejehjemsoversigten.

Kl. 11:13

En helt central værdi for ældrereformen er også et tæt samspil med pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund. Fru Kirsten Normann Andersen var inde på de her folkehuse, som netop er et rigtig godt eksempel på, hvordan lokale fællesskaber og civilsamfund kan bidrage til relationer og styrkelse af fællesskaber. Helt grundlæggende synes jeg, at det er en værdi og et tegn på, at vi skaber velfærd sammen, og at det ikke blot er noget, en stat leverer. Vi skal skabe velfærd og ældrevelværd på tværs af det offentlige, private aktører, civilsamfund, lokalsamfund og selvfølgelig de pårørende. For der er en stærk sammenhæng mellem menneskers sociale relationer og deres fysiske og psykiske helbred. Flere af jer har været

inde på det i debatten her i dag også. Det er jo sådan, at personer, der har stærke relationer, ofte har et bedre helbred, de bliver sjældnere syge, og de kommer hurtigere over sygdom end personer med svage sociale relationer.

Tal fra ældredegørelsen viser, at andelen af ældre med tegn på social isolation faktisk stiger med alderen. Hele 11 pct. af mændene og lidt mindre, 9,8 pct., af kvinderne, viser redegørelsen, har tegn på social isolation, mens godt 14 pct. af mændene og godt 15 pct. af kvinderne i alderen 75+ har tegn på social isolation i 2021. Her er det virkelig vigtigt, at vi har for øje, at frivillige foreninger og civilsamfund kan noget helt særligt, når det handler om at skabe ligeværdige relationer og meningsfulde fællesskaber. Samtidig er pårørende en kæmpe, vigtig ressource, der har vigtig viden om den ældres hverdag, liv og behov, som kan være væsentlig at inddrage. Jeg er derfor også rigtig tilfreds med, at et tæt samspil med pårørende, lokale fællesskaber og civilsamfund skal være en bærende værdi i den nye ældrelov.

Som flere herinde har jeg også arbejdet mange år i den borgernære velfærd. Jeg har sammen med mine kollegaer siddet og prøvet at holde rede i alle de regler, som vi her på Christiansborg, men faktisk også kommunerne selv, har indført. Derfor er jeg også pinligt bevidst om og klar over, at reglerne er fastsat i den bedste mening, men de har bare ført til, at vi er optaget af at udvikle systemet frem for at se den enkelte borger. Det gælder også på ældreområdet, som i alt, alt for høj grad har været præget af ufleksibilitet, bureaukrati og kontrol, bl.a. på tilsynsområdet. I dag føres der en lang række tilsyn på ældreområdet. Ældredegørelsen viser, at der i perioden marts 2021 til februar 2023 blev gennemført 314 ældretilsyn. Over 80 pct. af tilsynene fandt ingen eller mindre problemer af betydning for kvaliteten.

Tilsyn, regler, skemaer og kontrol fylder simpelt hen for meget i ældreplejen. Ældrepolitikken bør ikke længere stå på unødigt kontrol. En række centrale aktører på området har også gennem en længere periode peget på et behov for, at vi nytænker tilsynet på ældreområdet, og derfor er jeg virkelig glad for, at vi med ældrereformen ikke kun reducerer dokumentationskravene, men at vi har et helt nyt banebrydende fokus på vores tilsyn, nemlig at det skal være dialogorienteret, at det skal have fokus på læring, og at det skal have fokus på kvalitetsudvikling. Tilsynet skal i højere grad baseres på tillid til medarbejdere og ledelse og til deres faglighed, og så skal vi som tilsyn og som myndighed komme ud at hjælpe. Vi skal påpege, og vi skal kontrollere, men vi skal i lige så høj grad have et lærende mindset, og vi skal hjælpe der, hvor der er udfordringer.

I det hele taget bør hovedfokus for vores arbejde på ældreområdet være på tillid, faglighed og understøttelse af de ældres selvbestemmelsesret og indflydelse på eget hjem. Med ældrereformen sætter vi den enkeltes selvbestemmelse, ønsker og behov i centrum. Det står som den allerførste bærende pind i de bærende værdier for hele vores reform. De ældre ved, hvad de har behov for hjælp til. De har haft selvbestemmelse, og de har levet et liv hele deres liv, og det skal de selvfølgelig fortsat have lov til og mulighed for. Samtidig ved vi også, at medarbejderne er dem, der allerallerbedst kender de ældre, deres forskelligheder og deres behov. Derfor skal de også bruge deres faglige dømmekraft og yde den omsorg og pleje, de er i faget for. Det er derfor, vi har tillid inde som en vigtig bærende værdi.

Vi har tiltro til, at ældrereformen kan skabe de rette forudsætninger for, at vi kan løfte kvaliteten på ældreområdet uden unødige krav om detailstyring og dokumentation. Med ældrereformen, og det er det sidste, jeg skal sige – der er nemlig ikke mere tid – afsættes 1 mia. kr. årligt til et kvalitetsløft af ældreplejen, og det er fuldt indfaset frem mod 2027. Den politiske opgave med at udvikle en ældrepleje, der tager udgangspunkt i den enkelte ældres behov, hvor vi møder medarbejdere og ledere med tillid til deres faglighed og

lokale fællesskaber og civilsamfund, stopper selvfølgelig ikke, og der er flere ordførere, der også har været inde på det her, med indgåelsen af aftalen om ældrereformen. Jeg har arbejdet mange år med implementering, og det er i hvert fald den allerførste opgave. I de kommende år skal vi først have lovgivningen på plads, så skal vi implementere, og så skal vi selvfølgelig i gang med nogle af de andre vigtige områder på ældreområdet. Tak for ordet.

Kl. 11:19

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Fru Marlene Harpsøe, Danmarksdemokraterne.

Kl. 11:19

Marlene Harpsøe (DD):

Tak til ministeren for en meget fyldestgørende tale, men også tak for et rigtig fint samarbejde i forbindelse med de her ældreforhandlinger, som vi har haft. Jeg vil sige, at jeg synes, vi har oplevet en minister, som går meget op i at skabe en god stemning i rummet og sætte fagligheden først i forbindelse med forhandlingerne. Det skal ministeren have tak for.

Nu er der jo bl.a. taget skridt til, at vi skal have en helt ny ældrelov. Det betyder også, at man derude i praksis nu skal agere efter tre love: først og fremmest en ældrelov og så en servicelov og en sundhedslov. Hvordan vil ministeren sikre, at der ikke bliver unødvendig ekstra dokumentation på den baggrund, når man nu får tre love og ikke kun to love, man skal agere efter?

Kl. 11:20

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 11:20

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Tak, og også tak for at kvittere for samarbejdet, som jeg også gerne vil gøre den anden vej rundt, for jeg synes, det er en forudsætning. Og det har været tydeligt inde i rummet at mærke, at alle har været virkelig fagligt dygtige inde i rummet og optaget af at gøre det godt for de ældre. Det har været toneangivende for alle, og tak for det.

I forhold til lovgivningerne vil jeg sige, at selvfølgelig må lovgivninger ikke være noget af det, der tager ekstra tid og giver ekstra bureaukrati og gør det mere bøvl for medarbejderne derude. Det er jo allerede sådan i dag, at man agerer på tværs af forskellige slags lovgivninger, og de greb, vi kan bruge – og det bliver jo meget teknisk – med bemærkninger og med koblinger mellem områderne, er noget af det, vi selvfølgelig vil have fokus på, sådan at der bliver en smidig og gnidningsfri overgang for de borgere, der får ydelser og hjælp via både servicelov, sundhedslov og ny ældrelov.

Kl. 11:21

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 11:21

Marlene Harpsøe (DD):

Tak for svaret. Jeg vil meget gerne spørge ind til noget andet også, og det handler om minuttyranni. Fru Rosa Eriksen, som jo er Moderaternes ordfører, sagde fra talerstolen, at det her, den her nye ældreaftale, var et opgør med minuttyranni. Så derfor vil jeg gerne lige høre ministeren, om ministeren er enig, eller om det ikke lige er at tage munden lidt for fuld, for hvis vi reelt skal gøre op med minuttyranni, kræver det vel også, at vi har besat alle de ledige stillinger, der overhovedet er i ældreplejen.

Kl. 11:21

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Værsgo.

Kl. 11:21

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Tak til ordføreren for spørgsmålet. Jeg er faktisk virkelig glad for spørgsmålet, for det var noget af det, jeg egentlig var meget uenig i i det, ordføreren sagde i sin tale, nemlig at vi ikke afskaffer minuttyranniet. Det synes jeg i høj grad at vi gør. For der, hvor meget af minuttyranniet kommer fra i dag, er fra hele den måde, som det forvaltes på, med at vi stiller krav herinde fra Christiansborg om kvalitetsstandarder og tilsynspolitikker, som udmøntes i afgørelser, der hele tiden skal skrives, plus at vi skal opgøre ting på enkeltydelser. Det er dér, minuttyranniet kommer fra, og det fjerner vi, fordi vi erstatter det med en helhedspleje.

Kl. 11:22

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Fru Pia Kjærsgaard, Dansk Folkeparti.

Kl. 11:22

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for det. Tidligt i talen sagde ministeren, at folk var meget bekymret for den usikkerhed, der er i forhold til at blive ældre, når de blev spurgt, om de var bekymret for at komme på plejehjem, og det kan jeg godt forstå. Men det tror jeg egentlig også godt at ministeren kan forstå, for jeg husker jo en TV 2-udsendelse, hvor ministeren blev spurgt ca. 20 gange, om ministeren selv var bekymret for at komme på plejehjem – det var måske ikke lige 20 spørgsmål, men noget i den stil – og der var ca. 20 undvigende svar. Så det forstår jeg godt, mere end ministeren måske gør, og derfor undrer det mig også, at ministeren giver udtryk for den bekymring, som om ministeren selv har haft den. Det er det ene.

Det andet er velfærdsteknologien. Jeg anerkender, at velfærdsteknologien er kommet for at blive, og at vi kan bruge den til rigtig meget nyttigt, men jeg er godt nok meget nervøs for de der robotstøvsugere, som man selv skal anskaffe sig og købe. Alene det er jo fuldstændig skævt. Noget andet er, at jeg har så svært ved at se en robotstøvsuger fare rundt i hjørnerne i de hjem, som jeg kender; det er ikke rigtig til at komme til.

Det var lige to af spørgsmålene. Jeg vender tilbage med et par andre bagefter. Tak.

Kl. 11:23

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 11:23

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Tak for spørgsmålene. I forhold til det omkring de 20 gange, vil jeg sige, at jeg tror, at det var fem gange, jeg blev spurgt. Jeg vil gerne opfordre til, at man prøver at kigge ind i det. Jeg prøvede faktisk at kvalificere spørgsmålene derinde. Så jeg synes ikke, at det var helt ukvalificerede svar, vil jeg sige, og man kan jo heldigvis se det på en eller anden hjemmeside, altså den dialog, du henviser til.

I udgangspunktet er jeg tryk ved at sende mine pårørende på plejehjem, hvis det skulle blive aktuelt. Det, jeg hæfter mig ved i redegørelsen her, er den kæmpe – faktisk også stigende, hvis man inddrager andre her fra Danmark – andel af mennesker, som er utrygge. Og fordi vi her på Christiansborg har ansvaret for det samlede Danmark, synes jeg at vi har en forpligtelse til at gå ind i det. Det er derfor, der er den bekymring. Det, jeg siger, er, at jeg tror, at vi gør et rigtig godt stykke arbejde med ældreformen, men jeg tror også, at vi skal ud at have den åbne dialog, møde folk i forhold til deres utryghed og få pejlet det ind og komme i dialog om ældreformen, i forhold til hvordan den kan hjælpe med det.

Kl. 11:24

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Fru Pia Kjærsgaard.

Kl. 11:24

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak. Så vil jeg starte med mig selv. Jeg er jo nået en alder, hvor jeg ikke engang kan sige, at det er mine forældres situation, der giver utryghed. Jeg må sige, at jeg faktisk også selv er utryk, hvis det skulle blive til det en dag, og det kan man jo aldrig vide, når man er nået den alder, som jeg er.

Men det andet spørgsmål, jeg ville stille, var i forhold til friplejehjem, og der tager man jo i dag de mest velfungerende ældre, hvilket betyder, at det er de svagere, der kommer på kommunale plejehjem, og det giver altså en konkurrence, og den er jeg bare bange for bliver større i den fremtid, vi ser ind i.

Det sidste spørgsmål handler om effekten af manglende plejehjemspladser. Der ved jeg, at Haderslev Kommune har etableret noget, der hedder plejehjem i eget hjem, som jo er en effekt af, at der er den mangel på plejehjemspladser.

Kl. 11:25

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 11:25

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Hvad hjertet er fyldt af, fru Pia Kjærsgaard, har jo været en stor kraft på området. Det er jo tydeligt at mærke med det engagement, der er. I forhold til utrygheden kunne det være, at ordføreren og jeg skulle tage en første kop kaffe på den tur, jeg skal rundt på i landet. Så kan vi snakke om, hvor utrygheden kommer fra.

Hvad angår det om friplejehjemmene, er jeg ikke bekendt med tal om, at det er de mest velfungerende, der kommer på friplejehjem. Så det tror jeg at vi skal have udboret noget mere. Jeg synes, at det er spændende, hvad de gør i Haderslev i forhold til plejehjem i egen bolig. Jeg har selv været nede at besøge dem, og jeg synes, at der er virkelig mange gode taktik, og at helhedsplejetænkning faktisk sagtens kan rummes og udvikles inden for det.

Kl. 11:26

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Fru Kirsten Normann Andersen, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:26

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak for det. Og tak for både talen og også et fint samarbejde i forbindelse med indgåelsen af den ældreaftale, som vi har lavet sammen. Jeg vil gerne spørge ind til de her velfærdsteknologiske løsninger, for lidt ligesom fru Pia Kjærsgaard er jeg nemlig også bekymret for, at udbredelsen skal være til gavn for ... Nej, jeg vil starte et andet sted. Jeg tror, jeg vil sige, at vi mangler personale i ældreplejen, så de her velfærdsteknologiske løsninger, som kan aflaste personalet, og som kan spare tid, giver selvfølgelig rigtig god mening. Jeg er bekymret for den stigende brugerbetaling, der sniger sig ind ad bagdøren. Vi har fået aftalt, at kommunerne kan købe robotstøvsugere og låne dem ud – det synes jeg var rigtig godt – men vi har stadig væk dosisdispenseret medicin, hvor udgiften til dosisdispenseringen og leveringen jo hænger på borgerne. Vi ved også fra akutpladser og andet, at der er store omkostninger forbundet med det, når man er borger. Hvad tænker ministeren om, at brugerbetalingen på den måde sniger sig ind ad bagdøren?

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Jeg mener, at når det kommer til ældreområdet, handler det jo om en rettighed, man har, og det er i øvrigt helt intakt i den nye ældrereform; altså, retten til at få praktisk hjælp, personlig pleje, rehabilitering, og genoptræning er helt intakt. Og det er jo stadig væk en offentlig opgave at levere rammerne og ressourcerne til det.

Nu lavede vi aftalen på ordførerens opfordring i forhold til det med, at man kunne indkøbe robotstøvsugerne, og jeg synes i hvert fald ikke, vi skal indføre noget ad bagdøren, for nu at blive i det billede. Min politiske indgang til det er, at hvis vi skal gøre noget omkring brugerbetaling, skal det selvfølgelig være fuldstændig åbent i en politisk drøftelse. Men jeg har ikke noget ærinde i forhold til at skulle indføre brugerbetaling til dosisdispenseret medicin ad bagdøren.

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Spørgeren.

Kirsten Normann Andersen (SF):

Men det giver jo god mening at tage den slags i anvendelse, hvis vi bare sørger for, at det er finansieret på forhånd. Det var jo også en drøftelse, vi havde undervejs i forhandlingerne, hvor vi talte om tilkøbsydelse, som vi også gerne ville undgå pludselig blev en glidebane, hvor man risikerer at komme til at betale for noget, som vi faktisk stadig væk har pligt til at levere i forhold til den skat, som vi alle sammen betaler. Derfor er det jo også stadig væk interessant, at man heller ikke kommer til at bruge velfærdsteknologiske løsninger, som borgerne i sidste ende kommer til at betale.

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Altså, det, jeg synes er vigtigt i forhold til de velfærdsteknologiske løsninger, er, at de giver den ældre en langt, langt større selvstændighed, og at man kan have en større værdighed. Det er der jo mange af teknologierne der bidrager til. Samtidig gør det, at den arbejdskraft, vi har på ældreområdet, kan bruges til det relationsbårne og det omsorgsnære, hvor det er vigtigt. Og selvfølgelig skal der være en parathed, og selvfølgelig skal vi ikke snige brugerbetaling ind ad bagdøren. Og så synes jeg igen, at vi skal fastholde, at rettighederne til at få dækket sine behov er fuldstændig intakte i ældreformen.

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Det bliver det sidste ord fra ministeren i denne ombæring.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er nu sluttet.

Kl. 11:27 Det næste punkt på dagsordenen er:

**2) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 143:
Forslag til folketingsbeslutning om resultatbetaling til en social effekt-investering i forebyggelse af recidiv blandt indsatte og varetægtsfængslede.**

Af Mai Mercado (KF) og Søren Pape Poulsen (KF).
(Fremsættelse 29.02.2024).

Kl. 11:29

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren for forslagsstillerne, fru Mai Mercado, ønsker at give en begrundelse for forslaget. Værsgo.

Kl. 11:30

Begrundelse

(Ordfører for forslagsstillerne)

Mai Mercado (KF):

Kriminalforsorgen er ekstremt presset. Den er presset, fordi der både mangler fængselsbetjente, og fordi der også mangler fængselspladser. Det er ikke usædvanligt med dobbelt belægning, hvor der sidder to sammen i cellerne. Besøgsrum bliver taget i brug, og generelt kan vi se, at det er en udvikling, som over tid har betydet, at den resocialiserende indsats, som man må formode og forvente bliver udøvet i et dansk fængsel, er meget præcist ved at være af så dårlig en karakter, at den ikke er til stede. Derfor kommer vi med et banebrydende forslag, som handler om at sikre, at man kan lave sociale investeringer, således at man altså får eksempelvis store pensionskasser til at investere i at lave en resocialiserende indsats, der er så tilpas god, at man altså efter endt afsoning og løsladelse undgår at falde tilbage i kriminalitet. Derved har man så sparet omkostningerne til fængselspladserne.

I andre lande har man de her sociale investeringer. I England har man det eksempelvis også i forhold til fængselspladser og til det at undgå recidiv, altså tilbagefald i kriminalitet. I Danmark har man det ikke, til trods for at det jo faktisk står som en passus i den seneste kriminalforsorgsaftale, og til trods for at den daværende regering, som jeg selv var en del af tilbage i 2018 og 2019, jo faktisk lavede Den Sociale Investeringsfond, som lige præcis har til formål at lave sociale investeringer.

Så derfor er baggrunden altså klar, og vi kommer så med det her forslag i dag. Vi håber på, at det bliver taget positivt ned. Det er en helt ny måde at anskue resocialisering på, altså ved eksempelvis at få en pensionskasse ind over. Vi håber, at Folketinget vil tage positivt imod forslaget.

Kl. 11:31

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak for begrundelsen. Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er justitsministeren. Værsgo.

Kl. 11:32

Forhandling

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Mange tak for det, og ikke mindst også tak til forslagsstillerne og ordfører fru Mai Mercado for det forslag her, som jeg synes rejser en spændende og også vigtig debat. Beslutningsforslaget vil pålægge regeringen inden udgangen af 2024 at påbegynde forhandlinger om etablering og finansiering af resultatbetaling på 16-20 mio. kr., der muliggør en social effekt-investering i forebyggelse af recidiv blandt indsatte og varetægtsfængslede. Det er en høj prioritet for mig som justitsminister, at vi som samfund bliver bedre til at forebygge ny

kriminalitet, og ikke mindst også, at vi gør det klogt. Derfor har jeg også stor sympati for intentionen bag beslutningsforslaget om at etablere en finansiering, som netop giver mulighed for tiltag i kriminalforsorgen, der kan forebygge ny kriminalitet. Regeringen kan dog ikke støtte beslutningsforslaget, og det skal man langt fra tage som udtryk for, at regeringen ikke ønsker at prioritere kriminalitetsforebyggende arbejde i kriminalforsorgen, men det vender jeg tilbage til om lidt. Først vil jeg sætte nogle ord på, hvorfor regeringen ikke støtter lige præcis det her beslutningsforslag.

Med forslaget lægges der bl.a. op til at forhandle om at afsætte midler til en social effekt-investering i mentorindsatser i kriminalforsorgen. Social effekt-investeringer har imidlertid to sider. For det første skal indsatsen være med til at skabe bedre liv, f.eks. ved at bane vejen for et kriminalitetsfrit liv for indsatte, og derudover er det afgørende, at investeringen i den kriminalitetsforebyggende indsats fører til en økonomisk besparelse hos kriminalforsorgen, som kan frigive midler til betaling af investorer.

En social effekt-investering i en indsats, der har til formål, at fængselspladser lukkes, som følge af at de løsladte ikke begår ny kriminalitet, vil imidlertid ikke medføre en økonomisk besparelse for Kriminalforsorgen. Sidste år var den gennemsnitlige kapacitetsudnyttelse i fængslerne 101,2 pct., og det er Kriminalforsorgens forventning, at kapacitetsunderskuddet i 2024 desværre ikke bliver mindre. Det høje belæg medfører, at de fængselspladser, der bliver frigivet som følge af kriminalitetsforebyggende indsats i kriminalforsorgen, hurtigt bliver fyldt op igen af andre dømte, der skal afsone. Der vil derfor ikke kunne opnås en økonomisk besparelse for Kriminalforsorgen. En resultatbetaling, der muliggør en social effekt-investering i kriminalforsorgen, vil derfor ikke medføre lukning af fængselspladser, som frigiver midler inden for kriminalforsorgen. Forslagsstillernes løsning på det er så, at vi skal gå sammen om at finansiere betalingen af social effekt-investeringen. Udfordringen er dog her, at det er vanskeligt at isolere den positive effekt af investeringen i indsatsen fra andre sideløbende kriminalitetsforebyggende indsats i kriminalforsorgen. Ved et samarbejde, der indebærer social effekt-investeringer, vil vi derfor risikere at betale økonomiske afkast tilbage for indsats, hvor vi ikke kan afgøre, om afkastet er et resultat af social effekt-investeringen, eller om det er et resultat af kriminalforsorgens mange andre tiltag med de indsatte. Derfor kan regeringen altså ikke støtte beslutningsforslaget.

Men som jeg indledningsvis også nævnte, har jeg stor sympati for intentionen i beslutningsforslaget. Når kriminalforsorgen lykkes med at forebygge ny kriminalitet, har det både menneskelige, men også samfundsmæssige gevinster. Eksempelvis estimeres det, at der opnås positive økonomiske konsekvenser svarende til ca. 505.300 kr. efter 10 år pr. person, der ikke begår ny kriminalitet inden for 2 år efter løsladelse, sammenlignet med personer, der begår ny kriminalitet inden for 2 år. Allerede i dag pågår der i kriminalforsorgen et stort kriminalitetsforebyggende arbejde. Det er et arbejde, som bl.a. indebærer studiestøtte, mentorindsatser og sociale aktiviteter inden for murene. Derudover har regeringen sammen med en række partier i flerårsaftalen for Kriminalforsorgen etableret en civilsamfundspulje, der skal understøtte kriminalitetsforebyggende projekter.

Der skal derfor ikke herske nogen tvivl om, at regeringen generelt er meget optaget af det kriminalitetsforebyggende arbejde i Kriminalforsorgens institutioner, og det er netop den slags tiltag, der er centrale i forebyggelsen af recidiv, hvilket kan forebygge forbrudelser, skabe færre ofre og dermed også være med til at lette presset på hele straffesagskæden. Forebyggelse af recidiv kan, som fru Mai Mercado helt rigtigt siger og også skriver i beslutningsforslaget, også spare samfundet penge. Derfor vil jeg gerne understrege, at det er min og regeringens klare holdning, at recidivforebyggende tiltag skal prioriteres højt. Regeringen er i fuld gang med arbejdet med en strafreform, hvor vi ud over strafskærpselser og brugen af alternative

straffe også ser på, hvordan vi kan skabe bedre muligheder for, at indsatte får bedre støtte og hjælp til at bane vejen til arbejde og uddannelse efter afsoning, og dermed forebygge risikoen for ny kriminalitet. Jeg kommer derfor til at vende tilbage til den her vigtige dagsorden, når regeringen senere i år præsenterer sit udspil til en strafreform.

Så for kort at opsummere vil jeg sige, at regeringen ikke kan støtte nærværende beslutningsforslag, men at vi til fulde anerkender vigtigheden af, at vi som samfund bliver bedre til at forebygge ny kriminalitet, og at vi gør det klogt. Tak for ordet.

Kl. 11:37

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Fru Mai Mercado, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:37

Mai Mercado (KF):

Jeg vil starte med at sige tak for talen. Når vi har sådan et beslutningsforslag, ender man jo almindeligvis med at blive sådan lidt træt i blikket, når regeringen stiller sig op og afviser en arbejdsgruppe. For det er i virkeligheden det, der står i beslutningsforslaget. Men den her gang vil jeg alligevel tillade mig ikke at blive træt i blikket, for det her er jo en helt ny vej at betrede, det er en helt ny måde at begynde at anskue resocialisering på, og det kræver derfor også mere omtanke. Derfor vil jeg egentlig bare spørge, om regeringen vil være interesseret i at finde fælles fodslag om en beretningstekst, som altså har til formål at opfylde den intention, som blev skabt i kriminalforsorgsaftalen, med at forsøge at lave de første sociale investeringer af sin art i forhold til kriminalforsorgen.

Kl. 11:38

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ministeren.

Kl. 11:38

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Tak for det, og jeg er rigtig glad for, at ordføreren ikke bliver træt i blikket. For for at være helt ærlig synes jeg grundlæggende, at det er en spændende tanke. Da ordføreren i sin tid var socialminister, stod hun selv i spidsen for i virkeligheden at bane vej for det her. Vi har jo stadig væk til gode for alvor at gøre brug af de her muligheder på det sociale område, men jeg synes grundlæggende, at det er spændende. Der er så til gengæld også, som både min indledende besvarelse og tale indikerer, de udfordringer med at isolere, hvad effekten egentlig er, og hvordan man sørger for, at det kommer investorerne til gavn. Så jeg synes stadig væk, der er meget at arbejde videre med.

Derfor går vi gerne i dialog om en beretning, for jeg synes grundlæggende, det er en spændende tilgang. Og så håber jeg også på, at vi kan vende tilbage til den her diskussion og diskussionen i almindelighed om bedre kriminalitetsforebyggende indsats, både i kriminalforsorgen og i det hele taget, når vi skal diskutere strafreform.

Kl. 11:39

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Fru Mai Mercado.

Kl. 11:39

Mai Mercado (KF):

Den diskussion tager vi gerne. Jeg vil egentlig bare sådan lige mærke, hvor langt vi kan komme i en beretningstekst. For det er rigtigt nok, at det jo både kræver nogle ressourcer, men også at man investerer noget energi i det, og at man altså går fuldtone ind i at ville skabe sociale investeringer. Så derfor vil jeg egentlig bare spørge,

om ministeren er dér, hvor han kan og vil forpligte regeringen til at lave den ramme, som er nødvendig, for at vi forud for næste kriminalforsorgsaftale kan have en ramme på plads til at kunne lave sociale investeringer.

Kl. 11:40

Anden næstformand (Jeppe Søe):
Ministeren.

Kl. 11:40

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Lad mig sige det sådan, at jeg i hvert fald vil bruge nogle kræfter, også med embedsværket i Justitsministeriet, til at afsøge, hvad der så ville skulle være til stede, for at den ramme var på plads. Jeg tør ikke her i dag stå og love, at vi kan trække fuldstændig fra på det, men vil igen sige: Jeg synes, det er spændende, men står jo selvfølgelig også på mål for og på ryggen af, at den klare vurdering fra både Justitsministeriet og kriminalforsorgen er, at man ikke kan isolere effekten af et bestemt tiltag, som så ville kunne komme en investor til gavn. Men lad os prøve at arbejde videre med det.

Kl. 11:40

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Tak til ministeren. Så er vi i gang med ordførerrækken. Første ordfører på talerstolen er fru Maria Durhuus, Socialdemokratiet.

Kl. 11:40

(Ordfører)

Maria Durhuus (S):

Tak for ordet, og tak til Konservative for at fremsætte et forslag som dette. Det er jo et af mine store yndlingsemner at tale om, så derfor er det også en god dag at være vikar.

Det lægger jo op til, at regeringen inden udgangen af 2024 starter forhandlinger om etablering af finansiering af resultatbetaling, der muliggør en social effekt-investering i forebyggelse af recidiv blandt indsatte og varetægtsfængslede. Det vil jeg på alle måder, som justitsministeren også gjorde det, kvittere for, og jeg vil sige, at jeg synes, at det er godt, at vi sammen kan have fokus på vigtigheden i, at vi som samfund lægger kræfter i at forebygge ved at sikre en vej ud, når man har valgt den forkerte vej at gå på. Det er selvfølgelig til gavn for den enkelte, det er til gavn for familier, og det er til gavn for samfundet som helhed, hvis vi kan forebygge, at mennesker falder tilbage. Det er i særdeleshed også til fordel for kommende ofre for kriminalitet.

I Socialdemokratiet mener vi også, at det er en vigtig del at kigge ind i måden, hvorpå vores afsoningssystem er skruet sammen. Hvordan er tænkningen fra starten af afsoningen til slutningen? Hvor langt skal retsfølelsen tælle? Er det altid længden af straf, eller er det også indholdet af straffen? Og hvordan kigger vi ind i det der med, at vi helst skal have hele mennesker ud igen på den anden side?

Vi taler rigtig meget om resocialisering, men må nok også konstatere, at der er mennesker i vores samfund, hvor vi skulle starte med en socialisering, og hvor der måske er individuelle tiltag og forhold, der gør, at man skal have hjælp inde i fængslet. Det gøres heldigvis også allerede, og der sker også allerede nu en stor forebyggende indsats i kriminalforsorgen og i samarbejdet med civilsamfundet. Der kan gøres mere; der kan gøres meget mere. Og der er brug for, at vi bliver klogere, og også, at vi orienterer os ud over det, vi har i Danmark.

Vi kan ikke støtte forslaget, som det ligger her i dag, men jeg vil garantere ordføreren, at jeg vil drikke al den kaffe, der skal til, for at vi kan tale os varme sammen i det her emne. Og som jeg hører justitsministeren, er der også en stor vilje fra hans side, i forhold til at vi kigger nærmere på, hvad der ligger på det her område.

Der er sket meget allerede, vil jeg sige, efter at jeg for 4 år siden gik ud ad porten som sygeplejerske i kriminalforsorgen efter en hel del år, men der kan ske meget mere. Der er også andre elementer, som vi sammen bliver nødt til at afdække. Bl.a. har vi ting som adhd og andre ting, der er den største recidivrisiko, og som der lige nu ikke sker behandling af. Der er andre ting. Så vi bliver nødt til sammen at sætte os ned i det her arbejde og kigge på hele mennesker og hele løsninger fra start til slut i kriminalforsorgen.

I Socialdemokratiet støtter vi selvfølgelig op om en beretning om et meget, meget bredere samarbejde og en meget, meget bredere drøftelse af hele området. Tak for ordet.

Kl. 11:44

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Fru Mai Mercado, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:44

Mai Mercado (KF):

Endnu en gang vil jeg godt sige tak for talen og for, som jeg egentlig hører det, at tage forslaget positivt ned. Det bliver jo sådan lidt for systemtænkende, når kriminalforsorgen bare siger, at nej, man kan ikke bare sådan isolere effekterne – for man gør det jo i England. I England har man i fængslerne faktisk sociale investeringer, så man kan jo prøve at skele til, hvad man gør der.

Når jeg har store forhåbninger til Socialdemokratiet, er det jo, fordi der på ministerposterne både er en beskæftigelsesminister og en socialminister, som har skrevet en bog sammen om betydningen af, at vi skal kende effekterne af socialpolitik. Derfor tænker jeg også, at det ligger lige til højreskøjten for Socialdemokratiet og for ordføreren at gå positivt ind i det her. Så jeg vil egentlig bare kvittere for kaffen, og så håber jeg, at den tekst, vi kan enes om, også kommer til at række fremad. For jeg tror, vi vil møde systemmodstand. Jeg tror ikke nødvendigvis, at der er en kriminalforsorg, som synes, det her er en god idé – det siger ministeren også selv – men jeg håber, at man politisk vil arbejde for, at det her bliver realiseret, bliver til virkelighed.

Kl. 11:45

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 11:45

Maria Durhuus (S):

Jeg deler ordføreren antagelser, og jeg antager også, det bliver mange kopper kaffe, for det, vi ser nu, er jo knopskydninger derude. Det er initiativer, hvor der er forskellige organisationer inde, der besidder noget data, men det er knopskydninger på den måde, at de så får penge til støtte i 1 år og så 1 år mere og 1 år mere. Det gør, at der aldrig rigtig sker en langsigtet udvikling af data, hvilket er rigtig, rigtig vigtigt, i forhold til hvad der virker. Lige nu er der organisationer, der bruger blod, sved og tårer på at oprette uddannelsesstillinger rundtom, som vi ser har en kæmpe effekt. Samtidig vil jeg sige, at gennem bare de næsten 10 år, jeg havde min gang i kriminalforsorgen, blev systemet større og større rundtomkring de ansatte og de indsatte. Og et fokus må også være, hvordan vi får fængselsbetjentene tilbage til deres faglighed.

Kl. 11:46

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Fru Mai Mercado.

Kl. 11:46

Mai Mercado (KF):

Det er bestemt ingen skam at være vikar, når man har så stor en indsigt og så stor en viden om et område, som ordføreren har. Så endnu

en gang vil jeg bare takke for betragtningerne, og jeg deler dem til fulde og vil bare sige, at jeg synes, de frivillige organisationer, som er i fængslerne og udøver resocialiserende indsatser, gør et rigtig, rigtig stort stykke arbejde. Men det er jo problematisk at værksteder lukker og uddannelsesmuligheder lukker, fordi der ikke er betjente nok, og fordi de i stedet skal bruges til, hvad kan man sige, at holde øje med de indsatte. Så jeg tror bestemt, der er brug for at nytænke og se hele den her resocialiserende indsats på ny.

Kl. 11:47

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Værsgo.

Kl. 11:47

Maria Durhuus (S):

Den opfattelse deler jeg, og jeg deler også den opfattelse, at vi skal ind og kigge lidt på, hvad der hører til i det forrige århundrede, og hvad der hører til i det her århundrede, bl.a. at man ikke kan læse samfundsfag, fordi man ikke kan søge på et internet, som både ordføreren og jeg er bevidste om kan lukkes af, begrænses til det, man skal bruge det til, og andre ting. Der er nogle barrierer, der bliver lagt af sig selv, og der er nogle snubletråde, der bliver lagt af sig selv, og dem ønsker jeg i hvert fald også at få kortlagt i en beretning.

Kl. 11:48

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Dermed tak til ordføreren fra Socialdemokratiet. Næste ordfører er hr. Hans Christian Schmidt fra Venstre.

Kl. 11:48

(Ordfører)

Hans Christian Schmidt (V):

Tak for det, formand. Og tak til forslagsstillerne for at fremsætte forslag om et så relevant emne som recidiv blandt indsatte. Det er det, man også kunne kalde tilbagefald, og det er og bliver jo et godt emne at tage op, og jeg synes, at forslagsstillerne fortjener ros for det.

Så vidt jeg forstår forslaget – og det er jo ikke nemt, slet ikke, når man lidt er vikar i det, og jeg kan have misforstået noget i det – går forslaget ud på, at en privat investor kan investere i udviklingen af en indsat, så vedkommende ikke vender tilbage til kriminalitet, altså det, der forstås ved recidiv.

Lykkes det, har staten jo sparet en masse penge, og investor får en præmie for sin investering, og det hele skulle som nævnt medføre en statslig besparelse. Det synes jeg lyder godt. Jeg er ikke i stand til at afgøre, om det er for teoretisk. Altså, skyldes en indsat persons efterfølgende kriminalitetsfri karriere det ene eller det andet tiltag, eller skyldes det andre tiltag, herunder etableringen af den civilsamfundspulje, der blev afsat i sidste kriminalforsorgsforlig?

Men som jeg synes jeg lyttede mig frem til ved forslagsstillerens debat med en tidligere ordfører, så er der noget med, at der er et andet land, nemlig England, hvor man godt kan gøre det. Det synes jeg da vi vil følge op på, for det er jo et af argumenterne for, hvorfor man ikke ville kunne gøre det her, og derfor er det da vigtigt at tage med. I dag bruges der store beløb via kriminalforsorgens arbejde på at undgå ny kriminalitet, men det er svært – det må man sige.

Herudover og måske også vigtigst af alt indkalder regeringen jo meget snart til en forhandling om den omfattende strafreform, og der vil Venstre have et meget vigtigt punkt. Det bliver nemlig en markant stigning i straffen for personfarlig kriminalitet, herunder grov vold og mishandling, altså en markant stigning i straffen for grov vold og mishandling. I denne forhandling vil der med garanti også komme fokus på de indsattes forhold, herunder ikke mindst risikoen for recidiv.

Recidiv er, som det korrekt er anført af forslagsstilleren, en dyr affære, både for den kriminelle og for samfundet. Gode motiver bag forslaget synes jeg man må konstatere at der er. Det er godt, at vi forud for forhandlingerne er opmærksomme på recidiv, men af de ovennævnte grunde – altså det der, som jeg nu kan forstå at forslagsstilleren i grunden sætter spørgsmålstegn ved, nemlig at der ingen reel kontrolmulighed er i forhold til virkningen af investeringen, samt de forestående forhandlinger om en strafreform – kan Venstre desværre ikke støtte forslaget. Men Venstre har en stor sympati for det, og jeg vil også gerne sige: Vi medvirker også meget gerne til det, om vi skulle kunne finde frem til en beretningstekst.

Kl. 11:51

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Fru Mai Mercado, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:51

Mai Mercado (KF):

Tak for talen. Det var jo lige præcis den daværende minister for offentlig innovation fru Sophie Løhde, som i dag er sundhedsminister, og mig, som skabte Den Sociale Investeringsfond med henblik på at prøve at betrage ukendt land, nemlig de første sociale investeringer af deres art. Vi kan jo skele til andre lande, som har det. Man vurderer faktisk, at et af de steder, hvor man lettest ville kunne måle en effekt, er i forhold til kriminalforsorgen og fængselsområdet. Om man ryger tilbage i fængsel eller ej, er pengene sparet.

Så hvad mener ordføreren om, at Den Sociale Investeringsfond på nuværende tidspunkt ikke har lavet nogen projekter overhovedet, siden den blev nedsat tilbage i 2019?

Kl. 11:52

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 11:52

Hans Christian Schmidt (V):

Der er jo mange fordele ved at have været herinde i mange år, og jeg har snart været her i 30 år. Derfor kan jeg jo godt huske, med hvilken begejstring vi talte om det, da fru Sophie Løhde og fru Mai Mercado lavede den her ordning, mens de begge var ministre.

Til spørgsmålet om, hvad jeg synes om, at der ikke er lavet noget, vil jeg sige, at det er jeg ikke begejstret for, og slet ikke, når jeg tænker på, hvordan vi i grunden tog det ned dengang og syntes, at det var et helt fantastisk element. Så jeg er meget ked af, at man ikke har fået noget sat i gang der.

Kl. 11:52

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren.

Kl. 11:52

Mai Mercado (KF):

Jeg deler skuffelsen, men det kunne jo også anspore til, at man så kommer i gang og forsøger at betrede nyt land. Så jeg vil egentlig bare høre, om regeringen så forestiller sig, at det skal være i forbindelse med en strafreform, at man begynder drøftelserne om sociale investeringer, eller om det først er ved næste kriminalforsorgsaftale, at man påbegynder drøftelserne om sociale investeringer.

Kl. 11:53

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 11:53

Hans Christian Schmidt (V):

Som jeg sagde her, synes jeg sagtens, at man kunne tage den forhandling om den omfattende strafreform, som vi nu får her – og den kommer jo om meget, meget kort tid – med der, for den passer jo godt ind i der. Om vi så bliver færdige, må vi jo se, ellers har vi en gang mere til det.

Kl. 11:53

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Dermed tak til ordføreren fra Venstre. Den næste ordfører er fru Betina Kastbjerg fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 11:53

(Ordfører)

Betina Kastbjerg (DD):

Tak for det, formand. I Danmarksdemokraterne deler vi intentionen i forslaget om, at færre fængselsindsatte skal begå ny kriminalitet. Samtidig støtter vi tanken om, at investeringer i private projekter kan bidrage til at sikre sociale og økonomiske resultater for den danske stat. Men for Danmarksdemokraterne er det afgørende, at vi altid fastholder en hård linje over for kriminelle, og at vi prioriterer en retspolitik, der altid står på offerets side frem for på gerningsmandens. Derfor er det vigtigt for Danmarksdemokraterne, at man med eventuelle investeringer i private projekter til at forebygge ny kriminalitet blandt indsatte i landets fængsler opretholder den rette balance, særlig i forhold til offerets retsfølelse.

I Danmarksdemokraterne anerkender vi, at sociale investeringer på retsområdet kan afhjælpe en straffesagskæde, der lige nu lider under lange sagsbehandlingstider ved domstolene, mangel på fængselspladser og fængselsbetjente i kriminalforsorgen, samt at der også er et pres på politiets ressourcer, og derfor giver det mening at investere i forebyggende tiltag. Dog må disse sociale investeringer ikke underminere nødvendigheden af at sikre en tilstrækkelig investering i vores domstole og kriminalforsorg. I Danmarksdemokraterne finder vi, at det er vigtigt at have den her hårde linje over for kriminelle, men samtidig ønsker vi også, at de indsatte i fængslerne ikke kommer ud og begår ny kriminalitet efter en løsladelse. Derfor er det vigtigt, at de tidligere indsatte kommer ud, og at de bidrager til samfundet igen i stedet for at være på overførselsindkomst og lave ny kriminalitet og de ryger retur i fængslet.

Så vi synes, at det her er et godt forslag, og vi vil gerne støtte det. Jeg hørte også forslagsstillerne sige, at det måske kunne ende i en beretning, og det er vi bestemt også positive over for.

Kl. 11:55

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Fru Mai Mercado, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:55

Mai Mercado (KF):

Jeg vil bare kvittere for talen, og jeg vil egentlig også bare benytte lejligheden til at understrege, at det her ikke handler om, at der så ikke skal tilvejebringes tilstrækkelige ressourcer til både domstole og kriminalforsorg. For det skal der, og det kan der ikke herske tvivl om.

Men lige nu ser vi jo en resocialisering, som på nogle stræk er ekstremt presset, hvor uddannelses tilbud i fængslerne nedlægges, hvor beskæftigelses tilbud i fængslerne nedlægges, og hvor vi jo dybest set ikke får lavet den resocialiserende indsats, som gør, at man kan forhindre, at nye forbrydelser sker, når det er sådan, at de indsatte bliver løsladt, og de igen går ud i samfundet, og det betyder nye ofre, som kunne have været undgået.

Så jeg vil egentlig bare høre, om ordføreren mener, at det er noget, som skal tages med i strafreformforhandlingerne eller i forhold til kriminalforsorgen. For jeg hører egentlig også, at man taler så positivt om det, at man godt kunne se det for sig at lave sociale investeringer fremadrettet.

Kl. 11:56

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Ordføreren.

Kl. 11:56

Betina Kastbjerg (DD):

Om forhandlingerne skal ligge det ene eller det andet sted, skal jeg nok ikke gøre mig til dommer over. Jeg tænker, at det er op til justitsministeren at indkalde til nogle forhandlinger, og vi ser i hvert fald frem til den her strafreform, som der forhåbentlig bliver indkaldt til forhandlinger om efter sommerferien. Om det her kunne være et af initiativerne, vil jeg bestemt ikke udelukke.

Kl. 11:56

Anden næstformand (Jeppe Søe):

Spørgeren? Nej. Tak til ordføreren for Danmarksdemokraterne. Næste ordfører er fru Kirsten Normann Andersen, Socialistisk Folkeparti.

Kl. 11:56

(Ordfører)

Kirsten Normann Andersen (SF):

Mange tak for det, og tak til forslagsstillerne for forslaget. I en tid, hvor hele straffesagskæden er under stort pres med lange sagsbehandlingstider ved domstolene, mangel på fængselspladser og fængselsbetjente i kriminalforsorgen og pres på politiets ressourcer, giver det rigtig god mening at investere i forebyggelse af ny kriminalitet. Som en del af »Aftale om kriminalforsorgens økonomi 2022-2025« blev aftalepartierne enige om, at kriminalforsorgen skal styrke arbejdet med at forebygge ny kriminalitet, og at kriminalforsorgen skal afsøge muligheder for at bruge sociale investeringer hertil i aftaleperioden.

Aftalen er dog relativt ordknap i forhold til konkrete tiltag og sociale investeringer, og det er måske derfor, at aftalepartierne og Retsudvalget endnu ikke er blevet præsenteret for forslag til, hvordan kriminalforsorgen kan benytte sociale investeringer til at forebygge ny kriminalitet blandt indsatte. I det lys giver det her forslag fra De Konservative rigtig god mening, og det er noget, vi ser på med interesse i SF. Det er dybt relevant at tage en mere substantiel diskussion af de økonomiske gevinster ved, at indsatte vælger at forlade en kriminel løbebane, og det er noget, vi fra SF's side meget gerne deltager i.

Vi har altid ment, at netop forebyggelse er et helt afgørende værktøj, og der er bestemt gode taktik i forslaget her. Oplægget fra Den Sociale Investeringsfond lægger op til en ganske betydelig økonomisk gevinst. Med en samlet volumen på 420 deltagere er forventningen, at der kan forebygges tilbagefald hos 160 deltagere, som uden indsatsen ville være faldet tilbage i kriminalitet inden for 2 år efter deres løsladelse. Samlet set giver investeringen dermed en offentlig besparelse på 84 mio. kr. over 10 år. At forslaget kan give den fulde beskrevne positive effekt på straffesagskæden, er selvfølgelig ikke stensikkert, men det er bestemt værd at kigge ind i, og vi varmer os også ved, at vi har fået en forebyggelseskommission med i den seneste bandeaftale, og herfra forventer vi også at høste god og brugbar viden.

Under alle omstændigheder er alle bud på, hvordan vi letter presset på vores institutioner, velkomne. I SF har vi selv budt ind med et forslag om at indføre den norske fodlænkeordning, der kan ikke give et konkret og stort antal pladser, også på kort sigt, og vi ser frem

til, at Justitsministeriet får sat gryder over og får indført ordningen, sådan som det er blevet varslet.

Forslaget her kræver en startudgift på op mod 20 mio. kr. for at sætte det her initiativ i gang, og der savner vi konkrete bud på, hvor de penge i første omgang skal findes. Vi tænker, at forslagsstillerne måske vil fremlægge nogle konkrete bud, og på den baggrund vil vi så også gøres vores endelige holdning til forslaget op, eventuelt i en udvalgsbehandling. Tak for ordet.

Kl. 11:59

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er en enkelt kort bemærkning. Fru Mai Mercado fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 12:00

Mai Mercado (KF):

Tak for opbakningen. Det sætter vi pris på. I første omgang er det vigtigste jo at prøve at lave den ramme, som skal rumme de sociale investeringer, og det er også derfor, at der ikke er noget finansieringsforslag med, for det, der bliver lagt op til, er egentlig, at ministeren skal indkalde til forhandlinger. Så derfor er det egentlig et ret smalt forslag.

Men jeg tror faktisk, at de forhandlinger bliver ret afgørende, for hvad angår at få lavet hele rammesætningen, så tror jeg, det bliver meget sværere at få lavet afgrænsningen for, hvordan en social investering skal se ud. Det er meget sværere end til syvende og sidst at finde de penge, som der skal til for at kunne føre det ud i livet og få kontakt til de investorer, som altså skal bære den tunge del af investeringen.

Så fra Konservatives side håber vi på en beretning, og vi håber også, at SF har interesse i og lyst til at være med i den beretning.

Kl. 12:00

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 12:01

Kirsten Normann Andersen (SF):

Jeg er da fuldstændig sikker på, at SF har en interesse i at være med i en beretning. Det er jo i virkeligheden – havde jeg nær sagt – logik for perlehøns, at hvis man laver det her forebyggende arbejde i tide, kan man også forebygge, at mennesker vender tilbage til kriminalitet.

Jeg oplevede det selv for nogle år siden, da jeg besøgte Enner Mark Fængsel, hvor de indsatte der prøvede at give udtryk for nogle af de ting, de syntes vi skulle være opmærksomme på i forbindelse med det retspolitiske område. De nævnte to ting, som jeg syntes var væsentlige. Den ene var uddannelsesmuligheder, og den anden var sundhed. Jeg syntes selv, at det var to ret væsentlige pointer i forhold til at komme ud på den anden side med noget, som kan medvirke til, at man faktisk også får muligheden for at frigøre sig fra den kriminelle løbebane. Det er jo det, vi skal kunne med vores retsvæsen.

Kl. 12:01

Formanden (Søren Gade):

Fru Mai Mercado.

Kl. 12:01

Mai Mercado (KF):

Ja, og derfor er det også rigtig ærgerligt, at man jo ikke er kommet videre med den passus, som dog trods alt blev nedfældet i kriminalforsørgsaftalen, og som ordføreren jo også nævner, fordi den jo lige præcis åbner op for, at man skal kigge på at få skabt sociale

investeringer. Jeg er jo helt enig i, at dem kan man jo se for sig bredt betragtet.

Jeg tror også, at hvis man laver investeringer, som både vedrører resocialiserende indsatser, men også sundhedsindsatser, så eksempelvis flere er velbehandlede for den adhd, som mange indsatte går rundt med, vil det have en betydning, og man vil også kunne se en effekt, når de kommer ud.

Kl. 12:02

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 12:02

Kirsten Normann Andersen (SF):

Tak. Vi håber og ser frem til, at Justitsministeriet – og det her er ikke mit, men vores retsordførers udtryk – får sat gryder over, så vi kan få indført de ordninger, der skal udmønte nogle af de ting, som vi jo er enige om, men som vi stadig væk venter på bliver realiseret.

Så tak for at fremsætte forslaget, for det er jo også et fingerpeg om, at vi skal den her vej, og at vi skal i gang.

Kl. 12:02

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi siger tak til fru Kirsten Normann Andersen fra Socialistisk Folkeparti. Jeg byder nu velkommen til hr. Steffen Larsen fra Liberal Alliance.

Kl. 12:03

(Ordfører)

Steffen Larsen (LA):

Mange tak, hr. formand. Først og fremmest også tak til Konservative for at løfte debatten om recidiv blandt indsatte og varetægtsfængslede. Det er et vigtigt emne for vores retsstat, men det er også et vigtigt emne, fordi det at få vendt mennesker fra at være en negativ kraft i vores samfund til at være en positiv kraft er vigtigt. For som man siger: Lediggang er roden til alt ondt.

Vi ved jo godt, at det at sidde på hænderne og lave intet fører os til at blive kreative, og når der så hvis der så ikke er noget konstruktivt lige for at bruge sin kreativitet på, eller man måske endda har for vane at gøre noget ukonstruktivt, så bliver vi mennesker måske endda en tand for kreative. Derfor er det vigtigt at se på, hvad der sker med mennesker, når de løslades fra kriminalforsorgen. Det er, fordi dem, der kommer ud til ingenting, simpelt hen falder tilbage i gamle vaner, og når vanen var kriminalitet, så kender vi jo desværre udfaldet.

ROCKWOOL Fondens opgørelse fra 2022 viser, at godt 30 pct. af førstegangsstraffede falder tilbage i kriminalitet. Blandt andengangsstraffede er det endnu en gang rundt regnet 30 pct., der falder tilbage, og så er det jo sådan, at når man får den tredje tur gennem retsvæsenet, kommer problemet for alvor, for nu er vi oppe omkring 80 pct., der recidiverer, altså falder tilbage i den kriminelle løbebane.

Så hvis vi tidligt kan stoppe dem, der kommer i kontakt med kriminalitet, fra at indgå i denne sørgelige statistik, er der meget at spare i form af menneskelig lidelse, da der vil være færre ofre for kriminalitet, ligesom at statskassen også vil spare penge, og at den formodentlig endda vil få indtægter, hvis disse mennesker kommer ud og laver noget konstruktivt og udfolder deres energi positivt i vores samfund i stedet for negativt.

Lad os se på det konkrete forslag her. En social effekt-investering fungerer i sin simpleste form som følger: Et partnerskab indgås mellem en offentlig myndighed, en leverandør og en investor. Partnerskabet initieres ved, at myndigheden indgår en aftale på resultativ vilkår med en leverandør om en indsats. Det skaber bedre liv og bedre offentlig økonomi og endnu flere investorer, som ønsker at investere i leverancen af indsatsen. Investorerne bærer risikoen og

stiller kapital til rådighed for leverandøren, og kun hvis indsatsen skaber de aftalte sociale og økonomiske effekter, betaler myndighederne investoren dennes investering plus et afkast tilbage. Det er altså en omkostningseffektiv metode, som har givet gode resultater for kommunerne, men som aldrig er blevet afprøvet på statsligt niveau endnu, men vi i Liberal Alliance kan altså ikke se nogen god grund til, at vi ikke skal afprøve det. Derfor støtter vi naturligvis forslaget.

Kl. 12:05

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er en enkelt kort bemærkning fra fru Mai Mercado fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 12:05

Mai Mercado (KF):

Jeg vil egentlig bare kvittere for talen i forhold til fornuften i at kunne bruge private investorer, eksempelvis store fonde og lignende, som kunne have en interesse i at gå ned ad den vej med sociale investeringer. Jeg tror, der er en interesse for det. Også i anerkendelse af, at vi har en kriminalforsorg, som er meget presset med mangel på betjente og mangel på pladser, og der kan det virkelig få en betydning. Så jeg vil egentlig bare kvittere for talen.

Kl. 12:06

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 12:06

Steffen Larsen (LA):

Mange tak. Jeg kan jo kun sige, at det er et udmærket forslag. Man kan så nævne, at noget af presset på Kriminalforsorgen nu måske tages af med de kommende 300 pladser i Kosovo, men derfor er der jo ingen grund til at smide dårlige løsninger væk. For vi skal ikke se bort fra, at folk godt kan få recidiveffekt og komme ud i kriminalitet igen, bare fordi vi får plads i fængselsvæsenet. Det bør jo derimod medføre, at vi stadig væk har fokus på at få så få som muligt til at blive indsatte.

Kl. 12:07

Formanden (Søren Gade):

Fru Mai Mercado.

Kl. 12:07

Mai Mercado (KF):

Man kunne jo også godt, hvis man går ind for hårdere straffe, og det gør vi i Det Konservative Folkeparti, få den kætterske tanke, at hvis regeringen fremlægger et bud på en straffereform, hvor man rent faktisk hæver straffene, så bliver der brug for flere pladser i længere tid. Det håber vi da sådan set, og så vil det jo i den grad give mening at have sociale investeringer, hvor man får løftet folk ud af kriminalitet, når de er færdige med at afsone. Det håber jeg ordføreren er enig i.

Kl. 12:07

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 12:07

Steffen Larsen (LA):

Jamen i Liberal Alliance er vi fuldstændig enige. Vi synes heller ikke, der er nogen grund til, at man nødvendigvis bliver slappe omkring straffene, og vi må jo også se på, at der jo er en tendens til, at resocialisering og et fokus på øget straf tit og ofte hænger sammen, og det synes jeg da vi skal være åbne over for.

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Steffen Larsen fra Liberal Alliance. Jeg byder nu velkommen til hr. Lars Arne Christensen fra Moderaterne.

Kl. 12:07

Kl. 12:08

(Ordfører)

Lars Arne Christensen (M):

Tak for ordet, formand, og tak til Konservative for dette spændende forslag om social effekt-investeringer i forebyggelse af recidiv blandt indsatte og varetægtsfængslede. Grunden til, at jeg siger, det lyder spændende, er, at forslaget på mange parametre harmonerer med Moderaternes politik og visioner om i langt højere grad at forebygge kriminalitet. For kriminalforsorgens forebyggende arbejde har stor betydning for, at vi i fremtiden får mindre kriminalitet. Det arbejde skal vi selvfølgelig styrke og støtte.

I Moderaterne mener vi dog ikke, at dette forslag nødvendigvis er løsningen. Det er ikke ensbetydende med, at vi ikke vil styrke det forebyggende arbejde, men vi mener, at vi overvejende skal kigge på andre måder, hvorpå indsatte får en mere lige vej fra fængsel til hverdag med arbejde og uddannelse langt fra den kriminelle løbebane.

Problemet med forslaget er, at det kan være vanskeligt at isolere den positive effekt, som en investering måtte give. For samtidig med det her arbejde med sociale effektinvesteringer vil der jo være kriminalitetsforebyggende indsatser fra bl.a. vores dygtige fængselsbetjente. Dermed risikerer vi reelt at betale for indsatser, som udelukkende skyldes kriminalforsorgens mange andre tiltag med de indsatte og ikke selve social effekt-investeringen. For der kan ske en overdrivelse af et projekts indvirkning og resultater, fordi organisationen bag projektet så at sige også skal sælge sig selv for at få den næste investering. Det er altså ikke udelukkende positive ting, der er forbundet med social effekt-investeringer, som ellers ved første øjekast kan virke som en helt rigtig løsning.

I stedet vil vi i Moderaterne i højere grad fokusere på det kriminalitetsforebyggende arbejde, der foregår i fængslerne. Her tænker vi bl.a. på studiestøtte og mentorindsatser, for det handler om i langt højere grad at understøtte overgangen fra afsoning til frihed med fokus på uddannelse og beskæftigelse. Netop disse ting styrker vi i den kommende straffereform, hvilket har været en moderat mærkesag, og jeg ser meget frem til at tale mere om den dagsorden, når regeringen senere præsenterer straffereformen.

Så selv om en social effekt-investering i forebyggelse af recidiv blandt indsatte og varetægtsfængslede lyder spændende, mener Moderaterne som sagt ikke, at det er aktuelt på nuværende tidspunkt. Men vi hilser Konservatives ønske om mere forebyggelse i kriminalforsorgen velkommen og håber, at vi i fællesskab kan løfte den dagsorden. Vi støtter som sådan ikke forslaget, men vi er åbne for en beretningstekst, der kan rumme social effekt-investeringer. Tak for ordet.

Kl. 12:10

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er foreløbig en enkelt kort bemærkning. Fru Mai Mercado fra Det Konservative Folkeparti, værsgo.

Kl. 12:10

Mai Mercado (KF):

Jeg er lidt i tvivl om, hvad holdningen egentlig var hos Moderaterne, altså om man egentlig går ind for social effekt-investeringer. For ordføreren siger sådan meget bredt, at det er ganske vanskeligt, og at det ikke er en løsning, de ser for sig, fordi man ikke kan måle sociale effekter. Men lige præcis kriminalforsorgen, hvor man kan måle, om

folk falder tilbage i kriminalitet eller ej, er jo velegnet til at være et af de første steder, man starter med at lave sociale investeringer.

Så jeg har bare sådan et helt åbent spørgsmål til en start: Går Moderaterne overhovedet ind for sociale investeringer, altså det, at man kan få private investorer til at lave en investering, hvor de så får et afkast, på socialområdet eller fængselsområdet?

Kl. 12:11

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Lars Arne Christensen (M):

Vi synes, det lyder som en fornuftig idé at lave social effekt-investeringer i det omfang, man ligesom kan afgrænse effekten, som kommer som følge af de aktiviteter, der er sat i verden som følge af den sociale effektinvesterings projektmodel. Men der kan også være effekter, som har afsæt i andre ting, der er sket, i det her tilfælde i kriminalforsorgen, hvor fængselsbetjente har haft andre aktiviteter i gang. Afgrænsningen af, hvad der er en effekt, der kommer fra den sociale investering, og hvad der er en effekt, der kommer fra øvrige aktiviteter, kan være svær, og den sontring skal vi selvfølgelig have i betragtning, når vi begynder at gå ind i det her felt. Der mener vi, at vi måske ikke er helt klar endnu.

Men er der gode idéer til at kigge ind i det, har vi som sagt også sagt, at vi er åbne for at lande en beretning, der kan afklare og sondre det ene fra det andet.

Kl. 12:12

Formanden (Søren Gade):
Fru Mai Mercado.

Kl. 12:12

Mai Mercado (KF):

Så Moderaterne går ind for sociale investeringer. Den Sociale Investeringsfond, som blev nedsat, da hr. Lars Løkke Rasmussen var statsminister, peger jo netop på, at det er et godt sted at starte. Det er jo sådan set deres projekt, som vi har taget med i Folketingssalen her i dag. Så hvorfor er det egentlig, at Moderaterne ikke synes, at den investeringsfond, som den daværende statsminister, ordførerens partiformand, etablerede, ikke er her, man skal starte?

Kl. 12:12

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 12:12

Lars Arne Christensen (M):

Vi mener, at der kan være nogle problemstillinger omkring at afgrænse resultaterne og effekterne af en social investering, og det skal være tydeligt, hvad der er et resultat, der følger af investeringen som sådan, hvor eksterne investorer kommer ind og skal have et afkast, og hvad der så er en effekt, der kommer som følge af andre aktiviteter, der foregår i kriminalforsorgen, som er offentligt finansieret med fængselsbetjente og mentorordninger, uddannelsesstøtte osv. Det er jo klart, at eksterne investorer ikke skal belønnes med et afkast som følge af aktiviteter, som foregår i almindeligt offentligt regi. Det er jo helt soleklart, og den sontring og afgrænsning skal være tydelig, før vi kan gå videre med det.

Men vi er interesseret i at kigge på en beretningstekst, der ligesom redegør for, hvordan vi kan kigge på det ene og det andet.

Kl. 12:13

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Lars Arne Christensen fra Moderaterne. Jeg byder nu velkommen til fru Rosa Lund fra Enhedslisten.

Kl. 12:13

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Normalt herinde taler vi jo nærmest kun om, hvordan straffene skal sættes op. Derfor synes jeg, det er rigtig positivt, at vi nu faktisk skal tale om, hvordan vi forebygger – hvordan vi forebygger recidiv, men også hvordan vi forebygger kriminalitet i det hele taget. Det synes jeg er en rigtig god og positiv debat. Jeg siger jo ofte, når vi behandler forslag om straf og fængsler, at målet er at nedbringe tilfælde af kriminalitet og ikke øge antallet af kriminelle.

Det her beslutningsforslag baserer sig på en investeringscase fra Den Sociale Investeringsfond, og jeg synes desværre, at den her case ikke rigtig tager det hele med i betragtning. Når jeg læser det, er det en spændende investeringscase, det er det bestemt, og på den måde kan jeg godt forstå baggrunden eller motivationen for det her beslutningsforslag fra De Konservative.

Men der, hvor jeg synes der mangler noget, er, at når man kigger på den her case, er det, som om det er en spændende investeringscase, fordi nogle kan tjene penge, mens vi som samfund sparer penge ved at lave en social forebyggelsesindsats med henblik på at forebygge kriminalitet. Det giver sådan set meget god mening. Jeg tror bare, vi i Enhedslisten har den indstilling – og det kommer nok ikke bag på De Konservative – at vi synes, det er statens opgave at stå for det her.

Jeg synes, at det, man kan bruge den her investeringscase til, er at sige, at det vel er det samme, der kommer ud af det, om det er nogle private, der laver det, eller om det er kriminalforsorgen, der laver det. For De Konservative har jo helt ret i i bemærkningerne til beslutningsforslaget og i det, som den konservative ordfører sagde i begrundelsen for at fremsætte det, at den resocialiseringsindsats, der sker i kriminalforsorgen i dag, er i knæ. Det er vi helt enige i i Enhedslisten, helt enige. Men vi vil gerne have, at den indsats bliver bygget op. På den måde ser vi ikke nogen grund til som sådan at opfinde noget nyt. For besparelsen for samfundet er vel den samme, uanset om det er en investeringsfond, der laver det, eller om det er kriminalforsorgen selv, der laver det.

Det, jeg også synes gør det her forslag lidt mærkeligt, er jo, at vi ved, at der allerede findes en masse eksisterende tiltag hos kriminalforsorgen i dag – en masse viden, en masse ekspertise – som så bare ikke kan lade sig gøre, fordi der ikke er nogen til at føre værkstederne og der ikke er nok fængselsbetjente til at stå for den kriminalitetsforebyggende indsats. Det er egentlig der, vi i Enhedslisten tænker at man skal starte.

Det her forslag går jo så ud på, at penge skal komme via private investeringer. Der mener vi i Enhedslisten, at det her er så væsentlig og vigtig en del af vores samfund, at det skal finansieres af staten og ikke af private aktører. Det er der alle mulige grunde til.

En af grundene er, at når det er kriminalforsorgen, altså staten, der står for det, så har vi som borgere også en bedre mulighed for at føre kontrol med det. Vi har også en bedre sikkerhed for, at pengene rent faktisk går til det, som de skal gå til. Hvis man kun regner ind, hvad det koster at lave forebyggende indsatser, så er det jo en udgift for staten. Hvis man så medtager besparelserne ved at undgå recidiv, vil der være mange penge at hente for staten, og det tager forslaget ikke rigtig højde for. Hvis man endelig opgør det hele over en længere periode, får man nok et meget stort overskud til staten, ville være mit gæt. For selvfølgelig er det billigere at bruge lidt penge på at få en person til at blive en skattebetalende borger resten

af livet, frem for at personen skal leve en tilværelse i et fængsel eller i kriminalitet.

Når man tager de helt store briller på og ser på, at det rent faktisk økonomisk set vil være en gevinst for statskassen at øge den forebyggende indsats, ja, så er det jo slet ikke nødvendigt at lade private tjene penge på forebyggelsesindsatsen, og det er derfor, vi i Enhedslisten ikke kan støtte det her beslutningsforslag, selv om vi støtter intentionen bag forslaget. Jeg vil endda, måske fordi det er fredag, gå så langt som til at tillade mig at se det her, som at Konservative også gerne vil bruge lidt mere tid på at snakke om, hvordan vi forebygger, og lidt mindre tid på at snakke om, hvordan vi skruer straffene endnu højere i vejret. Men som forslaget ligger her, kan Enhedslisten ikke støtte det.

Kl. 12:18

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er foreløbig en enkelt kort bemærkning. Fru Mai Mercado fra Det Konservative Folkeparti, værsgo.

Kl. 12:18

Mai Mercado (KF):

Det er heldigvis en mulighed både at tale varmt for højere straffe, men også samtidig gå ind for resocialisering, og det gør Det Konservative Folkeparti.

Jeg havde jo egentlig håbet, at Enhedslisten ville placere sig som nysgerrig på rent faktisk at få sikret en bedre resocialisering, fordi ordføreren jo er enig i præmissen, at det, der foregår i dag, ikke er tilstrækkeligt. Vi har civilsamfundsorganisationer, som i forvejen udøver resocialiserende arbejde i fængslerne med den knopskydning, det er, at de er finansieret i en kortvarig periode. Derfor vil jeg bare spørge Enhedslisten: Når nu vi har private sociale tilbud ude i kommunerne, som løfter opgaver side om side med de kommunale tilbud, om det så ikke er værd lige at give det en ekstra tanke, at man ved at lave sociale investeringer kan sikre, at man rent faktisk får skabt et bedre tilbud, så færre falder tilbage i kriminalitet med færre ofre til følge?

Kl. 12:19

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 12:19

Rosa Lund (EL):

Vi har i Enhedslisten altid været kritiske over for sociale investeringer netop af den årsag, at det flytter penge fra det offentlige over i det private. Det er jo ikke noget ondt ord om de mennesker, som står for den meget glimrende resocialisering, som foregår i det private lige nu. Det er jo noget om konstruktionen, og det er jo lige præcis det, det konservative forslag handler om, netop konstruktionen. Som den konservative ordfører måske også kan huske, var Enhedslisten heller ikke en del af aftalen om Den Sociale Investeringsfond.

Kl. 12:20

Formanden (Søren Gade):

Fru Mai Mercado.

Kl. 12:20

Mai Mercado (KF):

Vi har faktisk aldrig før i Folketingssalen, tror jeg, drøftet holdningen til sociale investeringer i kriminalforsorgen og fængselsvæsenet og heller ikke overordnet set, tror jeg, og derfor er det jo også interessant at efterprøve holdningerne. Jeg er heller ikke overrasket over Enhedslistens holdning, men jeg havde dog håbet, at man ville være lidt mere nysgerrig på så at få lavet nogle afgrænsninger og nogle rammer, som også Enhedslisten vil kunne se sig selv i. Men

altså, vi klør på med forslaget. Vi synes, det er godt, og vi kan også høre, at der generelt og bredt er en opbakning til intentionen bag det politiske forslag.

Kl. 12:21

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 12:21

Rosa Lund (EL):

Det er som sagt ikke, fordi vi ikke er nysgerrige, fru Mai Mercado, og i min tid som retsordfører – det har jeg været siden 2018 – har vi ikke diskuteret resocialiserende indsatser på den her måde, hverken her i salen eller i udvalget. Så det er sådan set ikke, fordi jeg er afvisende. Jeg er bare afvisende over for det her forslag, men jeg vil da altid gerne være med til at se, om der kan laves nogle modeller, som Enhedslisten kan se sig selv i.

For mig at se er det bare vigtigt, at det ikke kommer til at stå i vejen for, at vi så rent faktisk investerer i vores kriminalforsorg, fordi det virkelig er der, der mangler penge lige nu.

Kl. 12:21

Formanden (Søren Gade):

Nu er der ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Rosa Lund fra Enhedslisten. Jeg byder nu velkommen til hr. Mikkel Bjørn fra Dansk Folkeparti.

Kl. 12:21

(Ordfører)

Mikkel Bjørn (DF):

Tak for det. Vi i Dansk Folkeparti anerkender fuldt ud nødvendigheden af resocialiserende tiltag og også deres potentiale til at skabe positive forandringer for både den enkelte og for samfundet som helhed. Det er i vores fælles interesse, at vi bruger alle værktøjer til at mindske kriminaliteten i samfundet. Vi er stolte af, at vi som en del af aftalen om Kriminalforsorgens økonomi har været med til at sikre, at arbejdet med at forebygge ny kriminalitet bliver styrket. Det viser vores engagement i at finde løsninger, der reducerer kriminaliteten og dermed også mindsker belastningen på vores retssystem. Vi må også understrege, at fokus i dag dog ofte er for ensidigt rettet mod resocialisering og alt for lidt mod straf. Vi må ikke glemme, at straffen også spiller en afgørende rolle i vores retssystem. Når straf-niveauet er passende og konsekvent, sender det et klart signal om, at kriminalitet ikke tolereres. Det virker præventivt, og det skaber tryghed i samfundet. I Dansk Folkeparti mener vi, at konsekvenserne skal stige proportionalt med gentagelsesfrekvensen. Det ser vi som en nødvendig respons på en adfærd, der truer vores samfunds kerneværdier. Vi skal sende et utvetydigt signal: Gentagelse af personfarlig kriminalitet og selvfølgelig også kriminalitet i det hele taget vil ikke blive tolereret. Vi bakker op om intentionerne i det her forslag, men vi mener også, at det er afgørende at opretholde balancen mellem resocialisering og straf. Vi kan ikke tillade, at resocialiserende tiltag alene skal bære byrden af at forebygge kriminaliteten. Straffen må også være mærkbar og afskrækkende for at opretholde respekt for loven.

I Danmark kan man helt generelt slippe af sted med håbløst lave straffe for grov personfarlig kriminalitet. Overfald, røveri, trusler, bandekriminalitet og voldtægt straffes ofte med få års fængsel og i mange tilfælde få måneders fængsel. For nylig idømte landsretten blot 2 år og 9 måneders fængsel for en 30-årig somalisk mands voldtægt af en blot 16-årig pige. Så sent som i november forsøgte en 17-årig udlænding at voldtage en blot 13-årig pige på Burger Kings toilet. Han er senere idømt 6 måneders fængsel og en advarsel om udvisning ved Retten i Roskilde. Der er eksempler på udlændinge, der har over en håndfuld advarsler om udvisning, og som altså

gentager deres kriminelle afstumpethed igen og igen uden den fjerde form for reel konsekvens. I 2021 blev to indvandrere dømt for tilsammen 794 kriminelle forhold. De fik en lav straf og blev ikke udvist. De fik fængsel i henholdsvis 3 år og 11 måneder og 2 år og 10 måneder. Det er 794 forhold, der bl.a. dækker over voldtægt af en kun 14-årig pige, svindel, databedrageri, vold, hærværk og meget mere. Det er heller ikke længe siden, to teenagere blev idømt blot 6 års fængsel for at have trampet en 52-årig familiefar så voldsomt i ansigtet, at han døde af pulveriserede knogler og blødninger. Samme uge blev en 73-årig mand idømt blot 3 års fængsel for voldtægt af en kun 13-årig pige.

I Dansk Folkeparti begriber vi ikke, at Folketinget herinde kan se sig selv i øjnene, og at man af regeringen bliver spist af med skåltaler om en forestående retsreform, som stadig blæser i vinden. Vi kan ikke få noget konkret svar på, hvornår man vil gennemføre den, og om man vil gennemføre en straffereform, der markant højner straffen. Hver dag enten trues, overfalder, bestjæles eller voldtages almindelige danskere af mennesker, der meget sjældent møder den nødvendige og rimelige konsekvens af deres handlinger. Vi vil i Dansk Folkeparti gerne støtte det her forslag med den kommentar, at vi samtidig bør arbejde for at styrke straffens rolle i vores retssystem. Vi skal sikre, at dem, der vælger at begå kriminalitet, også mærker konsekvenserne heraf, samtidig med at vi selvfølgelig også giver dem en chance for at rehabilitere sig. Det er den dobbeltstrategi, der på lang sigt vil skabe det mest sikre og retfærdige samfund.

Med de ord vil vi i Dansk Folkeparti gerne udvise støtte til forslaget, men samtidig opfordre til, at vi ikke glemmer vigtigheden af en passende straf. Vi skal sammen her i Folketinget arbejde for et samfund, hvor der både er plads til genopretning og klare konsekvenser for lovovertrædelser. Tak for ordet.

Kl. 12:26

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er foreløbig to korte bemærkninger. Den første er fra fru Mai Mercado fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 12:26

Mai Mercado (KF):

Jeg vil sige mange tak for talen, og jeg er fuldstændig enig. Det her står bestemt ikke i modsætningsforhold til at hæve straffene, overhovedet. Jeg er også helt enig i, at der jo skal være en passende balance. Så det skal man bare være helt rolig omkring.

Jeg ved, at Dansk Folkeparti går lige så meget op i ofrene som Det Konservative Folkeparti. Det her forslag har jo også som en effekt: færre ofre i fremtiden. Det er betydningsfuldt for os. Det, vi ser, er, at når man rent faktisk får skabt en resocialiserende indsats i fængslerne, så undgår man tilbagefald i kriminalitet, så undgår man nye ofre og et spor af vold, bandekriminalitet, voldtægter og andre grove, grove kriminalitetsformer. Så jeg vil egentlig bare høre, om ordføreren også deler det, at det her også har i et potentiale til i fremtiden at sikre, at vi får færre ofre.

Kl. 12:27

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 12:27

Mikkel Bjørn (DF):

Det gør jeg helt afgjort. Jeg synes, at det er vigtigt, at vi skiller tingene ad. Nu var jeg for nylig på besøg i Nyborg Fængsel, hvor jeg mødte nogle af de indsatte, som bl.a. fortalte mig om mange af de indsatte, der har udenlandsk baggrund i vores fængsler, at det eneste, de mennesker frygter, og den eneste konsekvens, der gør, at de mennesker ikke længere begår kriminalitet i Danmark, er udvisning.

Når vi ved, at rigtig mange af de mennesker, der sidder lang tid i vores fængsler for grov personfarlig kriminalitet, er udlændinge, synes vi i Dansk Folkeparti at det er dybt forrykt, at Dansk Folkeparti er det eneste parti i Folketinget, der går ind for en betingelsesløs og konsekvent udvisning af kriminelle udlændinge ved første dom. For det vil jo afhjælpe en stor del af problemet og sikre langt færre ofre i fremtiden. Men det ændrer selvfølgelig ikke på, at i forhold til den pulje af mennesker, der begår kriminalitet, og som ikke er udenlandske statsborgere, skal vi både fokusere på straf og resocialisering.

Kl. 12:28

Formanden (Søren Gade):

Fru Mai Mercado.

Kl. 12:28

Mai Mercado (KF):

Det er jo også vigtigt at nævne, at det jo ikke er de samme tilbud, man har adgang til, hvis man eksempelvis er udvisningsdømt og sidder og afsoner en dom. Det er klart. Det skal det heller ikke være. Jeg skal selv igen på besøg i Nyborg Fængsel på mandag og vil egentlig bare stille spørgsmålet om pladser, fordi der er flere ordførere, der har sagt, at med de 300 pladser, der nu kommer i Kosovo, kan det være, at man får brug for færre pladser. Men den straffereform, der bliver lagt op til med strafskærpelser, håber vi, vil man også brug for flere pladser i fremtiden. Er ordføreren enig i det?

Kl. 12:29

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 12:29

Mikkel Bjørn (DF):

Det er jeg fuldstændig enig i. Medmindre vi med den anden hånd sikrer, at langt, langt flere af de udenlandske statsborgere, der sidder i vores fængsler i dag, ender med at forlade landet i stedet for at blive her, så er det rigtigt, at kapaciteten vil være nødt til at blive større. Det er der da slet ingen tvivl om. Det vil vi i Dansk Folkeparti selvfølgelig også gerne bakke op om, for lov og orden er meget vigtigt for Dansk Folkeparti.

Kl. 12:29

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Jo, det var der. Undskyld, der var en enkelt, jeg beklager. Så er det fru Maria Durhuus fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 12:30

Maria Durhuus (S):

Tak for ordet, og tak til ordføreren for talen. Det er beundringsværdigt, hvordan ordføreren kan få så meget ideologisk politik ind i et svar og en tale, som hr. Mikkel Bjørn evner. Det har jeg stor respekt for. Mit spørgsmål går på det, at vi nu hører ordføreren opliste den ene grove, grove gerning efter den anden og det forfærdelige i det, og jeg deler den opfattelse, at det er forfærdeligt. Hvornår har man som indsat, tidligere straffet udstået sin dom så meget, at den generelle danskers retsfølelse er tilgodeset? Kan ordføreren ikke sætte nogle ord på, hvornår den almene danskers ret til at have en retsfølelse om et andet menneske stopper?

Kl. 12:31

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Mikkel Bjørn (DF):

Danskerne har jo altid krav på en retsfølelse, men jeg vil sige, at behovet stopper, når man som udlænding har forladt landet, hvis man eksempelvis er udenlandsk statsborger og har begået kriminalitet, eller hvis man er dansker og har udstået en straf, som står bare nogenlunde mål med den gerning, som man har udsat nogle andre mennesker for. Hvis man eksempelvis har voldtaget en ung pige eller trampet en familiefar i ansigtet, så han dør af det, og fået få års fængsel for den gerning, synes vi i Dansk Folkeparti ikke, at man har udstået en straf, som på nogen som helst måde står mål med det, man har udsat andre mennesker for. Vi synes simpelt hen, det er hovedløst – den måde, vi har indrettet vores retssystem på i dag. Vi straffer håbløst lavt i Danmark for grov personfarlig kriminalitet. Og jeg forstår godt, hvis der er danskere derude, der føler sig så magtesløse, at de i sidste ende drives til selvtaget, fordi der ikke andre muligheder. Retssystemet varetager ikke balancen mellem gerninger og straf.

Kl. 12:31

ingen nyhed. Kriminalforsorgen er ekstremt presset og overbebyrdet, og særlig to forhold presser fængslerne og gør vilkårene for afsoning barske.

Der er propfyldt i landets fængsler. Flere end nogen sinde før sidder på dobbeltbelæg, altså hvor to deler celle. Besøgslokaler flere steder i fængslerne er inddraget til celler, og indsatte kan dermed ikke have besøg. Der er massiv mangel på fængselsbetjente, hvilket betyder, at beskæftigelsesværksteder i fængslerne lukker ned, fordi værkførerne i stedet skal varetage almindelige fængselsbetjentopgaver. Det betyder, at både uddannelses tilbud og beskæftigelsestilbud reduceres til et minimum. Hvor der tidligere var plads til samtaler imellem indsatte og ansatte med et resocialiserende fokus, er det afløst af rundering, hvor fængselsbetjente overvåger ved at gå runder på afdelingerne. Tilsammen betyder de to forhold, at resocialisering er en by i Rusland.

I Det Konservative Folkeparti er vi optaget af resocialisering. Mange kan af og til godt tillægges os, at vi kun går op i hårdere straf. Det gør vi også. For os har det en betydning, at hvis man begår kriminalitet, især personfarlig kriminalitet, jamen så skal man også straffes hårdt. Men vi går *også* op i at resocialisere, således at når man kommer ud igen, er der mindre recidiv, dvs. mindre tilbagefald, og dermed også færre nye ofre. En effektiv resocialiserende indsats får flere til at forlade et liv i kriminalitet. Og det er derfor, at vi har et ønske om at styrke indsatsen.

Kl. 12:32

Formanden (Søren Gade):
Fru Maria Durhuus.**Maria Durhuus (S):**

Men hvornår er nok så nok? Kan vi stå i den her sal og lave en strafreform, der gør, at hr. og fru Danmark hjemme i stuen med vaniljekransen kan føle, at nu er deres retsfølelse opretholdt? Mange af de mennesker, vi taler om her – ordføreren nævnte dem som rehabiliteringskrævende – er jo aldrig blevet socialiseret. Mange af dem kommer fra kår, man slet ikke kan forestille sig, hvor vold er et sprog. Hvad gør vi der?

Kl. 12:32

Så forslaget her pålægger regeringen og aftalepartierne i kriminalforsorgsaftalen at tage et vigtigt og nødvendigt skridt hen imod sociale investeringer. Som minister stod jeg selv bag etableringen af Den Sociale Investeringsfond. Den Sociale Investeringsfond har også en bred aftalekreds bag sig og har til formål at foretage sociale investeringer, som skaber livsforbedringer for den enkelte og fører til gevinster for velfærdssamfundet. Tanken var, at store pensionskasser på sigt kunne lave sociale investeringer, og hvis det så samtidig lykkedes at knække recidivkurven, ville investoren få del i et afkast. Samtidig ville det forbedre livsvilkårene for de mennesker, hvor man rent faktisk lykkedes med at skabe varige positive forandringer.

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 12:32

Dengang fonden blev etableret, var det faktisk med et projekt fra England som forbillede, hvor man netop investerede i resocialisering i fængslerne, fordi det er ret enkelt at måle gevinsten: Undgår man at ryge tilbage i fængsel? I kriminalforsorgsaftalen indgår altså også en passus om sociale investeringer, men lige nu er kriminalforsorgen så presset, at man er langt fra at have overskud til at sætte nye skibe i søen. Derfor har vi i Konservative haft kontakt til Den Sociale Investeringsfond, og de finder området her egnet. De vurderer, at det er realistisk at finde en ekstern investor. Man skal lægge en resultatbetaling på 16-20 mio. kr. up front – de har faktisk lavet en case, hvor de har beregnet, hvor stor en resultatbetaling der skal hentes fra investoren, og hvad investoren kan forvente at få i afkast.

Kl. 12:32

Mikkel Bjørn (DF):

Vi gør det, som bl.a. også ligger i det her forslag, nemlig at vi selvfølgelig sætter ind med resocialiserende tiltag, hvis der er tale om danske statsborgere. Hvis ikke der er, skal de mennesker jo slet ikke være her.

Men Dansk Folkeparti er mildest talt meget skeptiske over for, om den forestående strafreform, som justitsministeren har bebudet, kommer til at løse noget som helst. Medmindre vi taler om markante straffeskærpelser – vi taler om over en fordobling, hvis ikke en tredobling af straffen for nogle typer af personfarlig kriminalitet, voldtaget, grov vold osv. osv. – står det slet ikke mål med den gerning, man udsætter mennesker for.

Kl. 12:33

Så med det her forslag pålægger vi altså regeringen at indkalde til forhandlinger, og det lyder jo umiddelbart som et smalt forslag, men det vil være det første af sin slags, nemlig om forhandlinger om finansiering af midler til resultatbetaling, som altså skal muliggøre den første sociale investering i Danmark nogen sinde. Og det vil også være banebrydende. Som flere ordførere har nævnt fra talerstolen i dag, har der aldrig været en politisk debat her i Folketingssalen om sociale investeringer, heller ikke siden Den Sociale Investeringsfond blev skabt tilbage i min egen ministertid.

Formanden (Søren Gade):

Nu er der ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Mikkel Bjørn fra Dansk Folkeparti. Den næste ordfører, der får ordet, er ordføreren for forslagsstillerne, fru Mai Mercado fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 12:33

Derfor må jeg også sige, at jeg er ganske begejstret, også selv om forslaget ikke bliver vedtaget. Det er jo ellers dejligt, når man endelig kan få vedtaget sine politiske forslag som oppositionsparti. Men jeg er håbefuld, fordi Folketinget i langt overvejende grad er positive over for sociale investeringer. Og jeg hører også, at det kun er Enhedslisten, som ikke synes, at det er en vej, der er værd at betrede.

(Ordfører for forslagsstillerne)

Mai Mercado (KF):

Tak, formand. I starten af maj måned var Retsudvalget til møde med ombudsmanden, og ombudsmanden har kigget lidt på de forhold, som indsatte og varetægtsfængslede afsoner under. Han har bl.a. kigget på adgangen til uddannelse og beskæftigelse. Hans konklusion er

Vi er slet ikke i tvivl om, at det vil betyde reel resocialisering i fængslerne, hvis det er, at man forsøger for første gang at lave sociale investeringer. Derfor vil vi også forsøge at samle Folketinget om en beretning, som gerne skal have det afsæt at kunne lægge sporene til, at vi enten i forbindelse med strafreform eller kriminalforsorgsaftale eller på anden vis kan lægge kimen til at skabe de første sociale investeringer nogen sinde i Danmark. Tak for ordet.

Kl. 12:38

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger. Så vi siger tak til ordføreren for forslagsstillerne, fru Mai Mercado fra Det Konservative Folkeparti.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og derfor er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 187:

Forslag til folketingsbeslutning om at give bolig- og grundejerforeninger og lign. adgang til at hyre indbrudsvagter.

Af Mai Mercado (KF), Steffen Larsen (LA), Betina Kastbjerg (DD) og Mikkel Bjørn (DF) m.fl.
(Fremsættelse 01.03.2024).

Kl. 12:39

Formanden (Søren Gade):

Den første, jeg byder velkommen til, er ordføreren for forslagsstillerne for at give en begrundelse af forslaget, og også denne gang er det fru Mai Mercado, Det Konservative Folkeparti.

Kl. 12:39

Begrundelse

(Ordfører for forslagsstillerne)

Mai Mercado (KF):

Når vi har valgt at fremsætte det her beslutningsforslag med hele den blå blok, er det, fordi der er et hul i loven om vagtvirksomhed, som jo stammer tilbage fra 1986. I dag er det muligt at hyre vagter til markeder og festivaler, og man kan møde dem i storcentre. Man kan også hyre en vagt til ens egen private matrikel, hvor der så kan stå en og holde vagt. Ved naboen kan der så stå en anden vagt og holde vagt, og ved genboen kan der stå en tredje vagt og holde vagt. Men det er ikke sådan, at en grundejerforening eller en boligforening må hyre den samme vagt, som så kan gå en tur op og ned ad gaden i et villakvarter eksempelvis og sikre, at der ikke bliver begået indbrud. Det kunne eksempelvis være ved juletid. Det kunne også være i sommerferien.

Så derfor er formålet med det her forslag at få ændret loven om vagtvirksomhed, således at man altså i et boligområde, i en boligforening, i en grundejerforening eller i et villakvarter, som kunne være præget af rigtig mange indbrud, kan gå sammen om at hyre en indbrudsvagt.

Vi glæder os til behandlingen og håber selvfølgelig, at regeringen kommer op og tager det her positivt ned. Jeg tænker især, at Venstre og Moderaterne må have en positiv indstilling til det her forslag. Det

kan man i hvert fald håbe på. Så vi glæder os til debatten og til den videre drøftelse.

Kl. 12:41

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Vi siger tak til ordføreren for forslagsstillerne, fru Mai Mercado fra Det Konservative Folkeparti. Forhandlingen er nu åben, og den første, jeg byder velkommen til, er justitsministeren.

Kl. 12:41

Forhandling

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Tak for det, og tak også til forslagsstillerne bag beslutningsforslaget for at sætte fokus på et emne, som jeg er meget optaget af, nemlig borgernes tryghed. For det skal være trygt at bo i Danmark, og alle skal føle sig trygge i deres eget hjem. Regeringen ser derfor med stor alvor på indbrud, for det er ikke bare grænseoverskridende og ubehageligt at opleve indbrud i sit hjem, indbrudstyvenes samvittighedsløse handlinger skaber også utryghed blandt ofrene, naboerne og i hele lokalområdet. Selv om antallet af indbrud er faldet markant over de seneste år, påvirker det stadig væk alt for mange danskere.

Det var også baggrunden for, at regeringen den 1. februar 2024 præsenterede udspillet »Sammen om en tryggere hverdag«, der bl.a. skal sætte hårdere ind over for indbrudstyveri. Udspillet indeholder flere forskellige initiativer rettet mod bl.a. indbrudskriminalitet. Med udspillet er det f.eks. besluttet at udvikle et digitalt register over stjålne genstande. Registeret skal være offentligt tilgængeligt og indeholde oplysninger om genstande, der er meldt stjålet ved f.eks. indbrud. Det vil gøre det nemmere for forbrugerne at tjekke, om en vare er meldt stjålet, inden man trykker på købknapen. På den måde kan vi i samarbejde med borgerne få sat ind over for hæleriet af indbrudstyvenes stjålne varer. Der vil også blive iværksat et pilotprojekt i Nordsjællands Politi, hvor politiet i en forsøgsperiode advarer om indbrud i nabohjælpen. Det vil kunne medvirke til, at nabohjælperne i området hurtigere vil blive alarmeret og aktiveret, og en hurtig aktivering af nabolaget, hvor naboer advares om indbrudsrisikoen og får mulighed for at sætte ind med indbrudsforebyggende tiltag og øget årvågenhed, kan være afgørende for at forhindre yderligere indbrud.

Jeg vil også gerne fremhæve forsøgsordningen med kommunale tryghedsvagter, der trådte i kraft den 1. maj i år. Forsøgsordningen giver kommunerne mulighed for at anvende tryghedsvagter til at sikre en øget tryghed i det offentlige rum. Tryghedsvagterne skal hjælpe politiet med at opretholde ro og orden i områder, hvor der er et særligt behov for øget opmærksomhed. De vil f.eks. kunne sættes ind på stationsområder eller i boligområder, hvor der er særlig risiko for indbrud. Forsøgsordningen med kommunale tryghedsvagter udgør et nybrud, da ordningen vil indebære, at kommunerne som noget nyt vil kunne anvende vagter på stedet, hvortil der er almindelig adgang som f.eks. offentlige veje. Jeg kan i den forbindelse forstå, at både Københavns og Aarhus Kommuner har afsat midler til, at de kan anvende kommunale tryghedsvagter, der fremover vil kunne bidrage til politiets arbejde med at skabe tryghed i det offentlige rum.

Med beslutningsforslaget lægges der op til at ændre vagtvirksomhedsloven således, at boliger og grundejerforeninger skal kunne gå sammen om at hyre en indbrudsvagt, og indbrudsvagten skal kunne udøve vagtvirksomhed i hele boligområdet, herunder på offentlige veje. Det indebærer, at magten ikke kun skal patruljere på de private ejendomme i et boligområde, men også på offentligt tilgængelige arealer i forlængelse af et boligområdet. Det kan f.eks. være offentlige veje og parkeringsarealer. Forslagsstillerne begrundede forslaget med, at indbrudsvagter på offentlige veje vil kunne have en forebyg-

gende effekt på indbrud i et område. I den forbindelse er det vigtigt at holde sig for øje, at der efter de gældende regler ikke er noget til hinder for, at flere boligejere går sammen om at hyre en indbrudsvagt, så længe den pågældende vagt ikke patruljerer på offentligt tilgængelige steder.

Jeg har stor sympati for tankerne bag beslutningsforslaget, for der skal ikke være tvivl om, at regeringen er klar til at gå langt for at sikre borgernes tryghed. Når det er sagt, er der en god grund til at træde varsomt på det her område. Det skyldes, at opretholdelse af ro og orden i det offentlige rum som udgangspunkt er en politimæssig opgave. Det handler grundlæggende om, at det er politiet, der skal sikre borgernes tryghed på offentligt tilgængelige steder. Med forsøgsordningen er der taget et første skridt i retning af at give adgang til, at vagter kan supplere politiets arbejde med at opretholde ro og orden på offentlige områder. Jeg mener, at vi bør afvente, at man har gjort sig relevante erfaringer med kommunale tryghedsvagter, før vi tager stilling til en eventuel udvidelse. Justitsministeriet vil 1 år inde i forsøgsperioden og igen ved forsøgsordningens afslutning foretage en erfaringsindsamling, og her vil det være relevant at høre fra de kommuner, der har gjort brug af tryghedsvagter, de vagtvirksomheder, der har leveret tryghedsvagtydelser, relevante brancheorganisationer for vagter, politiet og Politiforbundet. På den måde får vi skabt det bedste grundlag for at vurdere, om ordningen fungerer efter hensigten, og om det eventuelt giver mening at se på en udvidelse af ordningen. Så på den baggrund kan regeringen ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag.

Afslutningsvis vil jeg endnu en gang bare sige tak til forslagsstillerne for at tage initiativ til en drøftelse af, hvordan vi bedst kan sikre borgernes tryghed i lokalområderne, for det er en diskussion, som både er relevant og vigtig. Tak for ordet.

Kl. 12:46

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er foreløbig en enkelt kort bemærkning. Fru Mai Mercado fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 12:46

Mai Mercado (KF):

Det svar er jeg ikke ovenud begejstret for, men jeg er egentlig rimelig tilfreds, al den stund regeringen jo i hvert fald ikke afviser det, fordi de er imod det. Altså, jeg hører mere, at ministeren siger, at man afviser det, fordi man ikke vil lade oppositionen få vedtaget et beslutningsforslag. Og det plejer jo gerne at være sådan, men det har dog større værdi, end hvis man nu bare generelt var helt imod forslaget om at kunne hyre de her vagter.

Ministeren bliver ved med at nævne de kommunale tryghedsvagter, så jeg vil gerne spørge ministeren, om han ikke vil skære det helt ud i pap: Er det her er to helt forskellige ordninger, vi taler om, altså at kommunale tryghedsvagter har ét anvendelsesområde og ét fokus område og de her julevagter og indbrudsvagter har et helt andet fokus og anvendelsesområde?

Kl. 12:47

Formanden (Søren Gade):

Justitsministeren.

Kl. 12:47

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Det sidste kan jeg sådan set bekræfte. Så vil jeg også glæde mig over at kunne kvittere for, at fru Mai Mercado har fået den positive indstilling med i Folketingssalen i dag. For det er korrekt, at regeringen ikke afviser det her beslutningsforslag, fordi vi nødvendigvis er imod selve forslaget. Det er så til gengæld ikke korrekt, at vi afviser det, fordi vi ikke bryder os om, at oppositionen skulle få vedtaget et beslutningsforslag, men det gør vi, fordi vi gerne vil henholde

os til det, der er aftalen med Folketingets partier, nemlig at vi skal evaluere, hvordan det går med den nye ordning med udvidelsen af vagtvirksomhedsloven, som de kommunale tryghedsvagter jo er en del af, både 1 år inde i forsøgsperioden og ved forsøgsperiodens afslutning. Og det var med samme begrundelse, jeg så sent som i forgårs, tror jeg det var, eller også var det dagen før i forgårs, også afviste et andet beslutningsforslag fra SF om en generel revision af vagtvirksomhedsloven.

Kl. 12:48

Formanden (Søren Gade):

Fru Mai Mercado.

Kl. 12:48

Mai Mercado (KF):

Nu havde vi et beslutningsforslag i sidste uge fra SF, som også vedrørte vagtområdet, og der blev man også ved med at ville udskyde det, altså til efter den forsøgsordning på de 3 år, og så kommer det lidt ude i fremtiden, og så behøver man ikke at forholde sig til det nu og her. Men der kommer jo også en forhandling om en ny politiaftale, og det var jo her, at tryghedsvagterne kom ind i en eller anden passus sidst, og der tænker jeg da, at det kan være relevant at få med, fordi det jo lige præcis vil kunne aflaste politiet – altså at ved færre indbrud skal politiet bruge deres ressourcer på andre ting. Er ministeren ikke enig i det?

Kl. 12:49

Formanden (Søren Gade):

Justitsministeren.

Kl. 12:49

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Det kan være, at man kan regne sig frem til den effekt. Jeg tror, at politiet og også politiets ansatte i Politiforbundet traditionelt har været overordentlig skeptiske over for at give meget vide beføjelser til private vagtfirmaer inden for det, der normalvis er politimæssige opgaver. Nu har vi taget et meget stort skridt med ordningen om kommunale tryghedsvagter, og jeg synes, det er fornuftigt, at vi ser, som vi i øvrigt også har aftalt i fællesskab, hvordan den ordning rent faktisk ender med at gå, for det er en betydelig udvidelse af privat vagtvirksomhed i Danmark.

Kl. 12:49

Formanden (Søren Gade):

Hr. Steffen Larsen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 12:49

Steffen Larsen (LA):

Jeg er jo en person, som er vild med det private initiativ. Det er vist ikke nogen hemmelighed. Jeg bemærker jo, at lige nu er det fuldstændig lovligt for to boligejere i et kvarter, hvis de har en schæferhund, at gå rundt ude i det kvarter med den, og hvis de så pågriber en indbrudstyv og kontakter politiet, er det også ganske fortrinligt og ganske fantastisk, at de gør det. Jeg er nærmest overbevist om, at justitsministeren også synes godt om det, når borgere selv griber ind over for uretfærdighed eller dårligdom og forsøger at stoppe det og beder om politiets hjælp til det.

Så den vej rundt tror jeg egentlig, at det er det, som det her forslag egentlig går ud på, nemlig at sige, at så kan man betale nogen for at gå rundt ude i sit kvarter og foretage den her patruljering, i stedet for at man selv nødvendigvis skal gøre det hele tiden. For det er også, når man ikke er hjemme, f.eks. i julen eller i sommerferien, at man ønsker sig, at der kunne være en vagt. Så hvad er egentlig forskellen her? Er det alene det, at der bliver udvekslet penge for den ydelse, der er ministerens problem?

Formanden (Søren Gade):
Justitsministeren.

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Jeg har ikke noget imod, at private virksomheder bliver betalt for at levere alle mulige slags ydelser, men jeg tror, det er ret vigtigt, at vi i udgangspunktet værner om et grundlæggende princip om, at vi har ét politi i Danmark, og at det politi har til opgave at sikre tryghed, fred og ro på enhver offentlig vej overalt. Så kan det godt være, at man kan lave forskellige undtagelser, og at man kan gøre forsøg med at udvide ordningen. Der er jo allerede i dag også mulighed for, at f.eks. DSB kan hyre private vagter. Men jeg tror bare, at man skal træde varsomt, og i og med den varsomhed synes jeg egentlig, at der ligger noget fornuftigt i at afvente og se, hvordan ordningen med de kommunale tryghedsvagter går, før vi yderligere begynder at udvide vagtvirksomhed betydeligt.

Formanden (Søren Gade):
Hr. Steffen Larsen.

Steffen Larsen (LA):

Men en privat vagt har jo ikke flere beføjelser end den her private borger, der går rundt i sit eget kvarter. En vagt har jo ikke de samme magtbeføjelser, som politiet har. En vagt har ikke lov til at bruge sirene og horn, når vedkommende kører rundt i sin bil. En vagt har ikke den samme ret til at bruge kniv eller tåregas eller noget som helst andet. Der er vel stadig en væsentlig forskel på den funktion, politiet har, og den funktion, som vagten har. Ministeren må da også anerkende, at vagten som tryghedsskabende element kan fungere fint, men jo stadig har brug for politiet til at komme og foretage en reel anholdelse eller lignende.

Formanden (Søren Gade):
Justitsministeren.

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Det er fuldstændig korrekt, og lige præcis de pointer husker jeg også var en del af kritikpunkterne for i hvert fald nogle partier i Folketinget, da vi behandlede lovforslaget om de kommunale tryghedsvagter. Jeg tror, det er ret vigtigt, at man bevarer den balance, men som jeg husker drøftelserne her i Folketingssalen, var der partier, der ønskede, at de vagter, der skulle være med til at sikre tryghed lokalt på offentligt tilgængelige steder, skulle have yderligere beføjelser. Det er derfor, jeg synes, det er vigtigt, at vi høster de erfaringer i løbet af den her 3-årige forsøgsperiode, før vi udvider vagtvirksomheden betragteligt.

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, og vi siger tak til justitsministeren. Vi starter nu på ordførerrækken, og den første ordfører, jeg byder velkommen til, er fru Maria Durhuus fra Socialdemokratiet.

(Ordfører)

Maria Durhuus (S):

Tak for ordet. Jeg kan starte med at erklære mig enig med forslagsstillerne i, at vi ikke skal acceptere, at der stadig er høje tal for

Kl. 12:50 indbrudstyveri i Danmark. Men jeg kan følge op med at sige, at vi i Socialdemokratiet ikke kan støtte forslaget, og det begrundes jeg selvfølgelig lidt her.

Kl. 12:50 Vi er et trygt og velstående land, hvor vi passer på og har tillid til hinanden. Der er desværre nogle, der ikke kan finde ud af, hvad der er dit og mit. Og det er rigtig ubehageligt at komme hjem og finde ud af, at nogle har været ens hjem igennem, mens man var væk, og har stjålet ens ting. Den type kriminalitet, som rammer vores hverdag og vores hjem og skaber utryghed, skal ikke bagatelliseres, for al kriminalitet har betydning.

Derfor er der også på det seneste sat en række initiativer i gang for at sætte ind over for indbrud. Regeringen er kommet med et udspil med en række tiltag, som skal sikre en tryggere hverdag. Og der er sat gang i en forsøgsordning med kommunale tryghedsvagter. Med den ordning kan en kommune nu beslutte at hyre tryghedsvagter, som kan supplere politiets arbejde med at sikre vores alle sammens tryghed inden for nogle bestemte rammer, som vi har sat her i Folketinget.

Kl. 12:51 Nu er vi så fremme ved, hvorfor vi ikke kan støtte dette konkrete forslag. Ansvaret for at sikre trygheden og sikkerheden i vores hverdag har vi givet til vores dygtige politi. De skal sørge for, at folk overholder vores lovgivning, og vi har givet dem magtbeføjelserne til det. Det skal være den absolutte hovedregel. Vi har forsøgsordningen med tryghedsvagterne, som skal ud at virke, så vi synes ikke, at det er det rette tidspunkt at udvide det eksisterende eller sætte gang i endnu en ordning, hvor vi giver nye beføjelser til andre.

Kl. 12:51 Men vi vil i Socialdemokratiet altid gerne drøfte, hvordan vi sikrer danskernes tryghed, også på den helt nære klinge i hverdagen. Så jeg vil gerne takke forslagsstillerne for at bringe det på banen og sige tak for ordet.

Kl. 12:55

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er foreløbig en enkelt kort bemærkning fra fru Mai Mercado fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 12:55

Mai Mercado (KF):

Jeg vil blot spørge Socialdemokratiets ordfører til det, justitsministeren sagde, nemlig at politiet ikke er så vilde med det her forslag. Og det er jo rigtigt, fordi de jo mener, at det er en politiopgave at tage ud og ligesom sikre sig, at der ikke bliver begået indbrud. Men helt ærligt: Virkeligheden er jo også, at politiet i dag ikke bruger de ressourcer, som skal til for særlig i nogle villakvarterer at undgå, at der bliver begået indbrud.

Så derfor vil det jo være en hjælp til politiet, hvis det er, at man i nogle områder kan sikre sig med indbrudsvagter, således at der bliver begået mindre kriminalitet. Vi kan se, at nabohjælp virker. Vi kan se, at alarmsystemer virker. Og der er ingen tvivl om, at hvis man har et ekstra sæt øjne og ører, vil det også virke.

Så jeg håber egentlig bare, at Socialdemokratiet ikke hænger sin hat på det, som politiet siger, for der er for os ingen tvivl om, at det vil bidrage til mindre kriminalitet, hvis det er, at man får julevagter eller indbrudsvagter.

Kl. 12:56

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 12:56

Maria Durhuus (S):

Det er sjældent, at jeg som socialdemokrat hænger min hat på noget. Jeg vil dog gerne have lov at sige, at jeg mener, at vi skal starte med det første, ordføreren sagde, og det er, at vi måske skal sætte os ned og snakke om, hvorfor politiet ikke har ressourcer til det. Hvorfor

har politiet ikke ressourcer til at dække op, hvor der er mulighed for indbrud, eller til at respondere hurtigt på en anmeldelse af et indbrud? Det er jo også, fordi der igennem en årrække har været en tendens til, at vi skulle effektivisere, modernisere, eller hvad det hed, altså hvor vi i hvert fald har skåret en hel del ned og omlagt ret meget af politiet til at skulle være måltal, ud fra hvad vi som politikere og ledelse synes der var vigtigt at prioritere.

Så måske skal vi sætte os ned sammen og os se på, hvad det er, vi prioriterer, som giver tryghed ude i hverdagen – ud fra at politiet også kan besidde noget viden og have nogle indsatser, som vi normalt ikke kender til som almene borgere eller vagtfirmaer.

Kl. 12:57

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Maria Durhuus fra Socialdemokratiet. Jeg byder nu velkommen til hr. Hans Christian Schmidt fra Venstre.

Kl. 12:57

(Ordfører)

Hans Christian Schmidt (V):

Tak til forslagsstillerne for at fremsætte et ganske relevant forslag. I Venstre er vi i den grad optaget af tryghed. Den seneste tryghedsundersøgelse viser jo imidlertid, at der specielt i boligforeninger er mere utryghed, og det skal vi nødvendigvis adressere. I den forbindelse bemærkes det, at der i dag intet er til hinder for, som også andre har nævnt, at boligforeninger og for så vidt også grundejerforeninger kan hyre vagter til at patruljere på eget område, hvorimod det på offentlige områder er politiet, der som udgangspunkt patruljerer, med undtagelse af de kommende kommunale tryghedsvagter og vagter på stationer som korrekt nævnt i forslaget. Men kan private vagtværn så ikke overtage også de offentlige områder, herunder de tilstødende områder, og måske på længere sigt også andre områder? Jeg ved godt, at vi nu indfører kommunale tryghedsvagter og har givet adgang til vagter på stationer, men herudover må vi sige, at på offentlige områder, som det er nu, er det politiets opgave. Kan politiet så ikke klare opgaven, må vi se på politiets forhold.

Tryghedsundersøgelsen, altså den, der lige er offentliggjort af Justitsministeriet, viser, som jeg sagde indledningsvis, at utrygheden er markant større i de større boligforeninger. Derfor vil Venstre gå til de kommende politiforhandlinger om politiets prioriteter i de kommende 4 år med et ønske om øget patruljering i områder med stor utryghed og mange indbrud, herunder visse boligområder og grundejerforeningsområder. Om den øgede patruljering skal forankres i et lokalt etableret politikontor, må være op til en politifaglig vurdering.

Derfor kommer forslaget til at få en mild afvisning fra Venstre. Vi må se på situationen under de kommende politiforhandlinger, og vi må se på eventuelle ændringer, når de kommunale tryghedsvagter er kommet i gang. Kan vi ikke skaffe fornøden tryghed i udsatte områder, må vi vende os til andre muligheder, og her kunne forslaget om udvidelse af lov om vagtvirksomhed være en mulighed. Tak for ordet.

Kl. 13:00

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er foreløbig en enkelt kort bemærkning. Fru Mai Mercado fra Det Konservative Folkeparti, værsgo.

Kl. 13:00

Mai Mercado (KF):

Mange tak for den positive tale. Jeg tænker også, at det her er noget, som sådan holdningsmæssigt, altså i den politiske dna, ligger godt inden for skiven. Derfor kunne jeg jo bare have et håb om, at når vi på et tidspunkt skal forhandle politiaftale, kunne Venstre

sammen med Det Konservative Folkeparti have det her forslag med ind, således at det altså ikke skal vente 3 år, som ministeren siger, men at man tidligere kan få lavet en ordning, hvor man giver boligforeninger og grundejerforeninger mulighed for at kunne hyre indbrudsvagter.

Kl. 13:00

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 13:00

Hans Christian Schmidt (V):

Jeg synes, man skal vente og se, hvad der sker under politiforhandlingerne. Altså, vi har ikke noget religiøst omkring det, for vi synes, det er vigtigt, og vi synes også, det er vigtigt, at vi siger til politiet, at der altså skal patruljeres mere der, hvor der er utryghed. Og som jeg sagde her til sidst, og jeg må hellere læse det op igen, for så er jeg sikker på, at jeg har sagt præcis det samme:

»Kan vi ikke skaffe fornøden tryghed i udsatte områder, må vi vende os til andre muligheder, og her kunne forslaget om udvidelse af lov om vagtvirksomhed være en mulighed.«

Så det er det, vi mener.

Kl. 13:01

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Hans Christian Schmidt fra Venstre. Jeg byder nu velkommen til fru Betina Kastbjerg fra Danmarksdemokraterne.

Kl. 13:01

(Ordfører)

Betina Kastbjerg (DD):

Tak for det, og tak til De Konservative for at invitere os med til at være medforslagsstillere på det her forslag. Som nævnt i forslaget er indbrudstallet i Danmark stadig væk ret højt, når vi sammenligner os med Norge og Tyskland. Antallet af indbrud, hvor der rejses sigtelse, er meget lavt. Kun i under 10 pct. af alle indbrud bliver der rejst sigtelse.

I dag kan et vagtfirma ikke udøve vagtvirksomhed i det offentlige rum. Derfor foreslår vi med det her, at vi ændrer i loven, så det fremadrettet kan være muligt for en bolig- eller en grundejerforening at ansætte indbrudsvagter. Det kunne være f.eks. hen over julen, som også hr. Steffen Larsen nævnte, eller hen over en sommerferie, hvor der er rigtig mange, der er bortrejst. Det kunne afskrække eventuelle indbrudstyre, at der med jævne mellemrum patruljerer vagter i et område. Det vil i hvert fald gøre det lidt mere besværligt at være indbrudstyre.

Der er tidligere også blevet justeret i lov om vagtvirksomhed. F.eks. kan vagter nu assistere ved grænsekontrol, og her den 1. maj trådte også forsøgsordningen i kraft med de kommunale tryghedsvagter, som også justitsministeren nævnte. Derfor synes vi, det kunne være en god idé at udvide formålet i loven om vagtvirksomhed, så de her private vagtfirmaer også kan bidrage til at skabe tryghed i private boligområder eller i industriområder, hvor der kan være flere virksomheder, der går sammen. De her vagter skal på ingen måde overtage politiets opgaver, men de skal være med til at skabe tryghed ved deres tilstedeværelse og om nødvendigt tilkalde politiet. Så i Danmarksdemokraterne synes vi jo selvfølgelig, det her forslag er ret godt, og vi støtter det selvfølgelig.

Kl. 13:03

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger. Vi siger tak til fru Betina Kastbjerg fra Danmarksdemokraterne. Jeg byder nu velkommen til fru Kirsten Normann Andersen fra Socialistisk Folkeparti.

- (Ordfører)
- Kirsten Normann Andersen (SF):**
Mange tak for det, og tak til Konservative, Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance og Dansk Folkeparti for at fremsætte forslaget her. Vi har jævnlige haft spørgsmålet om vagtvirksomhed oppe, og i dag behandler vi så et forslag fra en række blå partier, som skal give adgang til, at bolig- og grundejerforeninger kan hyre private indbrudsvagter.
- Da vi i sin tid behandlede L 170 om en forsøgsordning om kommunale tryghedsvagter, redegjorde vores retsordfører for vores generelle tilgang til spørgsmålet, og den er sådan set uforandret. Vi mener grundlæggende, at det er politiets opgave at sikre tryghed og orden på offentlige gader, torve, pladser og i boligområder rundt omkring i landet. Det er en udbredt accepteret norm i samfundet, at det er sådan, og at politiet vækker den grundlæggende tillid og besidder den dygtighed, som gør, at de kan håndtere situationer og sager godt. Hvis der sådan grundlæggende skal ændres på det, skal vi træde varsomt. Vi vil til gengæld gerne se på muligheden i forhold til industrikvarterer. Her er der store værdier, men meget få mennesker, der har deres naturlige gang efter fabrikens åbningstid eller i weekenderne.
- I øvrigt er det faktisk ikke mere end 2-3 uger siden, at forsøgsordningen med kommunale tryghedsvagter trådte i kraft. Vagterne er et supplement til politiets arbejde med at opretholde ro og orden i det offentlige rum, og de vil kunne sættes ind i områder, hvor borgerne oplever en særlig utryghed. De vil også kunne sættes ind på stationsområder eller i boligområder, hvor der er særlig risiko for indbrud. Tryghedsvagterne vil både kunne dokumentere forstyrrelser af den offentlige orden eller andre lovovertrædelser og overdrage relevant materiale til brug for politiets efterforskning, ligesom de i det hele taget kan virke tryghedsskabende i det offentlige rum. Forsøgsordningen, som vi vedtog i forbindelse med L 170, skal indtil videre køre i 3 år, og den skal sikre borgernær tryghed, hvilket også er det, som forslagsstillerne her efterspørger.
- Vi tænker i SF, at det kan give god mening at indhente erfaringer med den nye ordning, inden vi sætter nye skibe i søen. Til gengæld vil det være fint at få nedsat en arbejdsgruppe i øvrigt, som kigger på reguleringen af området, al den stund at den lovgivning, vi har i dag, er 37 år gammel, og den trænger måske til at blive gået igennem. Men med det sagt vil jeg meddele, at SF ikke støtter forslaget.
- Kl. 13:06
- Formanden (Søren Gade):**
Tak for det. Der er foreløbig en enkelt kort bemærkning fra hr. Steffen Larsen, Liberal Alliance. Værsgo.
- Kl. 13:06
- Steffen Larsen (LA):**
Tak. Jeg skal lige forstå det korrekt. SF's ordfører siger, at man gerne vil se på, om ordningen kunne laves for industrikvarterer, men ikke for boligkvarterer, altså at man gerne vil se på, om man kan beskytte storkapitalens kapitalapparat, men at man egentlig ikke vil kigge på, om man kan beskytte private borgers private ejendom og deres hjem og tryghed. Det giver for mig at se ikke sådan særlig meget mening, hvis jeg skal være helt ærlig, og det lyder jo nærmest ikke som et folkesocialistisk synspunkt, altså at det er storkapitalens kapitalapparat, der skal have lov til at få den beskyttelse.
- Nu har jeg jo arbejdet meget i industrikvarterer i mit liv, og jeg kan derudover afsløre, at de fleste industrivirksomheder har råd til at hyre en vagt til at patruljere på deres ejendom, og at de også i høj grad gør det. Særlig hvis de har en byggeplads eller de er i gang med et eller andet større konstruktionsarbejde, har de altid en vagt på, særlig med en hund, hvis de kan komme af sted med det. Så jeg
- Kl. 13:03 synes, det virker lidt besynderligt, at det er det, man vælger at sige at man godt kunne finde på at beskytte.
- Kl. 13:07
- Formanden (Søren Gade):**
Ordføreren.
- Kl. 13:07
- Kirsten Normann Andersen (SF):**
Men det er præcis også pointen, at vi allerede har erfaringer på de områder. Det har vi ikke, når det handler om boligområder, og det er da ærlig talt lidt af en glidebane, at vi som private borgere med det her forslag risikerer selv at skulle til at finansiere private vagtordninger. Men det er jo en samfundsopgave at sørge for, at det er trygt og godt i alle områder af landet, altså ligesom det med L 170 jo i virkeligheden også handlede om, at man så prøver med nogle kommunale tryghedsvagter. Og det kunne måske godt give mening at lade den aftale blive prøvet af først.
- Kl. 13:07
- Formanden (Søren Gade):**
Hr. Steffen Larsen.
- Kl. 13:07
- Steffen Larsen (LA):**
Jo, det er jeg jo som sådan med på, og jeg er også stor tilhænger af, at man her skal være påpasselig med, hvordan man svinger taktstokken, men her taler vi jo om vagter, altså om private borgere, der ikke har flere beføjelser end hverken dig eller mig eller alle mulige andre, når vi går rundt på gaden. De kan i værste fald foretage en civil anholdelse eller kontakte politiet, hvis de ser noget mistænkeligt, og det er jo sådan set det, vi her taler om, altså nogle mennesker, der kan gå rundt, og som eventuelt kan lyse med en lommelygte, når der i et villakvarter lige pludselig holder en varevogn med tre fyre med masker på. Det kunne da være rart at få den tryghed til borgerne, og det synes jeg da sådan set også at man skal give dem muligheden for.
- Kl. 13:08
- Formanden (Søren Gade):**
Ordføreren.
- Kl. 13:08
- Kirsten Normann Andersen (SF):**
Ja, det lyder jo næsten ligesom nabohjælp hjemme på min vej, og vi er også tilhængere af, at vi hjælpes ad med at holde øje med vores boligområde, hvor der jo heldigvis også er mennesker det meste af tiden. Men vi mener grundlæggende – og det er jo så forskellen på Liberal Alliance og SF – at det er en offentlig opgave at sørge for god ro og orden både i nabokvarteret og også i bybilledet i almindelighed.
- Kl. 13:08
- Formanden (Søren Gade):**
Fru Betina Kastbjerg fra Danmarksdemokraterne.
- Kl. 13:09
- Betina Kastbjerg (DD):**
Så ordføreren synes, det er rigtig godt med nabohjælp, der kan kontakte politiet og få dem tilkaldt, hvis man ser noget mistænkeligt, men at det, når det er et vagtfirma, der modtager penge for det, så ikke duer, at vi skal skabe tryghed i boligkvartererne?
- Kl. 13:09
- Formanden (Søren Gade):**
Ordføreren.

- Kl. 13:09
Kirsten Normann Andersen (SF):
Hvis det var i min grundejerforening, man pludselig var nødt til at skulle hyre vagter, så ville det jo, kan man sige, også få en betydning for boligpriserne. Jeg synes, det er skævt, hvis det er sådan, at vi som private borgere bliver nødt til at skulle finansiere noget, som jeg grundlæggende mener er en offentlig opgave, og det er en offentlig opgave at sørge for ro og tryghed i nabolaget og også i bybilledet i almindelighed. Derfor synes jeg også, at det er fint at henvise til L 170. Altså, det er en ny ordning, som vi lige har sat i gang, og hvor vi ligesom har en mulighed for at prøve det af, før vi efterfølgende tager initiativ til nye tiltag. Men som jeg også sagde i ordførertalen, giver det jo også mening at prøve at evaluere de ordninger med vagtværn, vi har i dag, og så se på, hvordan det eventuelt kunne se ud efterfølgende.
- Kl. 13:10
Formanden (Søren Gade):
Fru Betina Kastbjerg.
- Betina Kastbjerg (DD):**
Jeg vil faktisk bare gerne lige høre ordføreren, hvad argumentationen er for, at jeg gerne må hyre en privat vagt, at min nabo gerne må hyre en privat vagt, og at min genbo og alle mine andre naboer gerne må hyre deres egen vagt, men at vi ikke må slå os sammen og hyre en vagt, der kunne patruljere i vores område. Hvad er argumentationen for, at vi godt må gøre det hver især, men at vi ikke må gøre det samlet?
- Kl. 13:10
Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.
- Kirsten Normann Andersen (SF):**
Det er jo ikke et spørgsmål om, om man må eller man ikke må, men det er et spørgsmål om holdninger til, hvem det er, der har den slags opgaver, og det mener vi at politiet har. For det er dem, der har kompetencerne, det er dem, der har en viden, og det er dem, som borgerne i øvrigt også har tillid til, og det er en offentlig opgave at sørge for god ro og orden i gadebilledet i almindelighed. Derfor foretrækker vi også, at det er sådan, vi løser opgaven her.
- Kl. 13:10
Formanden (Søren Gade):
Hr. Mikkel Bjørn, Dansk Folkeparti.
- Mikkel Bjørn (DF):**
Tak for det. SF's ordfører siger, at det ikke er et spørgsmål om, om man må eller man ikke må. Men det er det jo. For det er i dag ikke muligt at gøre det, som fru Betina Kastbjerg spørger ind til, nemlig at man i et boligområde slår sig sammen med henblik på at kontrollere. Så kan man som SF'er godt have nogle idealistiske ambitioner om, at det burde politiet varetage, og at der bare burde være politi, der kørte rundt over det hele, og som patruljerede i hele Danmark, og at der så bare var tryghed alle steder. Det er bare ikke den virkelighed, mange borgere lever i i dag, og det er jo så der, hvor SF sætter foden ned, altså hvor SF, når der ikke er nogen andre, der vil tage initiativ til at skabe tryghed i et boligområde, og der så er nogle borgere, der gerne selv vil tage initiativ til at skabe tryghed i deres eget boligområde, så vil forhindre dem i at gøre det.
Det er da fuldstændig at vende det på hovedet, selv om man siger, at det da godt kan være, at det ideelt set er politiet, der skal varetage
- de her opgaver, og at man gerne vil støtte op om, at de i højere grad skal gøre det, og sikre ressourcer til det. Men hvorfor forhindre borgerne i at selv at gøre det, hvis de gerne vil?
- Kl. 13:11
Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.
- Kl. 13:11
Kirsten Normann Andersen (SF):
Om man må det eller man ikke må det, er jo et spørgsmål om, hvad vi beslutter herindefra, og der giver jeg udtryk for, hvad SF's holdning her er, og SF's holdning er, at det at sørge for god ro og orden i gadebilledet og det at holde øje med, at folk opfører sig ordentligt og den slags, er en politiopgave. Vi synes, at det er en offentlig opgave at tage sig af det, at man kan være tryk i området.
Så har vi lige givet kommunerne nogle muligheder for at etablere kommunale tryghedsværn, og det synes vi er et godt bidrag til det, men det er stadig væk inden for en ramme, hvor vi er enige om, hvordan vi sikrer uddannelse, og hvordan vi håndterer opgaverne i dagligdagen. Så vores holdning er, at det her er en offentlig opgave, og det vil vi gerne fastholde.
- Kl. 13:12
Formanden (Søren Gade):
Hr. Mikkel Bjørn.
- Kl. 13:12
Mikkel Bjørn (DF):
Ja, og det vil det jo fortsætte med at være en offentlig opgave, hvis det her forslag bliver vedtaget. Men det ændrer jo bare ikke på, at vi ikke lever i en eller anden utopi, hvor vi har uendelige ressourcer og uendelig meget politi, hvor politiet bare er alle steder på alle tidspunkter, og at de kan kontrollere alt.
Det her handler jo grundlæggende om, at SF gerne vil forhindre borgere i at sikre tryghed og sikkerhed i deres eget boligområde, eksempelvis mens de er på ferie, og det undrer mig bare. For jeg tror, der er mange borgere derude, der sidder og tænker, om SF ikke er et parti, der går op i deres tryghed og sikkerhed i deres eget land.
- Kl. 13:13
Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.
- Kl. 13:13
Kirsten Normann Andersen (SF):
SF er præcis et parti, som går op i borgernes tryghed og sikkerhed i deres eget land, og jeg går også op i, at selv de borgere, der har råd til at hyre et vagtværn, har en lige så stor ret til, at det er den offentlige sektor, at det er politiet, og at det er kommunerne, der sikrer tryghed i deres områder, som de borgere, som eventuelt ikke har de muligheder.
- Kl. 13:13
Formanden (Søren Gade):
Fru Mai Mercado, Det Konservative Folkeparti.
- Kl. 13:13
Mai Mercado (KF):
Ordføreren siger, at det kun er politiet, som kan skabe tryghed, og at det kun er dem, som bør have den opgave. Men så må jeg bare minde om, at der jo også er noget, der hedder Natteravnene, som jo patruljerer med veste i gaden om aftenen og passer på de unge og har som deres primære formål at skabe tryghed. Hvorfor har vi så overhovedet Natteravnene, hvis ikke det lige præcis er for at sikre

unge mennesker? Og hvorfor er det mere legitimt, at der passes på unge mennesker, end at man hyrer en vagt til at passe på folks huse?

Kl. 13:14

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 13:14

Kirsten Normann Andersen (SF):

Nu er Natteravnene jo et skønt civilsamfundsinitiativ, som jeg tror i øvrigt opstod, mens mine egne unge var meget unge, og som jo først og fremmest er beregnet til at passe på vores unge i nattelivet på alle mulige måder, også når de får drukket for meget og alt mulig andet, som vi gerne vil prøve at beskytte dem imod, og det er jo ikke det samme som at hyre et professionelt vagtværn til at patruljere i et boligområde – det er der, jeg synes der er forskel.

Så synes jeg, at det her forslag, som vi allerede har lavet omkring kommunale tryghedsvagter, er interessant at prøve af først. Og så er jeg bare af den opfattelse, at der skal være lige muligheder for borgere, uanset om de har råd til at hyre vagtværn eller ej, og at vi kan regne med, at det er det offentliges opgave at sørge for god ro og orden i gadebilledet.

Kl. 13:15

Formanden (Søren Gade):
Fru Mai Mercado.

Kl. 13:15

Mai Mercado (KF):

Men argumentationen holder jo ikke, for ordføreren siger, at det kun er politiet, der kan skabe tryghed. Der er både Natteravnene, men jo også vagter, som patruljerer eksempelvis i et storcenter eller på markeder og festivaler, hvor der jo også er vagter. Så det er jo lige præcis også overladt til vagterne at skabe tryghed – så de findes jo allerede i dag. Man har bare ikke som – hvad kan man sige – husejer mulighed for i et indbrudsplaget kvarter at hyre en indbrudsvagt, hvis jeg selv må sige det.

Kl. 13:15

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 13:15

Kirsten Normann Andersen (SF):

Der er rigtig mange andre end politiet, der kan skabe tryghed sådan mere generelt. Her taler vi bare om opgaven at patruljere i forhold til private borgere, der er bekymrede for, at ting ikke foregår, som de skal, i deres område. Der holder vi fast i, at det er politiet, der har opgaven i forhold til det, og det er rigtig interessant at prøve det her forslag om kommunale tryghedsvagter af også.

Kl. 13:16

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi siger tak til fru Kirsten Normann Andersen fra Socialistisk Folkeparti. Og jeg byder nu velkommen til hr. Steffen Larsen fra Liberal Alliance.

Kl. 13:16

(Ordfører)

Steffen Larsen (LA):

Mange tak, hr. formand. Sådan som lovgivningen er indrettet lige nu, må en vagt ikke patruljere fra ejendom til ejendom ude i et parcelhuskvarter, men alene inde på en enkelt ejendom, hvorefter han så skal forsvinde derfra igen, og så kan han jo komme tilbage senere. Men lovgivningen er altså indrettet, således at vagter, der kunne sørge for sikkerhed og tryghed ude i vores villa- og parcelhuskvarterer,

der er plaget af indbrud, ikke må køre rundt og foretage en sådan patruljering. Det er forbeholdt politiet at lave den tryghedsskabende patruljering. Og det er en klar hindring af borgernes mulighed for at øge sikkerheden omkring deres hjem, særlig i de områder, som jo er plaget af indbrud, men som på samme tid oplever, at politiet ikke nødvendigvis kan afsætte ressourcerne til opklaring og patruljering.

Under min families egen boligjagt for få år tilbage så vi da også på indbrudstatistikken, da vi skulle overveje, hvor vi skulle købe bolig, og vi måtte sande, at nord for København var der forfærdelig mange indbrud i villa- og parcelhuskvartererne.

Når en kommune har indbrud i over 1,6 pct. af sine boliger om året, er det faktisk en ret voldsom statistik. 1,6 pct. lyder måske ikke af meget, men man skal jo sætte det op over en 20-årig periode, og med den periode bliver det pludselig til en relativt stor sandsynlighed for, at man kan blive udsat for en forbrydelse. Og det er jo en forbrydelse at få ens husfred krænket, ens ejendom gennemrodet, ens børns legetøj og sager smidt rundt på gulvet – ikke i leg, men i ligeegyldig grådighed – og den følelse, disse boligejere har, af tab af kontrol, sikkerhed og tryghed i deres eget hjem, er et tab af frihed, som ikke er nogen forundt i dette samfund.

Derfor ville det da være indlysende, at vi tillader vagter, der kan være med til at sikre trygheden, når politiet jo også er presset af andre opgaver. Det her er altså ikke en kritik af politiet eller af politiets indsats; det her er simpelt hen et spørgsmål om at tillade flere ressourcer, der kan bruges på at begrænse kriminalitet og forebygge kriminalitet i vores samfund.

Og lad os da bare løbe statistikken fra 2022 igennem, når det kommer til de kommuner med flest indbrud pr. bolig – kommuner, hvor borgerne vil være godt tjent med at få denne mulighed. I Hørsholm Kommune var der 16,9 indbrud pr. 1.000 boliger; i Rudersdal Kommune var der 15 indbrud pr. 1.000 boliger; i Greve Kommune var der 13,3 indbrud pr. 1.000 boliger; i Gentofte Kommune var der 12,8 indbrud pr. 1.000 boliger; i Solrød Kommune var der 12,3 indbrud pr. 1.000 boliger; i Allerød kommune var der 11,3 indbrud pr. 1.000 boliger, og listen fortsatte derned. Det er jo forstemmende tal, og det bør mane til eftertanke.

Med det her forslag vil Folketinget altså pålægge regeringen inden udgangen af 2024 at fremsætte lovforslag, der giver adgang til, at bolig- og grundejerforeninger og lignende kan hyre indbrudsvagter, der holder øje med, at der ikke begås indbrud i et område, og som altså kan tilkalde politiet, hvis det måtte blive nødvendigt. Det er præventivt, det øger trygheden, og det styrker vores samfunds modstand mod kriminelle elementer, og i Liberal Alliance er vi glade for at være medforslagsstillere.

Så kan vi jo lige nævne en enkelt ting, og det er, at når man siger, at det her skal være forbeholdt f.eks. industriområder og lignende, så er det jo de borgere, som har trygheden i hjemmet, man frarøver muligheden, i stedet for at sige, at det da burde være forbeholdt alle steder, hvor vi gerne vil øge trygheden. Og det er jo som sagt ikke i konkurrence, men i samarbejde med politiet, at det her skal ses. Tak for ordet.

Kl. 13:19

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger. Vi siger tak til hr. Steffen Larsen fra Liberal Alliance. Jeg byder nu velkommen til hr. Lars Arne Christensen fra Moderaterne.

Kl. 13:20

(Ordfører)

Lars Arne Christensen (M):

Tak for ordet, formand, og tak til forslagsstillerne for dette forslag, som sætter fokus på borgernes tryghed i lokalområdet. I Moderaterne synes vi sådan set, at beslutningsforslaget indeholder rigtig mange

gode elementer. Vi deler til fulde intentionen bag forslaget om at forebygge indbrud og sikre borgernes tryghed.

Som det tidligere er blevet nævnt, er antallet indbrud faldet i de senere år, hvilket er positivt. Det tror jeg personligt skyldes en øget indsats i forhold til bl.a. nabohjælp, for rigtig mange danskere er gode til at hjælpe hinanden, og det skal de endelig fortsætte med. På trods af den faldende indbrudskurve skal vi fortsætte den forebyggende indsats, for som foreningen Bo Trygt siger, er der potentiale til at nedbringe antallet af indbrud endnu mere.

I Moderaterne ser vi frem til at se de positive effekter af regeringens udspil »Sammen om en Tryggere Hverdag«, der sætter hårdere ind over for indbrudstyveri. Et af initiativerne er udvikling af et digitalt register over stjålne genstande, som vil gøre det nemmere for den almene dansker at styre uden om hælervarer. Samtidig mindskes det økonomiske incitament til at begå indbrud, og hæleriet af stjålne varer begrænses. Det har alt sammen til formål at mindske indbrud.

Det samme formål lader til at ligge bag dette forslag, hvor vagtvirksomheder fremover skal kunne udøve vagtvirksomhed på offentlige veje. Som udgangspunkt er vi i Moderaterne positive omkring at give adgang til, at vagter kan hjælpe politiet med at sikre ro og orden på offentlige steder. Derfor stemte vi også for forsøgsordningen med kommunale tryghedsvagter, som her for nylig trådte i kraft. Men i Moderaterne vil vi også rigtig gerne se erfaringerne og tilbagemeldingerne fra ordningerne, før vi sætter et nyt projekt og giver vagtvirksomhederne politiets opgaver. For det er netop politiets opgaver og opretholde ro og orden i det offentlige rum, og hvis vi skal ændre på det, skal det gøres forsigtigt og velovervejet.

Derfor bakker vi i Moderaterne op om, at vi får indsamlet erfaringer fra alle de relevante aktører og på den baggrund med evidens og erfaringer får vurderet, om ordningen om kommunale tryghedsvagter fungerer efter hensigten, og hvilke problemer der eventuelt måtte være. Vi er bestemt ikke afvisende over for at se på en udvidelse af ordningen med hensyn til private tryghedsvagter, hvis vi skal kalde det sådan, og vi ser frem til at få noget evidens på området, så for nuværende støtter vi ikke forslaget. tak for ordet.

Kl. 13:22

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Lars Arne Christensen fra Moderaterne. Jeg byder nu velkommen til fru Rosa Lund fra Enhedslisten.

Kl. 13:22

(Ordfører)

Rosa Lund (EL):

Tak for det. Lidt i tråd med det forslag, vi lige har behandlet, går det her forslag ud på at privatisere en opgave, som er statens, nemlig at privatisere en politiopgave, for det er jo politiets opgave at forebygge, forhindre og opklare indbrud. Vi har store problemer med indbrud i Danmark, det er der ikke nogen tvivl om, og desværre har der ikke været tilstrækkeligt med ressourcer til at opklare særlig mange af de tusindvis af indbrud, der blev begået særlig sidste år, men også de sidste par år.

Som jeg sagde under den forrige behandling, løser vi ikke problemerne med manglende ressourcer hos det offentlige ved at privatisere det. Det her forslag vil i praksis give private vagtværn en politimæssig opgave, som de rigeste i samfundet så kan tilkøbe. Og hvad så med dem, som ikke kan købe sig til den her løsning?

Der er ikke noget, vi støtter i Enhedslisten, ligesom muligheden for at kommuner kan anvende private vagtværn heller ikke var noget, vi var begejstrede for, da vi i sin tid forhandlede politiaftalen. Men som I alle sammen inde i den her sal ved, er det sådan med store aftaler, at man må indgå kompromiser, og det gjorde vi i Enhedslisten, fordi vi syntes, at der var så mange andre ting i den aftale, som var gode. Men det her med de private vagtværn var

bestemt ikke noget, som vi støttede op om – hverken dengang eller nu.

I praksis vil det kun være velhavende kvarterer, der har råd til at hyre de her vagtværn, og så vil det da muligvis forebygge indbrud på Strandvejen, når tyvene må rykke til andre områder, hvor der ikke er råd til vagter, men så har vi jo bare rykket problemet fra de mennesker, der stemmer på Konservative, og direkte over til Enhedslistens vælgere, og det løser jo ikke rigtig noget for hverken Konservative eller Enhedslisten. Men det er sådan set lige meget, hvis vælgere det handler om, for pointen er, at det skal være sådan, at vores politi har ressourcer nok og er stærke nok til at løse den her opgave i hele Danmark, og det her forslag vil give en skævvridning.

Hvis De Konservative mener, at der er behov for en skærpet indsats mod indbrud, så vil jeg rigtig gerne være med til at diskutere, hvordan vi finder midler og ressourcer til, at opgaven kan blive løst – så vi kan få flere politibetjente, flere efterforskere, og så vi kan få et politi, som har ressourcer til at rykke ud med det samme, der bliver ringet op om et indbrud. For vi er jo udmærket godt klar over alle sammen, at det er det, der er problemet i dag, altså at der ikke er ressourcer nok. Det her er så ét forslag til, hvordan man løser det ressourcemæssige problem, og det har jeg sådan set respekt for, men det er nok ikke nogen hemmelighed, at Enhedslisten står ideologisk et andet sted end partierne bag det her beslutningsforslag.

Vi kan ikke støtte forslaget, fordi det vil skabe en skævvridning, i forhold til hvem der kan få hjælp, men særlig ikke, fordi det vil være et retssikkerhedsmæssigt problem, hvis vi pludselig tager opgaven væk fra politiet og lægger den over på private hænder. Det vil vi ikke være med til i Enhedslisten, og derfor støtter vi ikke beslutningsforslaget. Hvis jeg kender forslagsstillerne ret, var det heller ikke hos Enhedslisten, at man havde regnet med at hente sin opbakning. Tak for ordet.

Kl. 13:26

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Mikkel Bjørn, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:26

Mikkel Bjørn (DF):

Tak for det. Vi hører fra Enhedslisten, at det er privatisering af en opgave, der er offentlig, men det er simpelt hen ikke rigtigt. Altså, der er ikke nogen opgave her, der bliver privatiseret. Tværtimod handler det bare om at give borgerne mulighed for at benytte sig af en ekstra tilkøbsydelse, hvis de vil det. Vi hørte det også fra SF, altså det her med, at man ikke vil tillade det, fordi det er en offentlig opgave.

Men det svarer jo lidt til, at en syg person ringer efter en ambulance og får at vide, at ambulancen ikke kan komme før om en times tid. Så siger personen: Nej, ved du hvad, jeg tager sgu en taxa. Og så siger Enhedslisten og SF: Uha, nej, det må du ikke, for det er en offentlig opgave. Konsekvensen af den logik er bare, at personen ikke kommer på hospitalet. Altså, det giver jo ikke mening.

Ja, det er en offentlig opgave, og ja, vi skal gøre mere, for at det offentlige løfter den opgave tilstrækkeligt. Men hvorfor forhindre borgerne i at benytte sig af de muligheder, der nu engang er? Det forstår jeg ikke.

Kl. 13:27

Formanden (Søren Gade):

Jeg kommer lige med en venlig henstilling om, at vi ikke bruger bandeord i Folketingssalen.

Så får ordføreren ordet. Værsgo.

Kl. 13:27

Kl. 13:30

Rosa Lund (EL):

Tak. Jeg kan jo af gode grunde ikke tale på vegne af SF, men jeg kan da sige, at vi i Enhedslisten ikke siger: Nej, du må ikke tage en taxa. Vi siger i Enhedslisten: Så må vi jo sikre, at der er ressourcer til, at ambulancen faktisk kan komme. Det er jo det, der er hele humlen her. Hvem er det, der skal løse den her opgave? Hvordan er det, vi sikrer, at der lige i relation til det her beslutningsforslag faktisk er ressourcer i politiet til, at det her bliver løst, så det ikke er nødvendigt at have private vagtværn?

Private vagtværn har jo også den ulempe – sådan vil jeg i hvert fald kategorisere det – at det ikke er muligt at føre kontrol med det på samme måde. Hvad, hvis de her private vagtværn så overskrider alle mulige regler, som politiet ikke må? Det kan vi altid kontrollere, men det kan vi ikke med private vagtværn. Jeg synes, at det er et på den måde meget farligt forslag.

Kl. 13:28

Formanden (Søren Gade):

Hr. Mikkel Bjørn.

Kl. 13:28

Mikkel Bjørn (DF):

Den del med at sikre ordentlige ressourcer til, at politiet kan løfte den her opgave, tror jeg at der er bred enighed om i Folketinget. Det, det her beslutningsforslag bare handler om, er, at man ikke som SF, regeringen og Enhedslisten sætter en kæp i hjulet på det, at borgere selv tager initiativ til at sikre tryghed i deres eget boligområde, når staten i nogle tilfælde ikke er i stand til at gøre det. Der har jeg bare svært ved se logikken i, at man decideret vil forhindre borgere i selv at tage det initiativ.

Kl. 13:29

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 13:29

Rosa Lund (EL):

For det første vil jeg sige, at hvis det er det, man mener, altså at man gerne vil have flere ressourcer til politiet, hvorfor er det så ikke det forslag, man fremsætter? Det kan jeg spørge mig selv om.

For det andet er problemet med det, at vi ikke har samme mulighed for at føre kontrol med private vagtværn. Vi kan f.eks. ikke beslutte, at private vagtværn skal have kropskameraer på. Vi kan ikke herinde eller nogen andre steder i forvaltningen sige: Jamen der er de her og de her regler, som skal overholdes, og dem kan vi føre kontrol med, som man kan med politiet. Det synes jeg er ret afgørende i et retssamfund, hr. Mikkel Bjørn.

Kl. 13:30

Formanden (Søren Gade):

Fru Mai Mercado, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:30

Mai Mercado (KF):

Mener Enhedslisten virkelig, at det er politiets opgave at patruljere i *alle* villakvarterer? For det er jo en meget, meget stor del af politiets ressourcer, man i så fald vil bruge på den opgave. Vi går ind for, at man prioriterer flere penge til politiet – absolut. Men de flere ressourcer skal jo også bruges fornuftigt. Så mener Enhedslisten virkelig, at det er en politimæssig opgave at patruljere i samtlige boligforeninger og samtlige villakvarterer, fordi politiet er de eneste, som må give den form for tryghed, frem for at eksempelvis private vagter ville kunne gøre det?

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 13:30

Rosa Lund (EL):

Enhedslisten mener, at politiet er bedst til at prioritere politiets ressourcer. Det mener vi ikke at jeg eller fru Mai Mercado er bedst til. Det mener vi at politiet er bedst til. Men det kræver jo, at politiet har nogle ressourcer at rykke med. Derfor mener vi bl.a. også, at der bør være mere politi og flere patruljer til stede i socialt udsatte boligområder, for det vil gøre en forskel, tror vi. Grunden til, at vi ser en stigning i indbrud, er, at der ikke er efterforskningsressourcer. Så det er bare for at sige: Hvem løser den her opgave bedst? Det mener vi i Enhedslisten er politiet gør; det er helt korrekt.

Kl. 13:31

Formanden (Søren Gade):

Fru Mai Mercado.

Kl. 13:31

Mai Mercado (KF):

Men hvis den logik skal finde anvendelse der, hvor kun politiet må udøve tryghed, er Enhedslisten jo imod, at man kan have vagter i et storcenter som eksempelvis Field's. Har det sin rigtighed?

Kl. 13:31

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 13:31

Rosa Lund (EL):

Jeg synes, at det er to ret forskellige opgaver. Men ja, i den ideelle verden ville det da være sådan, fru Mai Mercado, hvis du vil høre svaret, at det er politiets opgave. Det er da politiets opgave at forhindre, forebygge og opklare indbrud. Det undrer mig faktisk, at Konservative – politipartiet – mener noget andet.

Kl. 13:32

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Rosa Lund fra Enhedslisten. Jeg byder nu velkommen til hr. Mikkel Bjørn fra Dansk Folkeparti.

Kl. 13:32

(Ordfører)

Mikkel Bjørn (DF):

Indbrud er en af de mest grænseoverskridende forbrydelser, en familie kan opleve. Ikke alene mister man materielle ejendele, men mere centralt krænkes også den personlige tryghed i eget hjem. Danmark ligger desværre alt for højt på listen over lande med flest indbrud pr. borger. Det er en situation, der kræver handling, og derfor er vi også glade for at være medforslagsstillere på det her forslag om at tillade bolig- og grundejerforeninger at hyre private indbrudsvagter. Indbrudsvagter kan være en effektiv løsning, der sikrer øget overvågning i udsatte områder. Erfaringerne siger, at synlig tilstedeværelse af vagter kan have en præventiv effekt. Indbrudstyre vil måske tænke sig om en ekstra gang, hvis de ved, at området er under konstant overvågning. Det giver ro i sjælen for beboerne, og det gør vores hjem tryggere.

Nabohjælp er et velkendt koncept, men det er ikke altid nok. Med professionelle indbrudsvagter får vi en målrettet og erfaren indsats – vagter, der vil kunne spotte mistænkelig adfærd og handle hurtigt ved at tilkalde politiet. De bliver dermed en forlængelse af vores nuværende sikkerhedsnet og et vigtigt supplement til politiets arbejde.

Det er vigtigt at understrege, at indbrudsvagterne selvfølgelig ikke får nogen former for beføjelser på linje med politiet eller for den sags skyld de kommunale tryghedsvagter, nej, deres rolle vil blot være at observere og rapportere, ikke at gribe ind. Det sikrer, at vi ikke skaber en parallel ordensmagt, men at vi derimod styrker samarbejdet med politiet. Ved at tillade bolig- og grundejerforeninger at hyre indbrudsvagter giver vi borgerne værktøjerne til at tage ansvar for deres egen sikkerhed og tryghed. Det er centralt at skabe tryghed i vores hjem og i vores nærmiljøer. Tak for ordet.

Kl. 13:34

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ingen korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Mikkel Bjørn fra Dansk Folkeparti. Den næste, der får ordet, er ordføreren for forslagsstillerne, fru Mai Mercado fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:34

(Ordfører for forslagsstillerne)

Mai Mercado (KF):

Først og fremmest mange tak for debatten. Noget af det, man kan udlede, er, at regeringen sådan set er for, men stemmer imod. Vi tager i hvert fald med, at der er noget at arbejde videre med.

Julevagter, sommerferievagter, nabolagsvagter, indbrudsvagter, kært barn har mange navne – fælles for alle navnene er, at en grundejerforening eller en beboerforening står i den situation, hvor de gerne vil hyre et par ekstra øjne og ører til at skabe sikkerhed og tryghed.

Man kan jo godt se den her scene udspille sig for sig. Hvad gør vi i julen, er der et ægtepar, som diskuterer, når nu vi skal til moster Odas juleaften i Sorø? Vi ved, at alle på vejen er væk, og vi er bekymret for, om der måske kommer nogen og tømmer hjemmet imens – særlig, hvis genboen overfor har haft indbrud, for indbrud smitter, så sandsynligheden for, at flere på en vej får indbrud er større, når det er, at tyven allerede har besøgt ét hus. Så det her ægtepar kigger på hinanden og går ud køber Philips Hue-pærer i vildskab, som alle sammen kan tænde kl. 16.00 præcis og slukke igen kl. 20.00, og så håber man på, at tyven ikke ser det her kunstige lys, som kommer ud af soveværelset. De sætter skilte op med nabo hjælp med overskriften: Her passer vi på hinanden. Og de gør, hvad de kan, og alligevel er det med nervøsitet, at de låser sig ind efterfølgende og håber, at de ikke har haft ubudne gæster.

Følelsen af ikke at være sikker i sit eget hjem er ganske ubehagelig. At blive udsat for indbrud, hvor man både får stjålet ting af materiel værdi, men også af personlig værdi, er ganske, ganske grænseoverskridende, for hjemmet er det sted, hvor man skal kunne føle sig tryk – stedet, hvor man sover og vågner med sin familie, stedet, hvor ens ejendele er sikret, når man lukker hoveddøren og bevæger sig ud i verden. Sådan skal det være til hverdag, og sådan skal det også være i julen, påsken og sommerferien. Ja, sådan skal det jo være alle årets dage. Men sådan er det ikke i dag, for Danmark har nordeuropæisk rekord i indbrud, og selv om antallet af indbrud sådan set har været faldende over årene, er niveauet stadig væk alt for højt. Ud af de nyeste tal kan vi se, at indbrud i nogle dele af landet er stigende og udgør et stort problem.

I et retssamfund er det myndighedernes opgave at forhindre, oplære, anklage, dømme og straffe kriminalitet. Sådan skal det også fortsat være, men borgerne skal selvfølgelig have lov til at bidrage til forebyggelsen af kriminalitet i nabolaget og eget hjem, hvis de kan og vil. Det er jo derfor, der er så mange, som engagerer sig i nabo hjælp. Det er også derfor, der er mange, som køber alarmsystemer, og staten skal jo ikke stå i vejen for, at man kan gå sammen som fællesskab og passe på hinanden i nabolaget. Derfor skal borgerne have lov til at få en større rolle i at skabe et trygt og sikkert Danmark, når politiets ressourcer desværre ikke rækker til at sikre den fornødne

tryghed hele vejen rundt, for der er jo ingen, der tror på, at politiet til alle tider og i alle boligkvarterer og alle villakvarter kan patruljere for at forebygge indbrud.

Jeg er helt sikker på, at hvis alle retsordførerne fik lov til at prioritere, ville den opgave komme meget langt ned på listen i forhold til andre opgaver, som ikke nødvendigvis løftes i dag, og hvor man gerne vil opprioritere politiets tilstedeværelse og indsats. Derfor foreslår vi i dag sammen med en række partier, de borgerlige partier – og i øvrigt tak for samarbejdet om det – at danskerne skal have bedre mulighed for at sikre eget hjem, og det er derfor, vi foreslår i fællesskab at gå sammen om at forebygge indbrud på villavejen eller i boligforeningen.

I dag er det jo muligt at have en uddannet sikkerhedsvagt i et butikscenter eller på et torv, men det er ikke muligt at have selv samme vagt til at være de ekstra øjne og ører på villavejen. Så jeg må gerne hyre en vagt. Min nabo må gerne hyre en vagt. Min genbo må gerne hyre en vagt, men i fællesskab må vi ikke hyre en vagt. Det skyldes jo, at der er et hul i lovgivningen. Loven om vagtvirksomhed er fra 1986 og trænger til at blive revideret, og det er derfor vi i fællesskab fremsætter det her beslutningsforslag. Vi mener, at det ikke kun bør være en mærkesag for blå partier, men at partier til venstre for midten også bør bakke op om forslaget. Derfor er det jo sådan set glædeligt, at især Socialdemokratiet tager det positivt ned, hvor vi jo egentlig havde en forventning om, at Venstre også ville gøre det. Tak for det.

Så selv om regeringen så forventeligt skød det ned, vil jeg sige, at vi havde nok set den komme, for det gør regeringen altid, også selv om idéen er god. Vi vil ikke blive overrasket, hvis det er, at regeringen om et halvt år eller et helt år, hvis den sidder så længe, kommer og gør forslaget til deres eget. Det er helt okay, for der er ikke copyright i dansk politik, og så længe det rent faktisk ender med, at der bliver handlet, må regeringen såmænd gerne låne. Tak for ordet.

Kl. 13:40

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er en enkelt kort bemærkning. Hr. Mikkel Bjørn, Dansk Folkeparti. Værsgo

Kl. 13:40

Mikkel Bjørn (DF):

Jeg vil bare på vegne af Dansk Folkeparti takke Konservative og fru Mai Mercado for det gode samarbejde. Det er jo åbenlyst, at hvis der er et område, hvor den borgerlige blok faktisk står ret samlet, så er det jo netop på området vedrørende tryghed, sikkerhed, lov og orden. Der er det i hvert fald mit indtryk, at alle de borgerlige partier er enige om, at det er noget, der skal sættes ind over for. Der er splittelsen jo noget større på den anden side af det politiske spektrum.

Så tak for samarbejdet. Jeg ser frem til et fortsat godt samarbejde.

Kl. 13:40

Formanden (Søren Gade):

Ordføreren.

Kl. 13:40

Mai Mercado (KF):

Tak og i lige måde. Jeg havde egentlig troet, at vi fra venstrefløjen skulle høre argumentet om, at antallet af indbrud er faldende og har været det i en årrække. Men det er stadig væk højt i en nordeuropæisk sammenhæng. Hvis vi skeler til vores nabolande, er det markant højt. Og når man ser på de seneste tal, er der nogle kommuner, hvor en indbrudsrate er stigende, og hvor tallene springer en i øjnene. Det gælder eksempelvis Ikast. Og hvad er det, der ligger i Ikast, som kunne forårsage en større grad af indbrud? Det gør Kærshovedgård.

Så lad os bare være ærlige, med hensyn til at der er villakvarterer og boligkvarter derude, som har brug for de ekstra muligheder, som skal til for, at man kan sikre sit hjem, og derfor er jeg også rigtig glad for det samarbejde, vi har haft om det her beslutningsforslag.

Kl. 13:41

Mødet er hævet. (Kl. 13:43).

Formanden (Søren Gade):
Hr. Mikkel Bjørn.

Kl. 13:41

Mikkel Bjørn (DF):

Jeg er fuldstændig enig med fru Mai Mercado, særlig i pointen om området omkring Udrejsecenter Kærshovedgård. Og jeg synes jo mildest talt også, at det er forundrende, at regeringen ikke vil gøre noget mere for at sikre, at de mennesker ikke farer land og rige rundt og terroriserer lokalområdet og meget andet, men samtidig heller ikke vil gøre mere for, at de borgere, der bor i området, faktisk selv kan tage initiativ til at finde nogle sikkerheds- og tryghedsværktøjer. Det synes jeg er ærgerligt, men det må regeringen jo stå på mål for.

Kl. 13:42

Formanden (Søren Gade):
Ordføreren.

Kl. 13:42

Mai Mercado (KF):

Til det vil jeg bare sige, at det jo er dobbelt mærkværdigt. Det er mærkværdigt, at man ikke har bedre styr på dem, som er på Kærshovedgård, men dernæst er det også mærkværdigt, at man så samtidig ikke ønsker at bakke op om initiativer, som gør, at man kan sikre sig mod den kriminalitet, som bliver begået i området.

Nu var det bare ét eksempel, men der er også eksempler på andre kommuner, hvor vi kan se, at indbrudsraten virkelig er i vækst. Og nu er det sådan, at indbrud smitter. Når først der bliver begået indbrud i ét hus, er der langt større sandsynlighed for, at der vil blive begået flere indbrud på vejen.

Kl. 13:42

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Der er ikke flere korte bemærkninger. Vi siger tak til ordføreren for forslagsstillerne, fru Mai Mercado fra Det Konservative Folkeparti.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og derfor er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 13:43

Meddelelser fra formanden

Formanden (Søren Gade):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 28. maj 2024, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside. Jeg skal øvrigt henvide til ugeplanen, der ligeledes vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

God weekend.